

คู่มือการจัดการดินกับ

พืชตระกูลข้าว สำหรับเกษตรกร

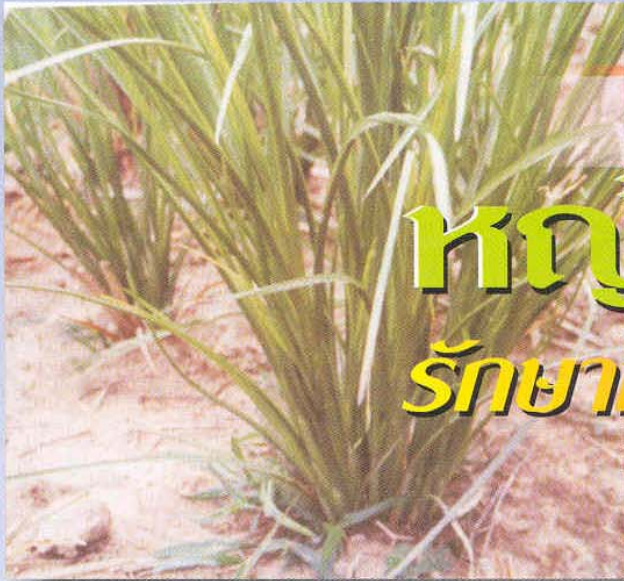

อำเภอเดิมบางนางบวช
จังหวัดสุพรรณบุรี

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปลูก หญ้าแฝก รักษาหน้า ดิน

ขอ พันธุ์หญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้ที่

- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 โทร. 577-3371
- สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี
199/3 ม.5 ต.รั้วใหญ่ อ.เมือง 72000 โทร. 035-543213
- หรือ สถานีพัฒนาที่ดิน ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใกล้บ้านท่าน

คู่มือการจัดการดินกับพืชเศรษฐกิจ
สำหรับเกษตรกร
อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายนโยบายที่สำคัญให้ กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกำหนด พื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกพืช เศรษฐกิจ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ ที่ดินให้ถูกต้องตามศักยภาพของดิน อันจะทำให้ผลผลิตของพืชเพิ่มขึ้น และลดต้นทุนการผลิตได้ การปลูกพืชบนดินที่เหมาะสมจะทำให้พืชเจริญเติบโตได้ดี มี ผลผลิตสูง ประหยัดค่าใช้จ่ายในการลงทุน และหากมีการจัดการ ดินที่ถูกต้อง ได้แก่ การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานในอัตราและระยะเวลาที่เหมาะสม การบำรุงดูแลรักษาที่ถูกต้องวิธี จะทำให้ได้รับผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น ดินก็ไม่เสื่อมโทรม เกษตรกรก็จะมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน ต่อไป

กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้จัดทำคู่มือการจัดการดินกับพืช เศรษฐกิจสำหรับเกษตรกรเป็นรายอำเภอ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับทราบถึงลักษณะของดิน พืชที่เหมาะสมกับดินและการ จัดการดินที่เหมาะสม รวมทั้งเป็นข้อมูลและแนวทางให้เกษตรกร

นำไปใช้เป็นคู่มือในการเพาะปลูกพืชได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

อำเภอเดิมบางนางบวช เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ พืชเศรษฐกิจดังกล่าว ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย กล้วยต่าง ๆ มะม่วง มะพร้าว พุทรา ส้มโอ หน่อไม้ฝรั่ง ลำไย และพืชผักต่าง ๆ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า **คู่มือการจัดการดินกับพืชเศรษฐกิจสำหรับเกษตรกร อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี** ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรเป็นอย่างมาก เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกปลูกพืชและวางแผนการผลิตของตนเองให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ประภัตร โพธสุธน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

**การจัดการดินกับพืชเศรษฐกิจสำหรับเกษตรกร
อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี**

● แผนที่แสดงเขตอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี	ผ-1
● แผนที่ดิน อำเภอเดิมบางนางบวช	ผ-2ก
● แผนที่การใช้ที่ดิน อำเภอเดิมบางนางบวช	ผ-2ข
● การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในอำเภอเดิมบางนางบวช พ.ศ. 2543	(1)
● วิธีการใช้คู่มือการจัดการดินกับพืชเศรษฐกิจ สำหรับเกษตรกร	(3)
● ตารางที่ 1 กลุ่มชุดดินกับลักษณะทั่วไปของดินที่พบ ในอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี	1
● วิธีการจัดการดินให้เหมาะสมกับพืชเศรษฐกิจ ตามกลุ่มชุดดิน	2
- พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินเหนียวสีเทา (กลุ่มชุดดินที่ 3 4 5 6 และ 7)	2
- พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินทรายแป้งสีเทา (กลุ่มชุดดินที่ 15)	9
- พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินร่วนปนทรายริมแม่น้ำ มีสีเทา (กลุ่มชุดดินที่ 21)	15

	หน้า
- พื้นที่ตอนที่เป็นดินร่วนพบบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำ และมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ 33 33B 38B และ 38C)	20
- พื้นที่ตอนที่เป็นดินร่วนพบบริเวณสองฝั่งแม่น้ำ และมีคันทากักเก็บน้ำ (กลุ่มชุดดินที่ 33b)	25
- พื้นที่ตอนที่เป็นดินเหนียวจัดสีดำ หน้าดินแตก ระแหงกว้างและลึกในฤดูแล้ง (กลุ่มชุดดินที่ 28 และ 28B)	27
- พื้นที่ตอนที่เป็นดินเหนียวและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ 31B)	29
- พื้นที่ตอนที่เป็นดินร่วนปนทรายและมีความ ลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ 35B 36B 40B และ 40C)	33
- พื้นที่ตอนที่เป็นดินทรายและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ 44B)	37
- พื้นที่ตอนที่มีความลาดชันสูงมาก (กลุ่มชุดดินที่ 62)	41
๑ สารบัญระวางติดต่อแผนที่ของตำบลต่างๆ ในอำเภอเดิมบางนางบวช	ผ-3

๑ แผนที่ดินตำบลต่างๆ ของอำเภอเดิมบางนางบวช

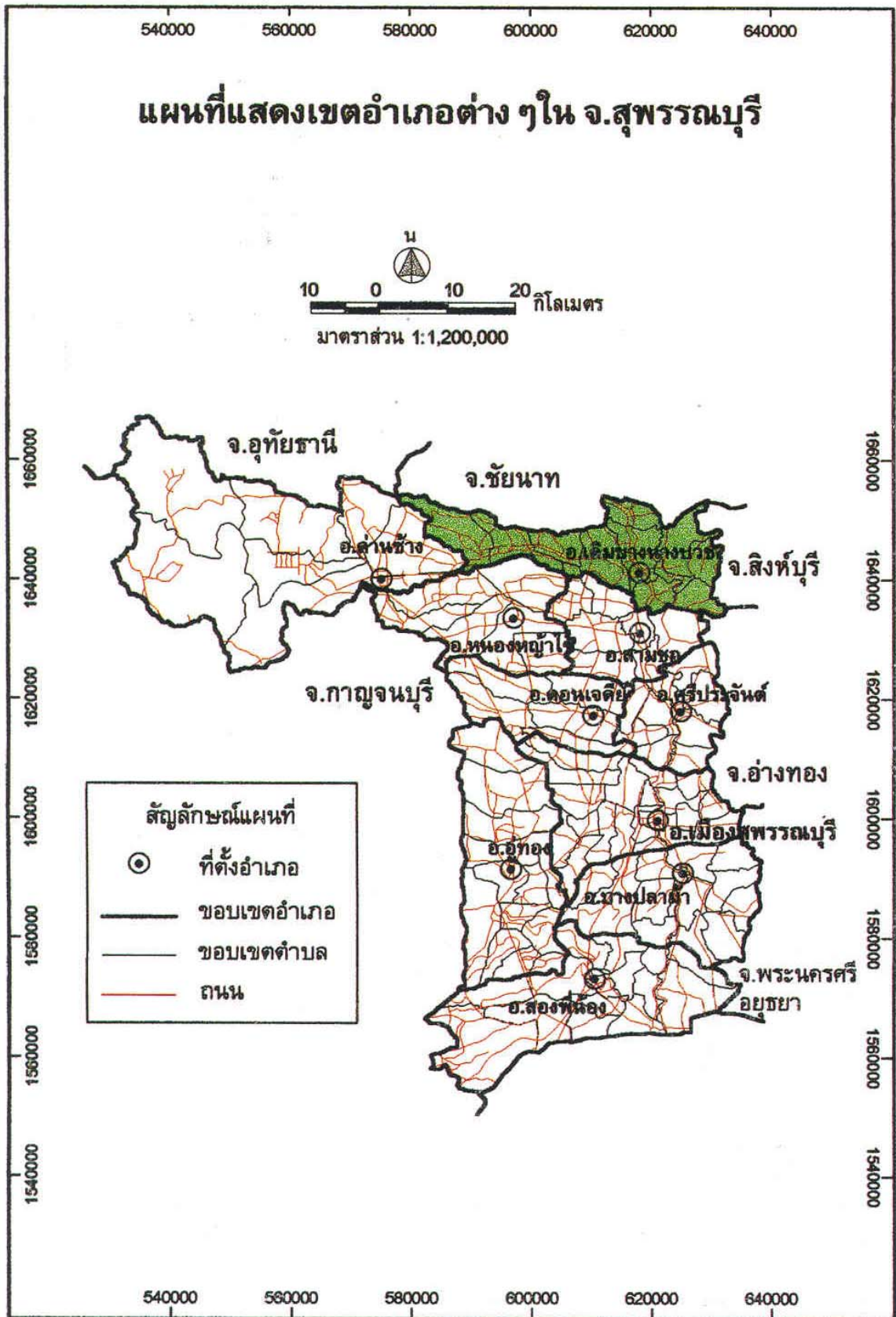
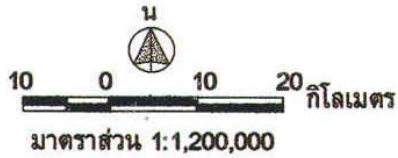
- ตำบลกระทุ่ม	ผ - 4
- ตำบลเขาดิน	ผ - 8
- ตำบลเขาพระ	ผ - 10
- ตำบลโคกช้าง	ผ - 12
- ตำบลเดิมบาง	ผ - 15
- ตำบลทุ่งคลี	ผ - 17
- ตำบลนางบวช	ผ - 19
- ตำบลบ่อกรู	ผ - 21
- ตำบลปากน้ำ	ผ - 24
- ตำบลป่าสะแก	ผ - 26
- ตำบลยางนอน	ผ - 27
- ตำบลวังศรีราช	ผ - 29
- ตำบลหัวเขา	ผ - 30
- ตำบลหัวนา	ผ - 34

ดินมีปัญหาก็ปรึกษาพัฒนาที่ดิน

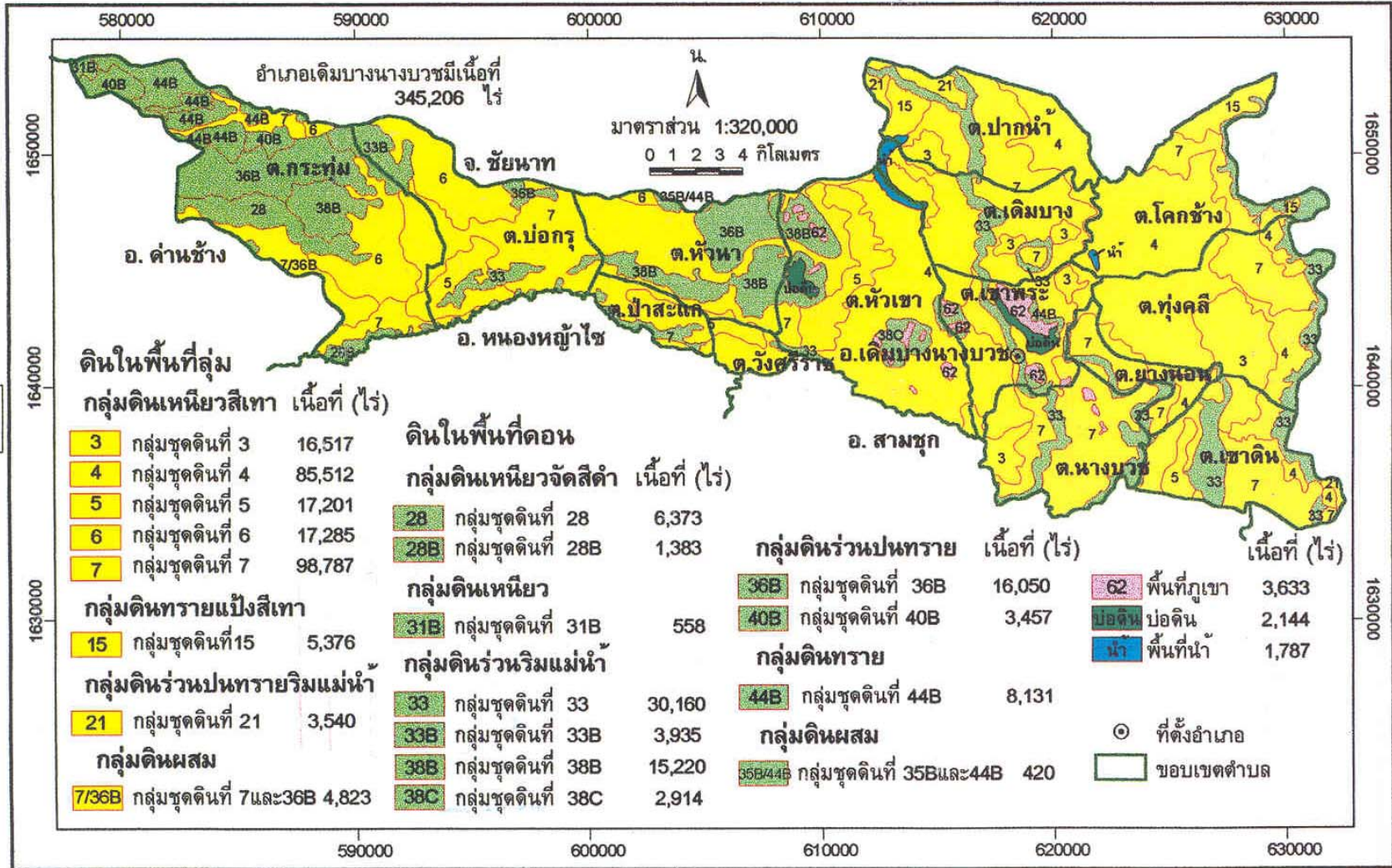

แผนที่แสดงเขตอำเภอต่างๆใน จ.สุพรรณบุรี

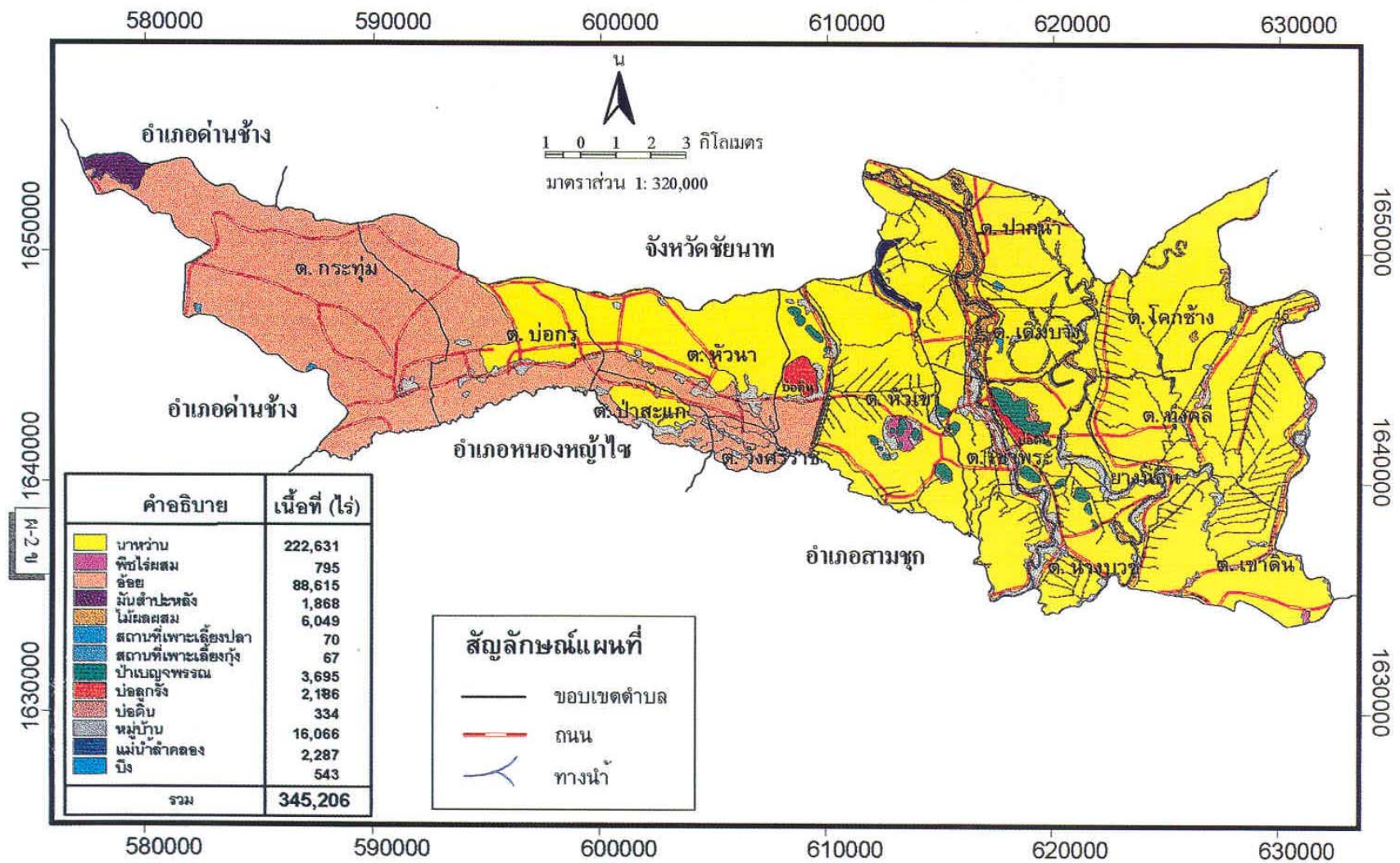
แผนที่ดิน อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

M-21

แผนที่การใช้ที่ดิน อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในอำเภอเดิมบางนางบวช พ.ศ. 2543

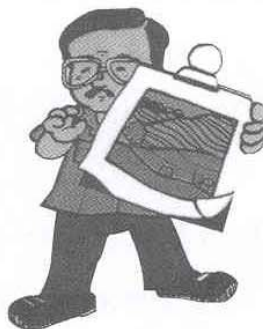
จากการแปลภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายดาวเทียม แผนที่สภาพภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000 ประกอบกับการสำรวจภาคสนาม ซึ่งดำเนินการโดยกรมพัฒนาที่ดิน พบว่า อำเภอเดิมบางนางบวช มีเนื้อที่ 345,206 ไร่ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ ตามรายละเอียดดังนี้

- นาหว่าน มีเนื้อที่ 222,631 ไร่ หรือ ร้อยละ 64.49 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- พืชไร่ผสม มีเนื้อที่ 795 ไร่ หรือ ร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- อ้อย มีเนื้อที่ 88,615 ไร่ หรือ ร้อยละ 25.67 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- มันสำปะหลัง มีเนื้อที่ 1,868 ไร่ หรือ ร้อยละ 0.54 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- ไม้ผลผสม มีเนื้อที่ 6,049 ไร่ หรือ ร้อยละ 1.75 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- สถานที่เพาะเลี้ยงปลา มีเนื้อที่ 70 ไร่หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง มีเนื้อที่ 67 ไร่ หรือ ร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- ป่าเบญจพรรณ มีเนื้อที่ 3,695 ไร่ หรือ ร้อยละ 1.07 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- บ่อลูกวัง มีเนื้อที่ 2,186 ไร่ หรือ ร้อยละ 0.63 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- บ่อดิน มีเนื้อที่ 334 ไร่ หรือ ร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- หมู่บ้าน มีเนื้อที่ 16,066 ไร่ หรือ ร้อยละ 4.66 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ

- แม่น้ำ ลำคลอง มีเนื้อที่ 2,287 ไร่ หรือ ร้อยละ 0.66 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ
- บึง มีเนื้อที่ 543 ไร่ หรือ ร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่ทั้งอำเภอ

อย่างไรก็ตามจากการสำรวจโดยกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่ามีพื้นที่ที่ใช้ทำการเกษตรในอำเภอเดิมบางนางบวช มีการปลูกมะม่วง ส้มโอ แต่พื้นที่ปลูกพืชเหล่านี้กระจายอยู่ทั่วไปไม่สามารถแสดงขอบเขตพื้นที่ปลูกพืชในแผนที่ได้

ดินมีปัญหา ปรึกษาพัฒนาที่ดิน

วิธีการใช้คู่มือการจัดการดินกับพืช เศรษฐกิจสำหรับเกษตรกร

1. ตรวจสอบว่าพื้นที่ของท่าน เป็นที่ลุ่มหรือที่ดอน
2. ดูจากแผนที่ดินของอำเภอเดิมบางนางบวช หรือตำบลที่ท่านอยู่ และหาว่าที่ของท่านอยู่ในส่วนไหนของแผนที่ดิน เมื่อหาได้แล้วให้ดูว่าที่ของท่านอยู่ในหมายเลขกลุ่มชุดดินอะไร เช่น 3 หรือ 33 เป็นต้น
3. หากยังไม่แน่ใจว่าที่ของท่านอยู่ในกลุ่มชุดดินอะไรก็ให้ไปดูลักษณะของเนื้อดิน เช่นเป็นดินร่วน ดินเหนียว ฯลฯ สีของดิน ความเปรี้ยวของดินและน้ำ ความลึกของหน้าดิน ความลาดชันของพื้นที่ เมื่อทราบที่ดินในที่ของท่านมีลักษณะเป็นอย่างไรก็ให้ไปดูเปรียบเทียบกับลักษณะทั่วไปของดินในตารางที่ 1 ก็จะทราบว่า ที่ของท่านอยู่ในกลุ่มชุดดินอะไร
4. จากนั้นก็ดูรายละเอียดวิธีการจัดการดินให้เหมาะสมกับพืชเศรษฐกิจตามกลุ่มชุดดินนั้น ๆ เช่น กลุ่มชุดดินที่ 3 (ระบุดูอยู่ในวงเล็บ) ซึ่งจะตรงกับดินในพื้นที่ลุ่มที่เป็นดินเหนียวสีเทา แล้วอ่านวิธีการจัดการดิน ให้ตรงกับชนิดพืชที่ท่านต้องการปลูก
5. หากมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด สามารถสอบถามได้จากเจ้าหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี หรือ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 (จังหวัดปทุมธานี) และกรมพัฒนาที่ดิน

ตารางที่ 1 กลุ่มชุดดินกับลักษณะทั่วไปของดินที่พบใน อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มชุดดินที่	ลักษณะทั่วไปของดิน
ดินในพื้นที่ลุ่ม	
3 4 5 6 7	พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินเหนียวสีเทา
15	พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินทรายแป้งสีเทา
21	พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินร่วนปนทรายริมแม่น้ำมีสีเทา
ดินในพื้นที่ดอน	
33 33B 38B 38C	พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนพบบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำและมีความลาดชัน
33b	พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนพบบริเวณสองฝั่งแม่น้ำและมีคันนากักเก็บน้ำ
28 28B	พื้นที่ดอนที่เป็นดินเหนียวจัดสีดำ หน้าดินแตกกระแหงกว้างและลึกในฤดูแล้ง
31B	พื้นที่ดอนที่เป็นดินเหนียวและมีความลาดชัน
35B 36B 40B 40C	พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนปน ทรายและมีความลาดชัน
44B	พื้นที่ดอนที่เป็นดินทรายและมีความลาดชัน
62	พื้นที่ดอนที่มีความลาดชันสูงมาก

- หมายเหตุ
- B มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์
  - C มีความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์
  - b ทำคันนา

วิธีการจัดการดิน ให้เหมาะสมกับพืชเศรษฐกิจตามกลุ่มชุดดิน อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

ดินในพื้นที่ลุ่ม

1. พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินเหนียวสีเทา (กลุ่มชุดดินที่ 3 4 5 6 และ 7)

ลักษณะและสมบัติของดิน

เป็นกลุ่มดินเหนียวสีเทาลึกมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงของศิลาแลงอ่อน การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อยและมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน และในบางพื้นที่มีน้ำท่วมขังสูง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นดินเหนียวที่มีหน้าดินแน่นทึบ เมื่อหน้าดินแห้งจะแข็ง ไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ และในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขังทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

การปลูกข้าว ไถพรวนดินเมื่อมีความชื้นที่เหมาะสม และในระดับความลึกที่แตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อป้องกันการเกิดชั้นดินดานใต้ชั้นไถพรวน ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ไถกลบตอซัง พืชปุ๋ยสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว

การปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล เตรียมแปลงปลูก โดยการขุดดินให้มีสันร่องกว้าง 6-8 เมตร ร่องคูน้ำ กว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตรและมี

คันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมหรือยกร่องแบบเตี้ย เพื่อให้ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก หลังเก็บเกี่ยวข้าว ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ พืชปุ๋ยสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่และระบบการให้น้ำแปลงปลูกพืช สำหรับการปลูกไม้ผลต้องเตรียมหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี

วิธีการจัดการดินตามตามเหมาะสมกับพืช

พืชแนะนำ	การจัดการ
ข้าว 1. พันธุ์ที่ไวต่อช่วงแสง ได้แก่ ข้าวปากหม้อ148 ข้าวตาแห้ง17 แก้วรวง88 กข.6 กข.8 เหลืองประทิว123 น้ำสะกวย19 ข้าวดอกมะลิ105 นางมล เอส4 ปทุมธานี 60	ควรมีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อรักษาและปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน 1. ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ได้แก่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 1.5-2.0 ตัน/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วทั้งแปลงนาก่อนเตรียมดินปลูกข้าว 2. โกลบตอซังลงไปดินเพื่อช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินและเป็นการปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดิน 3. ปลูกพืชตระกูลถั่วสลับกับการปลูกข้าว โกลบตอเป็นปุ๋ยพืชสดเพื่อช่วยรักษาและเป็นการปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดิน 4. ใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินควรปฏิบัติดังนี้ 4.1 สำหรับข้าวพันธุ์ไวต่อช่วงแสง ใช้ปุ๋ยสูตร 16-20-0 หรือ 18-22-0 อัตรา 20-25 กก./ไร่ ใส่เป็นปุ๋ยรองพื้นครั้งแรก โดยหว่านให้สม่ำเสมอแล้ว

พืชแนะนำ	การจัดการ
<p>2. พันธุ์ที่ไม่ไวต่อช่วงแสง ได้แก่ กข1 กข7 กข9 กข10 กข11 กข15 กข21 กข25 คลองหลวง1 สุพรรณ1 สุพรรณ2 สุพรรณ60 สุพรรณ70 สุพรรณ90 พิษณุโลก60-2 โพธิ์เงิน โพธิ์ทอง</p>	<p>คราดให้ปุ๋ยเข้ากับดิน ส่วนครั้งที่ 2 ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าโดยใช้ยูเรีย 5-10 กก./ไร่ หรือปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต(21%N) หรือ แอมโมเนียมคลอไรด์ อัตรา 10-20 กก./ไร่ ใส่เมื่อข้าวตั้งท้อง</p> <p>4.2 สำหรับข้าวพันธุ์ไม่ไวต่อช่วงแสง ครั้งแรกใส่ปุ๋ยรองพื้นก่อนปักดำด้วยสูตร 16-20-0 หรือ 18-22-0 อัตรา 20-25 กก./ไร่ โดยหว่านให้สม่ำเสมอแล้วคราดให้ปุ๋ยเข้ากับดิน เสร็จแล้วชักน้ำเข้าแปลงให้น้ำสูงระดับฝ่ามือ ส่วนการใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 เมื่อข้าวตั้งท้องแต่งหน้าด้วยยูเรียอัตรา 10-15 กก./ไร่ หรือปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต(21%N) หรือ แอมโมเนียมคลอไรด์ อัตรา 20-30 กก./ไร่</p>
<p>ข้าวโพดและข้าวฟ่าง</p>	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 16-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ใส่รองกันหลุมร่วมกับปุ๋ยสูตร 21-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา 10-15 กก./ไร่ โดยใส่โรยข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบ เมื่อปลูกแล้ว 20-25 วัน</p>
<p>พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง</p>	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 0-46-0 อัตรา 15-20 กก./ไร่ หรือสูตร 0-40-0 อัตรา 15-20 กก./ไร่ หรือสูตร 0-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ใช้สูตรใดสูตรหนึ่ง โดยใส่ตอนปลูกหรือหลังปลูก 20-25 วัน วิธีการใช้ใส่รองกันร่องปลูกหรือโรยข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบ ในตอนปลูกควรมีการใส่ปุ๋ยยูเรีย 5 กก./ไร่ เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตสำหรับเมล็ด และเพิ่มธาตุไนโตรเจนที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดิน ควรมีการคลุมเชื้อจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ ชื่อ ไรโซเบียม เกษตรกรหาได้จากกรมส่งเสริมการเกษตร</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
อ้อย	<p>อ้อยปลูก ควรใส่ปุ๋ย 20-10-10 อัตรา 50 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียว โรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบเมื่ออ้อยอายุ 30-60 วัน</p> <p>อ้อยตอ ใส่ปุ๋ยอัตราต่ำสูตร 10-5-5 อัตรา 40-50 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียวโดยโรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบหลังแต่งกอ หรือใส่ปุ๋ยอัตราสูงสูตร 15-10-10 อัตรา 100 กก./ไร่ หรือแบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่หลังแต่งกอ ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 45-60 วัน โดยโรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ</p>
พืชผักรับประทานใบและต้น เช่น กะหล่ำ คะน้าและผักกาดต่างๆ	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 40-50 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง เท่าๆกัน ครั้งแรกใส่หลังจากย้ายกล้าปลูกแล้ว 7 วัน ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 20-25 วัน โดยใส่สองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ ควรใส่ปุ๋ยคอกรองกันหลุมปลูกอัตรา 2 ตัน/ไร่ ปรับสภาพหลุมปลูกด้วยปูนโดโลไมต์ หรือปูนมาร์ล ครั้งขึ้นชา/ต้น พร้อมหาฟางคลุมดิน</p>
พืชผักรับประทานหัว เช่น หอม กระเทียม หอมหัวใหญ่	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 20-10-10 อัตรา 40-50 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง เท่าๆกัน ครั้งแรกใส่ก่อนปลูกโดยหว่านให้ทั่วทั้งแปลง ครั้งที่สองใส่หลังจากปลูกแล้วประมาณ 1 เดือน โดยหว่านให้ทั่วทั้งแปลงแล้วให้น้ำทันที ควรใส่ปุ๋ยคอกรองกันหลุมปลูกอัตรา 2 ตัน/ไร่ ปรับสภาพหลุมปลูกด้วยปูนโดโลไมต์ หรือปูนมาร์ล ครั้งขึ้นชา/ต้น พร้อมหาฟางคลุมดิน</p>
พืชผักรับประทานหัวที่สะสมแป้ง เช่น เผือก มันเทศ	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 16-8-16 อัตรา 50-60 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง เท่าๆกัน ครั้งแรกใส่รองกันหลุมก่อนปลูก ครั้งที่สองใส่หลังจากปลูกแล้ว 30 วัน โดย</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
พืชผักรับประทานหัว ที่สะสมแป้ง	โรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ ควรใส่ปุ๋ยคอกรอง กันหลุมปลูกอัตรา 2 ตัน/ไร่ ปรับสภาพหลุมปลูก ด้วยปูนโดโลไมต์ หรือปูนมาร์ล ครึ่งช้อนชา/ตัน
มะละกอ	ควรใช้ปุ๋ยสูตร 14-12-12 หรือ 20-15-15 ใส่ หลังจากย้ายปลูก 2-3 สัปดาห์ถึงมะละกออายุได้ 1 ปี ใส่ปุ๋ย 1 กก./ต้น/ปี หลังจากอายุได้ 1 ปีขึ้นไป ใส่ประมาณ 1-1.5 กก./ต้น/ปี ต้องระมัดระวังเรื่อง โรคใบด่างในพื้นที่ขึ้นและ
ฝรั่ง	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 13-13-21 อัตรา ประมาณ 1 กก./ต้น/ปี ควบคุมไปกับการใช้ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักอัตรา 10 กก./ต้น และเพิ่มปุ๋ยคอกเป็น 20 กก./ต้น ตั้งแต่อายุ 3 ปีขึ้นไป ควรฉีดพ่นยูเรีย 3% และแคลเซียมฟอสเฟต พร้อมกับพอสเฟตเสริม คลอไรด์ 1% หากพบอาการผลฝรั่งแตกเพราะขาด สังกะสีอาจแก้ไขได้โดยการฉีดซิงค์เฟตเข้าต้นอัตรา 30 กรัม/ต้น
กล้วยหอม	ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เมื่ออายุได้ 1 สัปดาห์ 1 เดือน และ 2 เดือนตามลำดับ ครั้งละประมาณ 5 กก./ต้น ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 100 กรัม/ต้น แบ่งใส่ 2-3 ครั้ง เมื่ออายุ 3 และ 5 เดือน
กล้วยน้ำว้า	วิธีการปลูกควรใช้หน่อที่มีลักษณะของใบแคบ หลุมปลูกให้มีขนาดกว้างและลึกประมาณ 50 ซม. ผสมดิน ปุ๋ยคอกจำนวน 5 กก. และหินฟอสเฟต จำนวน 500 กรัม เข้าด้วยกันในหลุมให้สูงประมาณ 2 ใน 3 ของหลุม กลบดินในหลุมให้สูงกว่าพื้นดินเดิม ป้องกันการท่วมขังของน้ำ คลุมดินบริเวณโคนต้นโดย

พืชแนะนำ	การจัดการ
กล้วยน้ำว้า	ใช้ฟางข้าวหรือหญ้าแห้ง แนะนำให้ใช้ระยะปลูก 2.5 x 2.5 เมตร หรือปลูกบริเวณหัวไร่ปลายนา จำนวนต้นเฉลี่ย 200 ต้น/ไร่ หรือ 250 ต้น/ไร่ ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือ 15-15-15 อัตรา 1 กก./ต้น/ปี โดยแบ่งใส่ 4 ครั้งๆ ละ 250 กรัม
มะม่วง	<p>ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือสูตรอื่นที่มีธาตุอาหารเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อายุ 1-2 ปี ใส่ 1 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้งในช่วงเดือนมีนาคมและกันยายน - อายุ 3 ปี ใส่ 1.5 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 4 ปี ใส่ 2 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 5 ปี ใส่ 2.5 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 6 ปีขึ้นไป ใส่ 3 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี
มะพร้าว	<ul style="list-style-type: none"> - อายุ 1 ปี ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือสูตรที่มีธาตุอาหารเท่าหรือใกล้เคียงกัน อัตรา 1 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 2 ปี ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 3-4 ปี ใช้ปุ๋ยสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 5 ปี ใช้ปุ๋ยสูตร 13-13-21 อัตรา 2.5 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 6 ปีขึ้นไป ใช้ปุ๋ยสูตร 13-13-21 อัตรา 3 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี

พืชแนะนำ	การจัดการ
พุดรา	<p>ควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝนโดยขุดหลุมปลูกให้มีขนาดกว้าง และลึกประมาณ 50 ซม. ร่วมกับผสมดินและปุ๋ยคอก อัตรา 10-20 กก./ต้น และหินฟอสเฟตประมาณ 500 กรัม เข้าด้วยกันในหลุมสูงประมาณ 2 ใน 3 ของหลุม ควรมีการปักไม้หลักและผูกเชือกยึดเพื่อป้องกันต้นโยก ทาวัสดุคลุมดินในบริเวณโคนต้น เช่น ฟางข้าว หญ้าแห้ง ช่วยทำร่มเงาให้ในระยะต้นพุดราตั้งตัว ควรปลูกแถวเดี่ยวกลางร่อง ระยะระหว่างต้นประมาณ 3 เมตร หรือ 4 เมตร แล้วแต่ขนาดร่อง ถ้าปลูกแถวคูมร่อง ระยะระหว่างแถวประมาณ 4 เมตร การให้ปุ๋ย ใช้ปุ๋ยคอกใส่ประมาณ 10-15 กก./ต้น/ปี โดยใส่หลังการตัดแต่งกิ่งแล้ว การให้ปุ๋ยเคมีแก่ต้นพุดรา ระยะก่อนออกดอกใช้สูตร 12-24-12 และเมื่อติดผลใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ปริมาณปุ๋ยที่เพิ่มขึ้นอยู่กับอายุและผลผลิต ซึ่งอัตราที่ใช้อยู่ระหว่าง 2-4 กก./ต้น/ปี ควรระวังแมลงวันทองผลไม้ โรคแอนแทรกคโนส โรคราแป้ง โรคราสีชมพู และโรคใบจุดสนิม</p>
ถั่วฝักยาว ถั่วลันเตา	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 10-30-10 อัตรา 30-40 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง เท่าๆกัน ครั้งแรกใส่รองกันหลุมก่อนปลูก กลบดินแล้วหยอดเมล็ด ครั้งที่สองใส่เมื่อเริ่มออกดอก โดยโรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ ควรใส่ปุ๋ยคอกรองกันหลุมปลูกอัตรา 2 ตัน/ไร่ ปรับสภาพหลุมปลูกด้วยปูนโดโลไมต์ หรือปูนมาร์ล ครั้งขึ้นขา/ต้น พร้อมหาฟางคลุมดิน</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
ข้าวโพดหวาน	ควรปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 1-2 ตัน/ไร่ ใส่ปุ๋ยสูตร 20-20-20 หรือ 15-15-15 อัตรา 50-100 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกรองกันหลุมก่อนปลูกและครั้งที่สองใส่ร่วมกับปุ๋ยยูเรียในอัตรา 10 กก./ไร่ หลังจากใส่ครั้งแรก 25-30 วัน

2. พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินทรายแฉะสีเทา (กลุ่มชุดดินที่ 15)

ลักษณะและสมบัติของดิน

เป็นกลุ่มดินทรายแฉะสีเทาลึกมาก มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแฉะถึงเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแฉะ ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงของศิลาแลงอ่อน การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างเล็กน้อย มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มีคราบดินทรายแฉะตกตะกอนเคลือบอยู่บนผิวดิน ทำให้หน้าดินแน่น การถ่ายเทอากาศไม่ดีและมีการแตกกอน้อย ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำและในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขัง ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

การปลูกข้าว จำเป็นต้องมีการปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ไก่กบ ตอซัง ปุ๋ยปุยสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยให้ดินร่วนซุยขึ้นและการแตกกอดีขึ้น เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและผลผลิต การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว

การปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล เตรียมแปลงปลูกโดยขุดดินให้มีสันร่องกว้าง 6-8 เมตร ร่องคูน้ำ กว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตรและมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบหรือยกร่องเดี่ยว เพื่อให้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ พืชปุ๋ยสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่และระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช สำหรับการปลูกไม้ผลต้องเตรียมหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี

วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสมกับพืช

พืชแนะนำ	การจัดการ
<p>ข้าว</p> <p>1. ข้าวนาปี</p> <p>- พันธุ์ไวต่อช่วงแสง</p> <p>ได้แก่ ขาวดอกมะลิ105 เหลืองใหญ่148 เหมยทอง กข6 กข8</p> <p>- พันธุ์ไม่ไวต่อช่วงแสง</p> <p>ได้แก่ กข4 โพธิ์เงิน โพธิ์ทอง</p> <p>2. ข้าวนาปรัง ได้แก่ กข23 กข25</p>	<p>- ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ได้แก่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกต่างๆ อัตรา 1.5-2.0 ตัน/ไร่ ในระยะการไถดินเตรียมดินก่อนปักดำข้าวหรืออาจจะมีการปลูกพืชตระกูลถั่วพวงปอเทือง โสน โสนอัฟริกันเพื่อเป็นปุ๋ยพืชสดโดยใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ 5-8 กก./ไร่ หว่านก่อนฤดูทำนาประมาณ 2-3 เดือน แล้วจึงไถกลบ</p> <p>- การใส่ปุ๋ยเคมีควรใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่ก่อนปักดำ 1 วัน หรือใส่วันปักดำแล้วคราดกลบ โดยใช้ปุ๋ยสูตร 16-20-0 หรือ 20-20-0 อัตรา 20 กก./ไร่ สำหรับข้าวพันธุ์ไวต่อช่วงแสง และอัตรา 35 กก./ไร่ สำหรับข้าวพันธุ์ไม่ไวต่อช่วงแสง ครั้งที่สองใส่ก่อนระยะข้าวออกดอกประมาณ 30 วันหรือหลังจากปักดำแล้วประมาณ 30-45 วัน โดยหว่านให้ทั่วแปลงเป็นการใส่ปุ๋ยแต่งหน้าด้วยปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตอัตรา15 กก./ไร่ หรือปุ๋ยยูเรีย อัตรา 6 กก./ไร่ สำหรับข้าวพันธุ์ไวต่อช่วงแสง ใส่ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตอัตรา 13 กก./ไร่ สำหรับข้าวพันธุ์ไม่ไวต่อช่วงแสง</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
ข้าวโพดและข้าวฟ่าง	<p>- ใส่ปุ๋ยสูตร 20-20-0 อัตรา 25 กก./ไร่ โดยใส่รองกันร่องทั้งหมดหรือใส่สองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบโคน เมื่อปลูกแล้ว 20-25 วัน (ในกรณีดินมีฟอสฟอรัสต่ำ) หรือ</p> <p>- ใส่ปุ๋ยสูตร 21-0-0 อัตรา 40-60 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ ใส่สูตรใดสูตรหนึ่ง (ในกรณีดินมีฟอสฟอรัสสูง) หรือใส่ปุ๋ยสูตร 16-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ใส่รองกันหลุมร่วมกับปุ๋ยสูตร 21-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา 10-15 กก./ไร่ โดยใส่โรยข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบ เมื่อปลูกแล้ว 20-25 วัน</p>
พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 0-46-0 อัตรา 15-20 กก./ไร่ หรือสูตร 0-40-0 อัตรา 15-20 กก./ไร่ หรือสูตร 0-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ใช้สูตรใดสูตรหนึ่ง โดยใส่ตอนปลูกหรือหลังปลูก 20-25 วัน วิธีการใช้ใส่รองกันร่องปลูก หรือโรยข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบ ในตอนปลูกควรมีการใส่ปุ๋ยยูเรีย 5 กก./ไร่ เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตสำหรับเมล็ด และเพิ่มธาตุไนโตรเจนที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดิน ควรมีการคลุมเขี่ยจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ ชื่อ ไรโซเบียม เกษตรกรหาได้จาก การขอสนับสนุนจากกรมวิชาการเกษตร</p>
อ้อย	<p>อ้อยปลูก ควรใส่ปุ๋ย 20-10-10 อัตรา 50 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียว โรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบเมื่ออ้อยอายุ 30-60 วัน</p> <p>อ้อยต่อ ใส่ปุ๋ยอัตราต่ำสูตร 10-5-5 อัตรา 40-50 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียวโดยโรยข้างแถวแล้ว</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
อ้อย	พรวนดินกลบหลังแต่งกอ หรือใส่ปุ๋ยอัตราสูงสุด 15-10-10 อัตรา 100 กก./ไร่ แบ่งใส่สองครั้ง ครั้งแรกใส่หลังแต่งกอ ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 45-60 วัน โดยโรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ
พืชผักรับประทานใบและต้น เช่น กะหล่ำปลี คื่นช่ายและผักกาดต่างๆ	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 40-50 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้งเท่าๆกัน ครั้งแรกใส่ หลังจากย้ายกล้าปลูกแล้ว 7 วัน ครั้งที่สองใส่หลังจาก ใส่ครั้งแรก 20-25 วัน โดยใส่สองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ
พืชผักรับประทานผล เช่น พริก มะเขือเทศ มะเขือต่างๆ แต่งต่างๆ	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 50-60 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่หลังจากย้ายกล้าปลูกแล้ว 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่เมื่อเริ่มออกดอกหรือหลังจาก ย้ายกล้าปลูกแล้วประมาณ 30 วัน โดยใส่สองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ
พืชผักรับประทานหัว เช่น หอม กระเทียม หอมหัวใหญ่	ใส่ปุ๋ยสูตร 20-10-10 อัตรา 40-50 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้งเท่าๆกัน ครั้งแรกใส่ก่อนปลูก โดยหว่านให้ทั่วทั้งแปลง ครั้งที่สองใส่หลังจากปลูกแล้วประมาณ 1 เดือน โดยหว่านให้ทั่วทั้งแปลงแล้วให้น้ำทันที
พืชผักรับประทานหัวที่สะสมแป้ง เช่น เผือก มันเทศ	ใส่ปุ๋ยสูตร 16-8-16 อัตรา 50-60 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้งเท่าๆกัน ครั้งแรกใส่รองกันหลุมก่อนปลูก ครั้งที่สองใส่หลังจากปลูกแล้ว 30 วัน โดยโรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ

พืชแนะนำ	การจัดการ
หน่อไม้ฝรั่ง	ใช้ระยะปลูก 0.5x1.5 เมตร ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3-5 ตัน/ไร่ ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 12-24-12 อัตรา 30-50 กก./ไร่ ทุกๆ 2-3 เดือน
มะละกอ	ปุ๋ยเคมีควรใช้สูตร 14-12-12 หรือ 20-15-15 ควรใส่หลังจากย้ายปลูก 2-3 สัปดาห์ถึงมะละกออายุได้ 1 ปี ใส่ปุ๋ย 1 กก./ต้น/ปี หลังจากอายุได้ 1 ปี ขึ้นไป ใส่ประมาณ 1-1.5 กก./ต้น/ปี
ฝรั่ง	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 13-13-21 อัตราประมาณ 1 กก./ต้น/ปี ควบคู่ไปกับการใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 10 กก./ต้น และเพิ่มปุ๋ยคอกเป็น 20 กก./ต้น ตั้งแต่อายุ 3 ปีขึ้นไป ควรฉีดพ่นยูเรีย 3% และแคลเซียมฟอสเฟต พร้อมกับพอสเซียมคลอไรด์ 1% หากพบอาการผลฝรั่งแตกเพราะขาดสังกะสีอาจแก้ไขได้โดยการฉีดซิงค์เฟตเข้าต้นอัตรา 30กรัม/ต้น
กล้วยหอม	ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เมื่ออายุได้ 1 สัปดาห์ 1 เดือนและ 2 เดือน ตามลำดับ ครั้งละประมาณ 5 กก./ต้น ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 100 กรัม/ต้น แบ่งใส่ 2-3 ครั้ง เมื่ออายุ 3 และ 5 เดือน
มะม่วง	ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือสูตรอื่นที่มีธาตุอาหารเท่าหรือใกล้เคียงกัน อัตราใช้และวิธีใส่ดังนี้ - อายุ 1-2 ปี ใส่ 1 กก./ต้น โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนมีนาคมและกันยายน

พืชแนะนำ	การจัดการ
มะม่วง	<ul style="list-style-type: none"> - อายุ 3 ปี ใส่ 1.5 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 4 ปี ใส่ 2 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 5 ปี ใส่ 2.5 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 6 ปีขึ้นไป ใส่ 3 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี โดยทุกครั้งใส่ในช่วงเดือนเดียวกัน
มะขามเทศ	<p>ใช้ระยะปลูก 8x8 เมตร ปรับปรุงหลุมปลูกด้วย ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 5-10 กก./หลุม และ หินฟอสเฟต อัตรา 500 กรัม/หลุม</p> <p>ในระยะบำรุงต้น ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี</p> <p>ในระยะสร้างตาดอก ใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 หรือ 8-24-24 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี</p> <p>ในระยะบำรุงผล ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี</p> <p>(สำหรับมะขามเทศที่อยู่ในระยะก่อนให้ผล ให้ใช้ ปุ๋ย 15-15-15 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี)</p>

3. พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินร่วนปนทรายริมแม่น้ำ มีสีเทา

(กลุ่มชุดดินที่ 21)

ลักษณะและสมบัติของดิน

เป็นกลุ่มดินร่วนลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำบนบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำ ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาและมีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล สีเทาหรือสีแดง การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลางและมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นดินปนทราย มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง ถ้าใช้ปลูกข้าวจะขาดแคลนนํ้านาน และมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

การปลูกข้าว เลือกระยะเวลาเพาะปลูกให้เหมาะสมกับฤดูกาล ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี มีระบบการให้น้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว

การปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล เตรียมแปลงปลูก โดยการขุดดินให้มีสันร่องกว้าง 6-8 เมตร ร่องกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตรและมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำแช่ขังในฤดูฝน หรือทำร่องระบายน้ำหรือคันดินแบบเตี้ยเพื่อใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี พัฒนาแหล่งน้ำและมีระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช สำหรับการปลูกไม้ผลควรเตรียมหลุมปลูกขนาด 30x30x30 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี

 วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสมกับพืช

พืชแนะนำ	การจัดการ
<p>ข้าว</p> <p>1. พันธุ์ที่ไวต่อช่วงแสง ได้แก่</p> <p>ขาวปากหม้อ148 ขาวตาแห้ง17 แก้วรวง88 เหลืองประทิว123 น้ำสะกุก19 ขาวดอกมะลิ105 นางมล เอส4 ปทุมธานี60 กข6 กข8</p> <p>2. พันธุ์ที่ไม่ไวต่อช่วงแสง ได้แก่ กข1 กข7 กข9 กข10 กข11 กข21 กข25 สุพรรณ1 สุพรรณ2 สุพรรณ60 70 90 คลองหลวง1 พิษณุโลก 60-2 โพธิ์เงิน โพธิ์ทอง</p>	<p>- ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ได้แก่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกต่างๆ อัตรา 1.5-2.0 ตัน/ไร่ ใส่ในระยะเตรียมดินก่อนปักดำหรือปลูกพืชตระกูลถั่ว เช่น ปอเทือง โสน โสนอัฟริกัน ฯลฯ เป็นปุ๋ยพืชสด ปลูกก่อนปลูกข้าว 2-3 เดือนแล้วไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดเพื่อช่วยรักษาและเป็นการปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดิน</p> <p>- ไถกลบตอซังลงไป在地 เพื่อช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินและเป็นการปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดิน</p> <p>- ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 35 กก./ไร่ หรือสูตร 16-16-8 อัตรา 25-30 กก./ไร่ หรือสูตร 18-12-6 อัตรา 25-30 กก./ไร่ ใส่ระยะปักดำหรือก่อนปลูก และใส่ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตหรือแอมโมเนียมคลอไรด์ อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10-15 กก./ไร่ เป็นการใส่ปุ๋ยครั้งที่สอง เมื่อข้าวกำเนิดช่อดอกหรือประมาณ 35-50 วัน หลังปักดำ</p>
<p>พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง</p>	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 หรือ 8-24-24 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือสูตร 10-20-10 อัตรา 25-35 กก./ไร่ ใส่ตอนปลูกหรือหลังปลูก 20-25 วัน โดยใส่รองกันหลุมหรือโรยสองข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบ ในตอนปลูกควรมีการใส่ปุ๋ยยูเรีย 7 กก./ไร่ เพื่อ</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง	กระตุ้นการเจริญเติบโตสำหรับเมล็ดและเพิ่มธาตุไนโตรเจนที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดิน ควรมีการคลุมเชื้อจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ชื่อไรโซเบียม เกษตรกรหาได้จากการขอสนับสนุนจากกรมวิชาการเกษตร
พืชผักรับประทานใบและต้น เช่น กะหล่ำปลี คะน้า และผักกาดต่างๆ	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 40-50 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง เท่าๆกัน ครั้งแรกใส่หลังจากย้ายกล้าปลูกแล้ว 7 วัน ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 20-25 วัน โดยใส่สองข้างแถวแล้วพรวนดินกลับ
พืชผักรับประทานผล เช่น พริก มะเขือเทศ มะเขือต่างๆ แตงต่างๆ	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 50-60 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง เท่าๆกัน ครั้งแรกใส่หลังจากย้ายกล้าปลูกแล้ว 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่เมื่อเริ่มออกดอกหรือหลังจากย้ายกล้าปลูกแล้วประมาณ 30 วัน โดยใส่สองข้างแถวแล้วพรวนดินกลับ
พืชผักรับประทานหัว เช่น หอม กระเทียม หอมหัวใหญ่	ใส่ปุ๋ยสูตร 20-10-10 อัตรา 40-50 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง เท่าๆกัน ครั้งแรกใส่ก่อนปลูกโดยหว่านให้ทั่วทั้งแปลง ครั้งที่สองใส่หลังจากปลูกแล้วประมาณ 1 เดือน โดยหว่านให้ทั่วทั้งแปลงแล้วให้น้ำทันที
พืชผักรับประทานหัวที่สะสมแป้ง เช่น เผือก มันเทศ	ใส่ปุ๋ยสูตร 16-8-16 อัตรา 50-60 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง เท่าๆกัน ครั้งแรกใส่รองกันหลุมก่อนปลูก ครั้งที่สองใส่หลังจากปลูกแล้ว 30 วัน โดยโรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลับ
ขนุน	ปุ๋ยเคมีที่แนะนำให้ใช้ คือ สูตร 20-10-10 โดยใส่ในอัตรา 0.10-0.20 กก./ต้น/ครั้ง ในช่วงอายุ 1-3 ปี ใส่ 6 ครั้ง/ปี ส่วนในช่วงอายุ 4-6 ปี ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ปีละครั้ง ในอัตรา 20-30 กก./ต้น โดยทำการใส่

พืชแนะนำ	การจัดการ
ขนุน	ห่างจากต้น และก่อนออกดอก 3 เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 1-2 กก./ต้น และในช่วงปลายฝน ใช้ปุ๋ยสูตร 14-14-21 อัตรา 1-2 กก./ต้น ข้อควรระวัง การปลูกขนุนในที่ลุ่ม คือให้ควบคุมอย่าให้มีน้ำ ได้ดินขึ้นมามากโดยทำคันระบายน้ำ เพราะขนุน ไม่ชอบดินแฉะ
มะละกอ	ควรใช้ปุ๋ยสูตร 14-12-12 หรือ 20-15-15 ใส่หลังจากย้ายปลูก 2-3 สัปดาห์ถึงมะละกออายุได้ 1 ปี ใส่ปุ๋ย 1 กก./ต้น/ปี อายุ 1 ปีขึ้นไป ใส่ประมาณ 1-1.5 กก./ต้น/ปี
ฝรั่ง	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 13-13-21 อัตราประมาณ 1 กก./ต้น/ปี ควบคุมไปกับการใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา 10 กก./ต้น และเพิ่มปุ๋ยคอกเป็น 20 กก./ต้น ตั้งแต่อายุ 3 ปีขึ้นไป ควรฉีดพ่นยูเรีย 3% และ แคลเซียมฟอสเฟต พร้อมกับพอสเซียมคลอไรด์ 1% หากพบอาการผลฝรั่งแตกเพราะขาดสังกะสีอาจแก้ไขได้โดยการฉีดซิงค์ซัลเฟตเข้าต้นอัตรา 30 กรัม/ต้น
กล้วยหอม	ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เมื่ออายุได้ 1 สัปดาห์ 1 เดือน และ 2 เดือนตามลำดับ ครั้งละประมาณ 5 กก./ต้น ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง เมื่ออายุ 3 เดือนและ 5 เดือน
ข้าวโพด ข้าวฟ่าง	ใส่ปุ๋ยสูตร 16-16-8 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ร่วมกับ 21-0-0 อัตรา 20-25 กก./ไร่ หรือ 46-0-0 อัตรา 10-15 กก./ไร่ เมื่อข้าวโพดอายุ 20-25 วัน

พืชแนะนำ	การจัดการ
หน่อไม้ฝรั่ง	ใช้ระยะปลูก 0.5x1.5 เมตร ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3-5 ตัน/ไร่ ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 12-24-12 อัตรา 30-50 กก./ไร่ ทุกๆ 2-3 เดือน
มะขามเทศ	ใช้ระยะปลูก 8x8 เมตร ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 5-10 กก./หลุม และหินฟอสเฟต อัตรา 500 กรัม/หลุม ในระยะบำรุงต้น ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี ในระยะสร้างตาดอก ใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 หรือ 8-24-24 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี ในระยะบำรุงผล ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี (สำหรับมะขามเทศที่อยู่ในระยะก่อนให้ฝัก ให้ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี)
มะม่วง	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือสูตรอื่นที่มีธาตุอาหารเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน - อายุ 1-2 ปี ใส่ 1 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนมีนาคมและกันยายน - อายุ 3 ปี ใส่ 1.5 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 4 ปี ใส่ 2 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 5 ปี ใส่ 2.5 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี - อายุ 6 ปีขึ้นไป ใส่ 3 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี

ดินในพื้นที่ดอน

1. พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนพบบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ 33 33B 38B และ 38C)

ลักษณะและสมบัติของดิน

เป็นกลุ่มดินลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำในฤดูน้ำหลากบนบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย มีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาลหรือสีเหลือง อาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล สีแดงหรือสีเทา การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ปกติไม่ค่อยมีปัญหา แต่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนักมากและขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

แนวทางการจัดการ

เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจทุกชนิด โดยเลือกใช้พื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมหรือน้ำไหลบ่า มีการจัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและผลผลิต จัดระบบการชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก สำหรับการปลูกไม้ผลควรขุดหลุมปลูกขนาด 30x30x30 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่นปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก

วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสมกับพืช

พืชแนะนำ	การจัดการ
พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วลิสง ถั่วเหลือง ถั่วเขียว	<p>ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่นปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 1-2 ตัน/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงแล้วไถกลบก่อนปลูก 7-14 วัน</p> <p>ใส่ปุ๋ยสูตร 0-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ หรือสูตรอื่นที่มีธาตุอาหารพืชเท่าเทียมกันใส่รองกันร่องปลูกหรือโรยสองข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบเมื่อถั่วอายุได้ 20-50 วัน เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตสำหรับเมล็ด และเพิ่มธาตุไนโตรเจนที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดิน ควรมีการคลุมเชื้อจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ ชื่อ ไรโซเบียม เกษตรกรหาได้จาก การขอสนับสนุนจากกรมวิชาการเกษตร</p>
ข้าวโพด	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 0-20-0 หรือ 25-25-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 23-23-0 อัตรา 35-45 กก./ไร่ โรยข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบเมื่อข้าวโพด อายุ 20-25 วัน หรือใส่ปุ๋ยสูตร 16-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ โดยใส่รองกันหลุม ร่วมกับปุ๋ยสูตร 21-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่หรือปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 10-15 กก./ไร่ โรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบเมื่อข้าวโพดอายุ 20-25 วัน</p>
งา	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 16-16-8 อัตรา 30-40 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่รองกันหลุม ครั้งที่สองโรยข้างแถวปลูก หลังปลูก 25 วัน หรือ ใส่ครั้งเดียวโดยหว่านทั้งหมดหลังปลูก ถ้าปลูกแบบหว่าน</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
พืชผักรับประทานใบ และต้น เช่น คะน้า ผักกาดขาว กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก	การปรับปรุงดินให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักอัตรา 1-2 ตัน/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก แล้วไถกลบก่อนปลูก ส่วนการใส่ปุ๋ยเคมีควรใช้ปุ๋ย สูตร 15-15-15 อัตรา 40-50 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้งๆ ละเท่าๆ กัน ครั้งแรกใส่หลังจากย้ายกล้าปลูกแล้ว 7 วัน ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 20-25 วัน โรยใส่สองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ
พืชผักรับประทานผล เช่น พริก มะเขือเทศ มะเขือต่างๆ แตงต่างๆ	ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 50-60 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน ครั้งแรกใส่หลังจากย้ายกล้า ปลูกแล้ว 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่เมื่อเริ่มออกดอก หรือหลังจากย้ายกล้าปลูกแล้วประมาณ 30 วัน โรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ
ถั่วฝักยาว ถั่วลันเตา	ใช้ปุ๋ยสูตร 10-30-10 อัตรา 30-40 กก./ไร่ โดย แบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน ครั้งแรกใส่รอง กันหลุมก่อนปลูก กลบดินแล้วหยอดเมล็ด ครั้งที่ สองใส่เมื่อเริ่มออกดอกโดยโรยสองข้างแถวแล้ว พรวนดินกลบ
พืชผักรับประทานหัว ที่สะสมแป้ง เช่น เผือก มันเทศ	ใช้ปุ๋ยสูตร 16-8-16 อัตรา 50-60 กก./ไร่ แบ่ง ใส่ 2 ครั้งๆ ละเท่าๆ กัน ครั้งแรกใส่รองกันหลุม ก่อนปลูก ครั้งที่สองใส่หลังจากปลูกแล้ว 30 วัน โรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ
มะม่วง พันธุ์ที่แนะนำ ได้แก่ เขียวเสวย ทองดำ ฟ้าล้น	การใส่ปุ๋ยเคมีให้ใส่อัตราครึ่งหนึ่งของจำนวนอายุ เช่น มะม่วง อายุ 10 ปี ก็ใส่ปุ๋ย จำนวน 5 กก./ต้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนเท่าๆ กัน โดยใช้สูตร 13-13-21 ใส่ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ใช้ปุ๋ย

พืชแนะนำ	การจัดการ
น้ำดอกไม้ หนังกกลางวัน	สูตร 15-15-15 ใส่ในช่วงเดือนพฤษภาคม และใส่ปุ๋ย สูตร 12-24-12 หรือ 8-24-24 ในช่วงเดือน กันยายน-ตุลาคม
มะละกอ พันธุ์ที่แนะนำ ได้แก่ โกโก้ แขกดำ จำปาตะ สายน้ำผึ้ง ฮาวาย มาเลเซีย	ควรใช้ปุ๋ยสูตร 14-12-12 หรือ 20-15-15 ใส่ครั้งแรก หลังจากย้ายปลูก 2-3 สัปดาห์ อัตรา 1 กก./ต้น เมื่อ มะละกออายุได้ 1 ปี ใส่ปุ๋ย 1 กก./ต้น หลังจาก อายุได้ 1 ปีขึ้นไป ใส่ประมาณ 1-1.5 กก./ต้น
ฝรั่ง พันธุ์ที่แนะนำ ได้แก่ เวียดนาม ทูลเกล้า กลมสวย	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 13-13-21 อัตรา ประมาณ 1 กก./ต้น/ปี ควบคู่ไปกับการใช้ ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 10 กก./ต้น และเพิ่ม ปุ๋ยคอกเป็น 20 กก./ต้น ตั้งแต่อายุ 3 ปีขึ้นไป ควรฉีดพ่นยูเรีย 3% และแคลเซียมฟอสเฟต พร้อมกับพอสเซียมคลอไรด์ 1% หากพบ อาการผลฝรั่งแตกเพราะขาดสังกะสี อาจแก้ไขได้ โดยการฉีดซิงค์ซัลเฟตอัตรา 30 กรัม/ต้น
กล้วยหอม พันธุ์ที่ แนะนำ ได้แก่ กล้วยหอมทอง	ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เมื่ออายุได้ 1 สัปดาห์ 1 เดือน และ 2 เดือนตามลำดับ ครั้งละประมาณ 5 กก./ต้น ส่วนปุ๋ยเคมีใช้สูตร 15-15-15 อัตรา 1 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง เมื่ออายุ 3 เดือนและ 5 เดือน
มะขามเทศ	ขุดหลุมให้มีระยะปลูก 8x8 เมตร ปรับปรุง หลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 5 กก./หลุม และหินฟอสเฟตอัตรา 500 กรัม/หลุม มะขามเทศ ช่วงก่อนให้ฝัก ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี มะขามเทศช่วงกำลังสร้าง

พืชแนะนำ	การจัดการ
มะขามเทศ	<p>ตาดอก ใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 หรือ 8-24-24 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี มะขามเทศช่วงติดฝัก ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 2-3 กก./ต้น/ปี</p>
ขนุน	<p>ปุ๋ยเคมีที่แนะนำให้ใช้ คือ ปุ๋ยสูตร 20-10-10 โดยใส่ในอัตรา 0.10-0.20 กก./ต้น/ครั้ง ในช่วงอายุ 1-3 ปี ใส่ 6 ครั้ง/ปี ส่วนในช่วงอายุ 4-6 ปี ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ปีละครั้ง ในอัตรา 20-30 กก./ต้น โดยทำการใส่ห่างจากต้นตรงแนวชายพุ่ม และก่อนขนุนออกดอก 3 เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 1-2 กก./ต้น และในช่วงปลายฝนใช้ปุ๋ยสูตร 14-14-21 อัตรา 1-2 กก./ต้น ข้อควรระวังการปลูกขนุนในที่ลุ่ม คือให้ควบคุมอย่าให้มีน้ำใต้ดินขึ้นมาต้น โดยทำคันคูระบายน้ำ เพราะขนุนไม่ชอบดินแฉะ</p>
ลำไย พันธุ์ที่แนะนำ ได้แก่ อีตอ สีส้มพู แห้ว เบี้ยวเขียว	<p>เมื่อต้นลำไยเริ่มให้ผลควรงดการให้น้ำช่วงเดือนธันวาคม-มกราคม ควรทำความสะอาดบริเวณโคนต้น ถากหญ้าและเก็บกวาดใบที่ร่วงออกเพื่อให้น้ำดินแห้ง ในเดือนกุมภาพันธ์ ลำไยแทงช่อดอก เริ่มให้น้ำโดยค่อยๆ เพิ่มปริมาณจนถึงปกติ และในเดือนมีนาคม-มิถุนายน ควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยบำรุงผล สูตร 12-12-17 หรือ ใส่ปุ๋ยสูตรเสมอในอัตราครึ่งหนึ่งของอายุต้นและควรมีการค้ำยันกิ่งและฉีดสารเคมีป้องกันโรคและแมลงในอัตราครึ่งหนึ่งของอายุต้น ร่วมกับการใส่ปุ๋ยคอกในอัตราเท่ากับอายุของต้นด้วย ในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ควรลดการให้น้ำก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต และสุดท้ายในช่วงเดือนกันยายน-</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
ลำไย	พดศจิกายน ควรมีการตัดแต่งกิ่ง ฉีดยาป้องกันโรคแมลงและใส่ปุ๋ยบำรุงต้นสูตร 15-15-15 อัตราครึ่งหนึ่งของอายุต้น

2. พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนพบบริเวณริมแม่น้ำและมีคันทากกเก็บน้ำ (กลุ่มชุดดินที่ 33b)

ลักษณะและสมบัติของดิน

เป็นกลุ่มดินลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำในฤดูน้ำหลากบนบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำและมีคันทากกเก็บน้ำเพื่อใช้ปลูกข้าว มีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาลหรือสีเหลือง อาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล สีแดงหรือสีเทา การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ปกติเป็นดินที่เหมาะสมต่อการปลูกไม้ผล พืชไร่หรือพืชผัก แต่เนื่องจากมีการทำคันทากกเก็บน้ำ สำหรับปลูกข้าว ทำให้ข้าวที่ปลูกเสี่ยงต่อการขาดน้ำและไม่ได้ผลผลิต หรือถ้าใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักจะทำให้มีน้ำท่วมขัง

แนวทางการจัดการ

ควรเลือกชนิดพืชที่ใช้ปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของดิน ทำให้ได้ผลผลิตสูงและไม่เสี่ยงต่อการปลูกพืชแล้วไม่ได้ผล เช่น ใช้ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล โดยการปรับพื้นที่และเอาคันทากกออก พร้อมปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ถ้าจำเป็นต้องใช้ปลูกข้าวจะต้องอยู่ใกล้แหล่งน้ำหรือมีระบบชลประทานที่สมบูรณ์ มีปริมาณน้ำมากพอที่จะปลูกข้าวได้ตลอด

ฤดูกาล ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก มีการจัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและผลผลิต จัดระบบการชลประทานและระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก สำหรับการปลูกไม้ผล ควรขุดหลุมปลูกขนาด 30x30x30 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่นปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก

วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสมกับพืช

พืชแนะนำ	การจัดการ
ข้าว	ไถกลบตอซังและหว่านโสนอัฟริกัน อัตรา 5-8 กก./ไร่ แล้วไถกลบเมื่อโสนอัฟริกัน อายุ 45-60 วัน หรือเริ่มออกดอกหรือปลูกพืชตระกูลถั่ว หลังปลูกข้าวหรือปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 1.5-2.0 ตัน/ไร่ ใส่ปุ๋ยสูตร 16-20-0 หรือ 20-20-0 อัตรา 20-25 กก./ไร่ และใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10-15 กก./ไร่ หรือแอมโมเนียมซัลเฟต หรือแอมโมเนียมคลอไรด์ อัตรา 20-30 กก./ไร่
ข้าวโพด	ใส่ปุ๋ยสูตร 0-20-0 หรือ 25-25-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 23-23-0 อัตรา 35-45 กก./ไร่ โรยข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบเมื่อข้าวโพด อายุ 20-25 วัน หรือใส่ปุ๋ยสูตร 16-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ โดยใส่รองกันหลุม ร่วมกับปุ๋ยสูตร 21-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 10-15 กก./ไร่ โรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบเมื่อข้าวโพดอายุ 20-25 วัน ในกรณีที่ปลูกในช่วง

พืชแนะนำ	การจัดการ
ข้าวโพด	ถดถูแล้ง หรือหลังการเก็บเกี่ยวข้าว ให้ทำร่องระบายน้ำรอบกระถางนา และทำร่องระบายน้ำแบบตื้นในแปลงนาห่างกันประมาณ 15-20 เมตร ร่องกว้าง 40-50 ซม. และ ลึกประมาณ 20-30 ซม.

3. พื้นที่ดอนที่เป็นดินเหนียวจัดสีดำ หน้าดินแดงกระแหว่งกว้าง และลึกในฤดูแล้ง (กลุ่มชุดดินที่ 28 และ 28B)

ลักษณะและสมบัติของดิน

เป็นกลุ่มดินเหนียวจัดสีมากที่เกิดจากหินภูเขาไฟหรือหินปูน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาลและอาจพบจุดประสีน้ำตาลหรือสีแดงหรือเม็ดปูนในดินล่าง เมื่อดินแห้งจะแตกกระแหว่งกว้างและลึก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ แตกกระแหว่งกว้างและลึกในฤดูแล้ง ทำให้เกิดการฉีกขาดของรากพืชและขาดแคลนน้ำ

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดิน ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยทำให้ดินร่วนซุย พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและมีระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช สำหรับการปลูกไม้ผลต้องเตรียมหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ไถพรวนขวางความลาดชัน ปลูกพืชเป็นแถบ ปลูกพืชคลุมดินหรือทำแนวคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก

 วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสมกับพืช

พืชแนะนำ	การจัดการ
พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง	ใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 หรือ 8-24-24 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือ ปุ๋ยสูตร 10-20-10 อัตรา 25-35 กก./ไร่ โดยทำการแบ่งใส่ 2 ครั้ง ฤดูแล้งเท่าๆกัน ครั้งแรกใส่รองกันหลุมก่อนปลูก ครั้งที่สองใส่เมื่อต้นถั่วอายุ 25 วัน เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโต สำหรับเมล็ด และเพิ่มธาตุไนโตรเจนที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดิน ควรมีการคลุมเชื้อจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ ชื่อ ไโรโซเบียม เกษตรกรหาได้จากการขอสนับสนุนจากกรมวิชาการเกษตร
ข้าวโพด ข้าวฟ่าง	ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 1.5-2.0 ตัน/ไร่ ใส่ปุ๋ยสูตร 20-10-0 หรือ 20-20-0 อัตรา 40-50 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 23-23-0 อัตรา 35-45 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 25-25-0 อัตรา 30-45 กก./ไร่ เมื่อข้าวโพดอายุ 20-25 วัน
อ้อย	<p>อ้อยปลูก ควรใส่ปุ๋ยสูตร 20-10-10 อัตรา 50 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียว ไรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบเมื่ออ้อยอายุ 30-60 วัน</p> <p>อ้อยต่อ ใส่ปุ๋ยอัตราต่ำสูตร 10-5-5 อัตรา 40-50 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียวโดยไรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบหลังแต่งกอ หรือใส่ปุ๋ยอัตราสูงสูตร 15-10-10 อัตรา 100 กก./ไร่ หรือแบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่หลังแต่งกอ ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 45-60 วัน โดยไรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
งา	ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 21-0-0 อัตรา 25-30 กก./ไร่ หรือ ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 15-20 กก./ไร่ ใส่หลังปลูก 20-25 วัน โดยโรยข้างแถว แล้วพรวนดินกลบหรือ หว่านถ้าปลูกแบบหว่าน
พืชผักรับประทานใบ และต้น เช่น คะน้า ผักกาดขาว กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก	ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 40-50 กก./ไร่ หรือ ปุ๋ยสูตร 16-16-16 อัตรา 35-40 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน ครั้งแรกใส่หลังจากย้าย กล้าปลูกแล้ว 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 20-25 วัน ควรมีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมัก อัตราประมาณ 1 ตัน/ไร่

4. พื้นที่ดินที่เป็นดินเหนียวและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ 31B)

ลักษณะและสมบัติของดิน

เป็นกลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อละเอียด หรือตะกอนลำนํ้า มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกลาง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืช บำรุงดิน ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช สำหรับไม้ผลต้องเตรียมหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุง

หลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ไถพรวนขวางความลาดชัน ปลูกพืชเป็นแถบ ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวคันดินร่วมกับการปลูกหญ้าแฝก

 วิธีการจัดการดินตามเหมาะสมกับพืช

พืชแนะนำ	การจัดการ
<p>พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง</p>	<p>ไถเตรียมดินปลูกพืชไร่ขวางตามความลาดชันของพื้นที่เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ทำคันดินขวางความลาดชันของพื้นที่ช่วยชะลอการไหลบ่าของน้ำที่ผิวดินเมื่อฝนตกหนัก พร้อมขุดบ่อดักตะกอน เพื่อช่วยชะลอการไหลบ่าของน้ำที่ผิวดินและยังสามารถใช้น้ำเสริมในการเพาะปลูก</p> <p>ใส่ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอกอัตรา 1.5-2.0 ตัน/ไร่ หรือปลูกพืชปุ๋ยสด แล้วไถกลบลงดินเมื่อพืชปุ๋ยสดออกดอกได้ประมาณ 50% ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 12-24-12 หรือ 8-22-24 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 10-20-10 อัตรา 25-35 กก./ไร่ ใส่รองกันร่องปลูกหรือโรยสองข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบเมื่อถั่วอายุครบ 20-25 วัน เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตสำหรับเมล็ด และเพิ่มธาตุไนโตรเจนที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดิน ควรมีการคลุมเชื้อจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ ชื่อ ไรโซเบียม เกษตรกรหาได้จากกรมส่งเสริมการเกษตร</p>
<p>ข้าวโพด</p>	<p>ไถเตรียมดินปลูกพืชไร่ขวางตามความลาดชันของพื้นที่เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ทำคันดินขวางความลาดชันของพื้นที่ช่วยชะลอการไหลบ่าของน้ำที่ผิวดินเมื่อฝนตกหนัก พร้อมขุดบ่อดักตะกอน เพื่อช่วยชะลอการไหลบ่าของน้ำที่ผิวดิน</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
ข้าวโพด	<p>และยังสามารถใช้น้ำเสริมในการเพาะปลูก</p> <p>ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 50-75 กก./ไร่ สำหรับขุดดินที่มีพอสเตสเทียมต่ำ ใส่โดยโรยสองข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลับ ใส่หลังปลูก 20-25 วัน หรือใส่ปุ๋ยสูตร 20-20-0 อัตรา 40-50 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 23-23-0 อัตรา 35-45 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 25-25-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ เลือกใช้สูตรใดสูตรหนึ่ง สำหรับขุดดินที่มีพอสเตสเทียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชสูง ใส่โดยโรยข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลับใส่หลังปลูก 20-25 วัน</p>
อ้อย	<p>อ้อยปลูก ควรใส่ปุ๋ยสูตร 20-10-10 อัตรา 50 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียว โรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลับเมื่ออ้อยอายุ 30-60 วัน</p> <p>อ้อยต่อ ใส่ปุ๋ยอัตราต่ำสูตร 10-5-5 อัตรา 40-50 กก./ไร่ใส่ครั้งเดียวโดยโรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลับหลังแต่งกอ หรือใส่ปุ๋ยอัตราสูงสูตร 15-10-10 อัตรา 100 กก./ไร่ หรือแบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่หลังแต่งกอ ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 45-60 วัน โดยโรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลับ</p>
งา	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 20-20-0 หรือ 23-23-0 อัตรา 25-30 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 25-25-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 16-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ใส่โดยโรยข้างแถว หลังปลูก 20-25 วัน แล้วพรวนดินกลับหรือหว่านทั้งหมดถ้าปลูกแบบหว่าน ควรมีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตราประมาณ 1 ตัน/ไร่</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
มะละกอ	ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 10 กก./หลุม ใส่ปุ๋ยสูตร 14-12-12 หรือ 20-15-15 อัตรา 1 กก./ต้น หลังย้ายกล้า 2-3 สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยสูตร 14-12-12 หรือ 15-15-15 อัตรา 1.0-1.5 กก./ ต้น/ปี เมื่อมะละกออายุมากกว่า 1 ปี
ขนุน	ปุ๋ยเคมีที่แนะนำให้ใช้ คือ ปุ๋ยสูตร 20-10-10 โดยใส่ในอัตรา 0.10-0.20 กก./ต้น/ครั้ง ในช่วงอายุ 1-3 ปี ใส่ 6 ครั้ง/ปี ส่วนในช่วงอายุ 4-6 ปี ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ปีละครั้ง ในอัตรา 20-30 กก./ต้น โดยทำการใส่ห่างจากต้นตรงแนวชายพุ่ม และขนุนก่อนออกดอก 3 เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 1-2 กก./ต้น และในช่วงปลายฤดูฝน ใช้ปุ๋ยสูตร 14-14-21 อัตรา 1-2 กก./ต้น ข้อควรระวังการปลูกขนุนในที่ลุ่ม คือ ให้ความชุ่มชื้นให้มีน้ำใต้ดินขึ้นมาดินโดยทำคันคูระบายน้ำ เพราะขนุนไม่ชอบดินแฉะ
มะม่วง	มะม่วงอายุน้อยกว่า 4 ปี ใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 อัตรา 400-500 กรัม/ต้น/ปี คุณด้วยอายุต้นมะม่วง หรือใส่ปุ๋ยสูตร 15-30-15 อัตรา 300-400 กรัม ร่วมกับปุ๋ยสูตร 21-0-0 อัตรา 200-250 กรัม/ต้น/ปี คุณด้วยอายุต้นมะม่วง หรือใส่ปุ๋ยสูตร 20-20-10 อัตรา 500-600 กรัม/ต้น/ปี คุณด้วยอายุต้นมะม่วง โดยแบ่งใส่ 4 ครั้ง ช่วงเดือนมีนาคม พฤษภาคม สิงหาคมและตุลาคม มะม่วงระยะให้ผลแล้ว ใส่ปุ๋ยสูตร 14-9-20 หรือ 15-5-20 อัตรา 500-600 กรัมร่วมกับปุ๋ยสูตร 14-0-20 อัตรา 100-150 กรัม หรือปุ๋ยสูตร 15-5-20 อัตรา 800-900 กรัม/ต้น/คุณด้วยอายุต้นมะม่วง

พืชแนะนำ	การจัดการ
พืชผักรับประทานผล เช่น พริก มะเขือเทศ มะเขือต่าง ๆ แตงต่าง ๆ เป็นต้น	ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 60-65 กก./ไร่ โดย แบ่งใส่ 2 ครั้งๆ ละเท่าๆ กัน ครั้งแรกใส่หลังจาก ย้ายกล้าปลูกแล้ว 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่เมื่อเริ่ม ออกดอกหรือหลังจากย้ายกล้าปลูกแล้วประมาณ 20-30 วัน
พืชผักรับประทานใบ และลำต้น เช่น คะน้า ผักกาดขาว กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก	ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 40-50 กก./ไร่ หรือปุ๋ย สูตร 16-16-16 อัตรา 35-40 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้งๆ ละเท่าๆ กัน ครั้งแรกใส่หลังจากย้ายกล้าปลูก แล้ว 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 20-25 วัน ควรมีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยคอกหรือ ปุ๋ยหมัก อัตราประมาณ 1 ตัน/ไร่
พืชผักรับประทานหัวที่ สะสมแป้ง เช่น เผือก มันเทศ	ใช้ปุ๋ยสูตร 16-8-16 อัตรา 50-60 กก./ไร่ โดย แบ่งใส่ 2 ครั้งๆ ละเท่าๆ กัน ครั้งแรกใส่รองกัน หลุมก่อนปลูก ครั้งที่สองใส่หลังจากปลูกแล้ว 30 วัน โดยโรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลับ ควรมีการ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตราประมาณ 1 ตัน/ไร่

5. พื้นที่ดอนที่เป็นดินร่วนปนทรายและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ 35B 36B 40B 40C)

ลักษณะและสมบัติของดิน

เป็นกลุ่มดินร่วนหยาบถึงดินร่วนละเอียดปนทรายลึกมากที่เกิดจาก
การสลายตัวของหินเนื้อหยาบหรือตะกอนลำน้ำ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่น
ลอนลาดถึงเป็นลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึง
เป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลือง

หรือสีแดง และอาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล สีเทาในดินล่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อย

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือไม้ผล จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดิน ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการอุ้มน้ำของดิน พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก สำหรับการปลูกไม้ผลต้องเตรียมหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือ ปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี โดยมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ไถพรวนขวางความลาดชัน ปลูกพืชเป็นแถบ ปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับการปลูกหญ้าแฝก

วิธีการจัดการดินตามเหมาะสมกับพืช

พืชแนะนำ	การจัดการ
พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง	ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 12-24-12 หรือ 8-22-24 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือสูตร 10-20-10 อัตรา 25-35 กก./ไร่ ใส่รองก้นร่องปลูกหรือโรยสองข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบเมื่อถั่วอายุ 20-25 วัน เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตสำหรับเมล็ด และเพิ่มธาตุไนโตรเจนที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในดิน ควรมีการคลุมเชื้อจุลินทรีย์ ดินที่เป็นประโยชน์ ชื่อ ไโรโซเบียม เกษตรกรหาได้จากขอสนับสนุนจากกรมวิชาการเกษตร

พืชแนะนำ	การจัดการ
ข้าวโพด	ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-8-8 หรือ 16-16-16 อัตรา 70-90 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 18-6-6 หรือ 18-8-8 อัตรา 65-85 กก./ไร่ เลือกใช้สูตรใดสูตรหนึ่ง ใส่เมื่อข้าวโพดอายุ 20-25 วัน
อ้อย	<p>อ้อยปลูก ควรใส่ปุ๋ย 20-10-10 อัตรา 50 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียว โรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบเมื่ออ้อยอายุ 30-60 วัน</p> <p>อ้อยต่อ ใส่ปุ๋ยอัตราต่ำสูตร 10-5-5 อัตรา 40-50 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียวโดยโรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบหลังแต่งกอ หรือใส่ปุ๋ยอัตราสูงสูตร 15-10-10 อัตรา 100 กก./ไร่ หรือแบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่หลังแต่งกอ ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 45-60 วัน โดยโรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ</p>
งา	ใส่ปุ๋ยสูตร 20-20-0 หรือ 23-23-0 อัตรา 25-30 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 25-25-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือปุ๋ยสูตร 16-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ใส่โดยโรยข้างแถว หลังปลูก 20-25 วัน แล้วพรวนดินกลบหรือหว่านทั้งหมดถ้าปลูกแบบหว่าน ควรมีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตราประมาณ 1 ตัน/ไร่
พืชผักรับประทานใบและลำต้น เช่น คะน้า ผักกาดขาว กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก	ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 40-50 กก./ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน ครั้งแรกใส่หลังจากย้ายกล้าปลูกแล้ว 7 วัน ครั้งที่สองใส่หลังจากใส่ครั้งแรก 20-25 วัน โดยใส่สองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ

พืชแนะนำ	การจัดการ
พืชผักรับประทานผล เช่น พริก มะเขือเทศ มะเขือต่าง ๆ แตงต่าง ๆ	ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 50-60 กก./ไร่ โดย แบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน ครั้งแรกใส่หลังจาก ย้ายกล้าปลูกแล้ว 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่เมื่อเริ่มออก ดอกหรือหลังจากย้ายกล้าปลูกแล้วประมาณ 30 วัน โดยโรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ ควร มีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา ประมาณ 1 ตัน/ไร่
พืชผักรับประทานหัวที่ สะสมแป้ง ได้แก่ เผือก มันเทศ	ใช้ปุ๋ยสูตร 16-8-16 อัตรา 60-70 กก./ไร่ โดย แบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน ครั้งแรกใส่รองกัน หลุมก่อนปลูก ครั้งที่สองใส่หลังจากปลูกแล้ว 30 วัน โดยโรยสองข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ
แตงโม	เตรียมแปลงให้มีระยะปลูก 90x200-300 ซม. ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกและปูนขาวอัตรา 3-5 กก./หลุม ใส่ปุ๋ยรองพื้นสูตร 15-15-15 อัตรา 50-100 กรัม/หลุม และปุ๋ยสูตร 10-20-10 หรือ 13-13-21 อัตรา 50-100 กก./หลุม และปุ๋ยสูตร 10-10-20 หรือ 13-13-21 อัตรา 50-100 กก./หลุม เมื่อแตงโมอายุ 30 วัน เมื่อแตงโมแตกใบจริง 4-5 ใบ ใส่ยูเรีย 1-2 ช้อนแกง/หลุม เมื่อแตงโมใบทอดยอด ยาว 30 ซม. ใส่ยูเรีย 2-3 ช้อนแกง/หลุม เมื่อแตงโม ทอดยอดยาว 90 ซม. ใส่ปุ๋ยยูเรีย 2-3 ช้อนแกง/หลุม และพอสเทียมคลอไรด์ 1-2 ช้อนแกง/หลุม เมื่อ แตงโมทอดยอดยาวควรจัดเถาแตงโมให้ไปในทาง เดียวกัน

พืชแนะนำ	การจัดการ
มะม่วง พันธุ์ที่แนะนำ ได้แก่ อกห้อง น้ำดอกไม้ ทองดำ หนังกกลางวัน แรด พิมเสนมัน เขียวเสวย หนองแซง ฟ้ายัน มะม่วงแก้ว	การใส่ปุ๋ยเคมีให้ใส่อัตราครึ่งหนึ่งของจำนวนอายุ เช่น มะม่วง อายุ 10 ปี ก็ใส่ปุ๋ย จำนวน 5 กก./ต้น โดยแบ่งออกเป็นส่วนเท่าๆ กัน ใช้สูตร 13-13-21 ใส่ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ใส่ในช่วงเดือนพฤษภาคม และสูตร 12-24-12 หรือ 8-24-24 ในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม
มะละกอ	ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 10 กก./หลุม ใส่ปุ๋ยสูตร 14-12-12 หรือ 20-15-15 อัตรา 1 กก./ต้น หลังย้ายกล้า 2-3 สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยสูตร 14-12-12 หรือ 15-15-15 อัตรา 1.0-1.5 กก./ต้น/ปี เมื่อมะละกออายุมากกว่า 1 ปี

6. พื้นที่ดินที่เป็นดินทรายและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ 44B)

ลักษณะและสมบัติของดิน

เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหนามากที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบหรือตะกอนลำน้ำ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน หนามากกว่า 100 ซม. ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงและอาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล การระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นดินทราย ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน จะเกิดการชะล้างทำลายสูญเสียหน้าดินง่ายมากและเกิดร่องขึ้นทั่วไปบนพื้นที่

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ใช้ปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของดิน เช่น เป็นพืชที่ทนแล้ง จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดิน ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหาร ควรใส่ปุ๋ยเคมีที่ละน้อยแต่ใส่บ่อยครั้ง พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช สำหรับไม้ผลต้องเตรียมหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ไถพรวนขวางความลาดชัน ปลูกพืชเป็นแถบ ปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก

วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสมกับพืช

พืชแนะนำ	การจัดการ
มันสำปะหลัง	<p>การไถเตรียมดินปลูกพืชไร่ขวางความลาดชันของพื้นที่ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ทำคันดินขวางความลาดชันของพื้นที่ช่วยชะลอการไหลบ่าของน้ำที่ผิวดินเมื่อฝนตกหนัก พร้อมขุดบ่อดักตะกอน เพื่อช่วยชะลอการไหลบ่าของน้ำที่ผิวดิน และยังสามารถใช้น้ำเสริมในการเพาะปลูก ทำร่องระบายน้ำเพื่อช่วยการระบายน้ำผิวดิน ไม่ให้ซึมลงไปดินชั้นล่างมากจนทำให้เกิดการขังและบริเวณรากพืชที่ปลูก ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 50-100 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่รองกันหลุมครั้งที่สองใส่เมื่อมันสำปะหลังอายุ 60 วัน</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
อ้อย	<p>การไถเตรียมดินปลูกพืชไร่ขวางตามความลาดชันของพื้นที่ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ทำคันดินขวางความลาดชันของพื้นที่ช่วยชลการไหลบ่าของน้ำที่ผิวดินเมื่อฝนตกหนัก พร้อมขุดบ่อดักตะกอน เพื่อช่วยชลการไหลบ่าของน้ำที่ผิวดิน และยังสามารถใช้น้ำเสริมในการเพาะปลูก ทำร่องระบายน้ำเพื่อช่วยการระบายน้ำผิวดิน ไม่ให้ซึมลงไปดินชั้นล่างมากจนทำให้เกิดการขังและบริเวณรากพืชที่ปลูก</p> <p>อ้อยปลูก ควรใส่ปุ๋ย 20-10-10 อัตรา 55 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียว โรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบเมื่ออ้อยอายุ 30-60 วัน</p> <p>อ้อยต่อ ใส่ปุ๋ยอัตราต่ำสูตร 10-5-5 อัตรา 45-55 กก./ไร่ ใส่ครั้งเดียวโรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบหลังแต่งกอหรือใส่ปุ๋ยอัตราสูงสูตร 15-10-10 อัตรา 110 กก./ไร่ แบ่งใส่ 4 ครั้ง ครั้งแรกใส่หลังแต่งกอ ครั้งที่สองใส่หลังจาก ครั้งแรก 30 วัน ครั้งที่สามใส่หลังจากครั้งแรก 45 วัน ครั้งที่สี่ใส่หลังจากครั้งแรก 60 วัน</p>
งา	<p>ใส่ปุ๋ยสูตร 16-16-8 อัตรา 30-40 กก./ไร่ หรือสูตร 12-24-12 อัตรา 20-30 กก./ไร่ และ 21-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือ 46-0-0 อัตรา 10-20 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกรองกันหลุมปลูก ครั้งที่สองโรยข้างแถว หลังปลูก 20-25 วัน หรือหว่านทั้งหมดหลังปลูกถ้าปลูกแบบหว่าน เมื่องาอายุ 20-25 วัน</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
กล้วยน้ำว้า	<p>วิธีการปลูกควรใช้หน่อที่มีลักษณะของใบแคบ หลุมปลูกให้มีขนาดกว้างและลึกประมาณ 50 ซม. ผสมดิน ปุ๋ยคอกจำนวน 5 กก. และหินฟอสเฟตจำนวน 500 กรัม เข้าด้วยกันในหลุมให้สูงประมาณ 2 ใน 3 ของหลุม กลบดินในหลุมให้สูงกว่าพื้นดินเดิม ป้องกันการท่วมขังของน้ำ คลุมดินบริเวณโคนต้นโดยใช้ฟางข้าวหรือหญ้าแห้ง แนะนำให้ใช้ระยะปลูก 2.5 x 2.5 เมตร หรือปลูกบริเวณหัวไร่ปลายนา จำนวน ต้นเฉลี่ย 200 ต้น/ไร่ หรือ 250 ต้น/ไร่ ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือ 15-15-15 อัตรา 1 กก./ต้น/ปี โดยแบ่งใส่ 4 ครั้งๆ ละ 250 กรัม</p>
ส้มโอ	<p>ควรใช้ต้นพันธุ์ส้มโอปลอดโรค หรือต้นที่ได้จากการติดตามปลูกในช่วงต้นฤดูฝน เตรียมหลุมปลูกให้มีขนาดกว้างและลึกประมาณ 50 ซม. ผสมดิน ปุ๋ยคอกจำนวน 5 กก. และหินฟอสเฟตจำนวน 500 กรัม เข้าด้วยกันกลบดินลงหลุมให้สูงกว่าระดับดินเดิมประมาณ 20-30 ซม. ปักไม้หลักและผูกเชือกยึดเพื่อป้องกันต้นโยก คลุมดินบริเวณโคนต้น เช่น ฟางข้าว หญ้าแห้ง ทำร่มเงา เพื่อช่วยพรางแสงแดดในระยะตั้งตัวของต้นส้มโอ ระยะปลูก 6x6 เมตร การให้ปุ๋ยบำรุงต้น ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ในช่วงสร้างตาดอก ใช้ปุ๋ยสูตร 12-24-12 หรือ 9-24-24 ในช่วงบำรุงผล ใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ในช่วงปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ส่วนปริมาณการใส่ปุ๋ยประมาณ 1-2 กก./ต้น/ครั้ง/ปี ใบอ่อนระว่างหนอนขนใบ ในระยะออกดอกระวังเพลี้ยไฟ ในระยะติดผลระวังหนอนกินผล</p>

พืชแนะนำ	การจัดการ
มะม่วง	<p>ทำคันดินขวางทางลาดชันของพื้นที่เพื่อช่วยชลอการไหลป่าของพื้นที่ผิวดินเมื่อฝนตกหนักและบนคันดินให้ปลูกหญ้า เช่น หญ้าแฝกหรือพืชตระกูลถั่วคลุมเพื่อช่วยรักษาคันดิน</p> <p>ใส่ปุ๋ยเคมีทุกปีๆ ละ 2 ครั้ง ในตอนต้นและปลายฤดูฝน ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 หรือสูตรอื่นๆ ที่มีธาตุอาหารเท่าเทียมกัน อัตราที่ใช้ต่อต้นต่อปีจะเท่ากับครึ่งหนึ่งของอายุต้นมะม่วง ควรใส่ร่วมกับปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 20-50 กก./ต้น ให้ใส่ปุ๋ยเคมีเป็นจุดรอบรัศมีทรงพุ่ม ส่วนปุ๋ยคอกให้โรยรอบรัศมีทรงพุ่ม</p>

7. พื้นที่ดอนที่มีความลาดชันสูง (กลุ่มชุดดินที่ 62)

ลักษณะและสมบัติของดิน

พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ประกอบไปด้วยดินตื้นมากถึงเป็นดินลึก อาจพบก้อนหิน เศษหินหรือหินพื้นใต้อาจกระจายตัวไปบนผิวดิน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

สภาพพื้นที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ในพื้นที่ที่ทำการเกษตรจะทำให้เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง มีเศษหินก้อนหินหรือหินพื้นใต้อาจกระจายตัวไปบนผิวดิน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรม ขาดแคลนน้ำ การจัดการและดูแลรักษาทำได้ยาก

แนวทางการจัดการ

ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นที่อยู่อาศัยและแพร่พันธุ์ของสัตว์ป่า ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตรในพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน หญ้าแฝก ชุดหลุมปลูก โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่างในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพในการเกษตร ควรใช้ปลูกไม้โตเร็วเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าให้กลับคืนมา

วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสมกับพืช

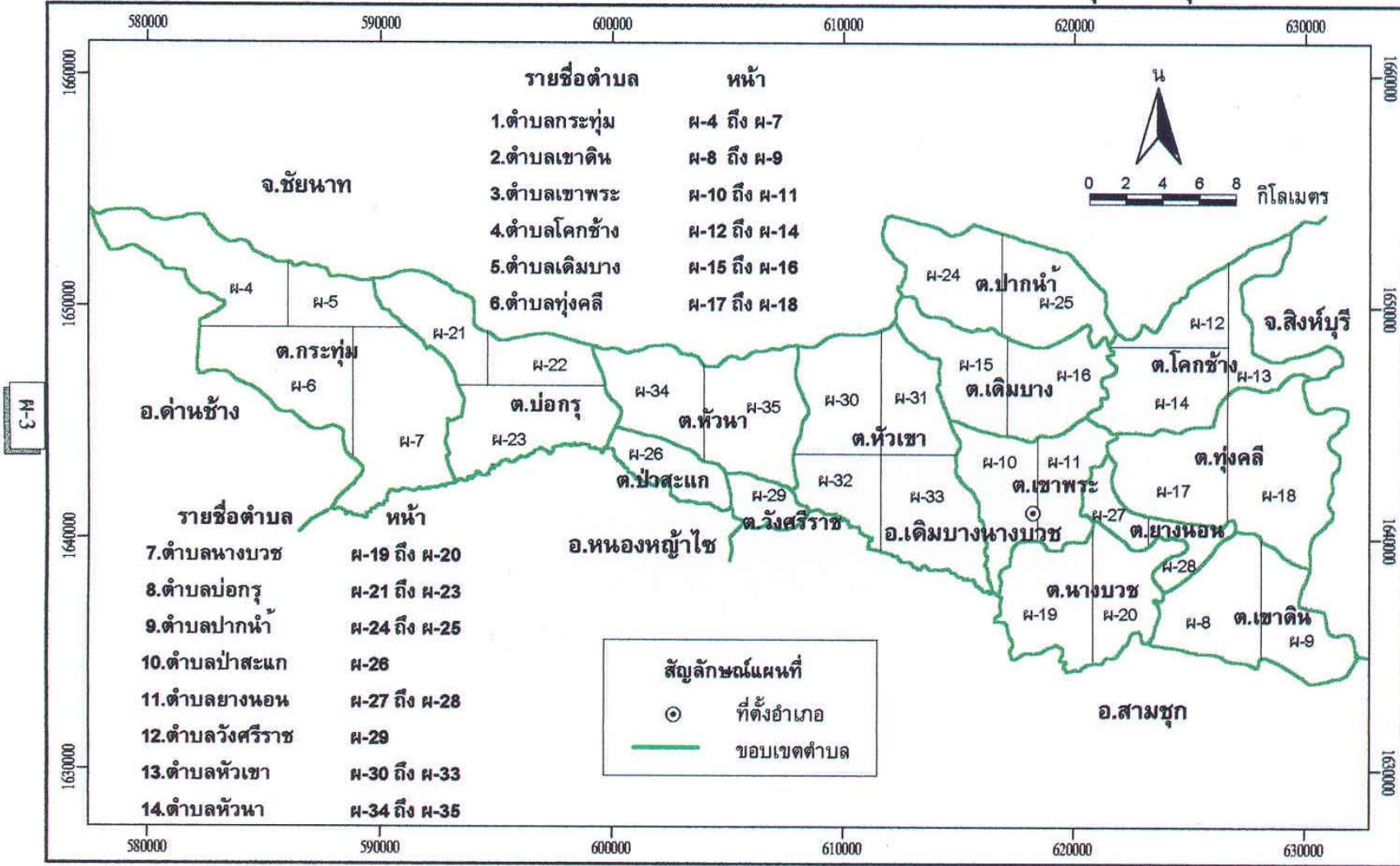
เป็นพื้นที่ที่ควรสงวนหรือรักษาไว้เป็นป่าธรรมชาติ เพื่อเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ไม่ควรทำการเพาะปลูก แต่หากมีการเพาะปลูกอยู่แล้วควรมีการจัดการเพื่อการอนุรักษ์ ป้องกันการพังทลายของหน้าดิน เช่น ปลูกหญ้าแฝก ทำการเกษตรแบบขั้นบันได

ดินมีปัญหา ปรึกษาพัฒนาที่ดิน

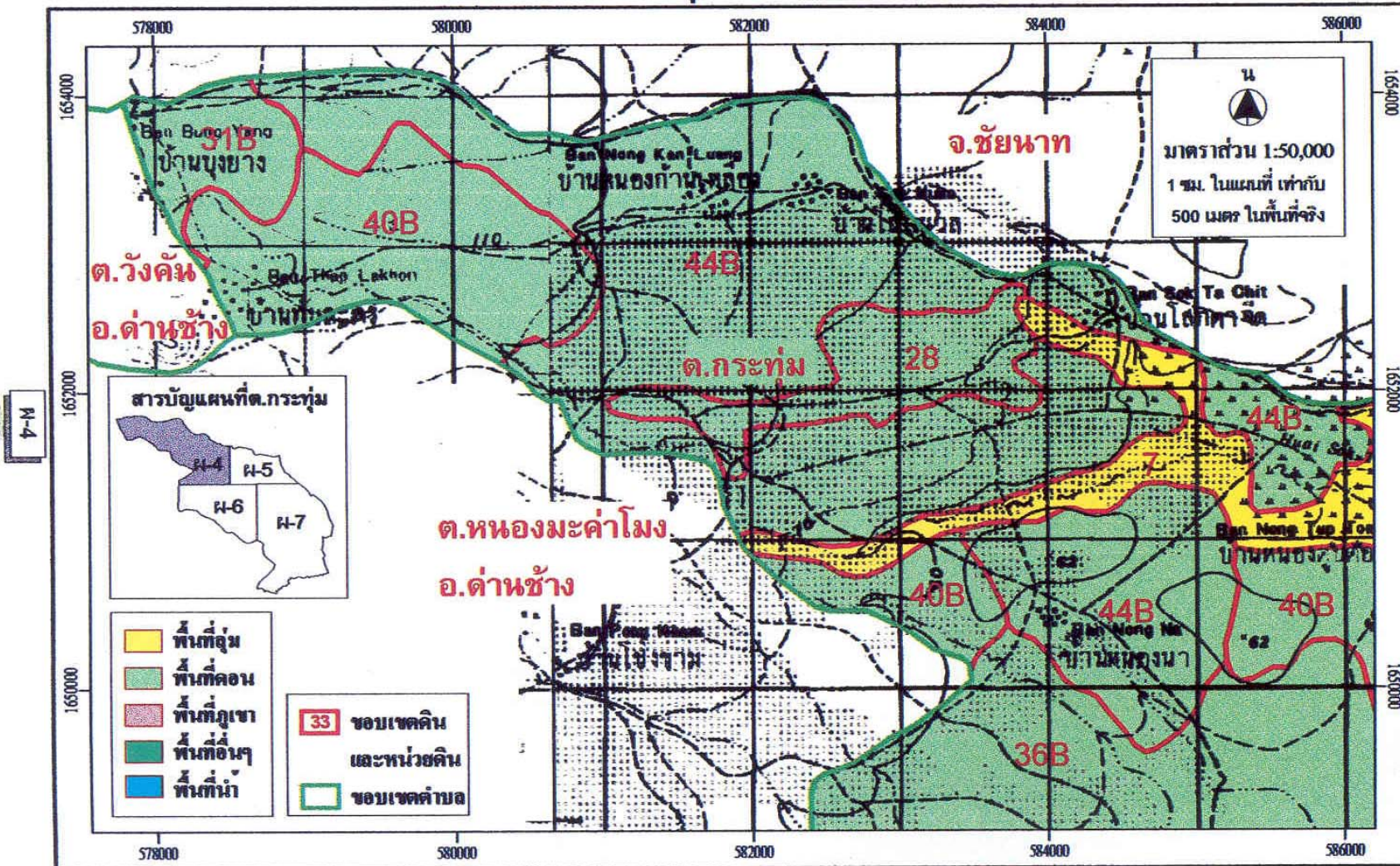

สารบัญระวางติดต่อแผนที่ของตำบลต่างๆใน อ.เดิมบางนางบวช จ.สุพรรณบุรี

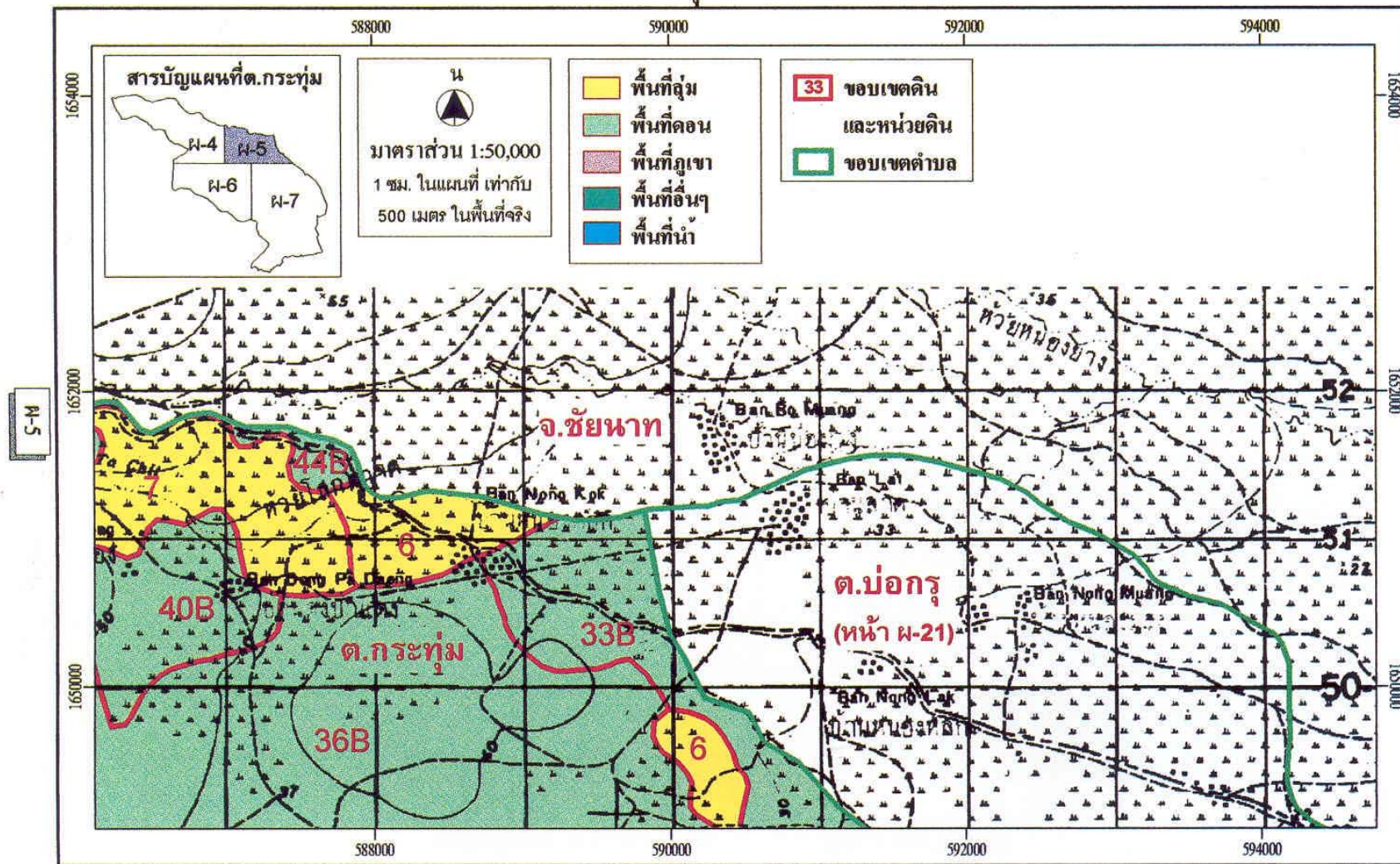

แผนที่ดิน ตำบลกระทุ่ม อำเภอดิempoางนางบัวช

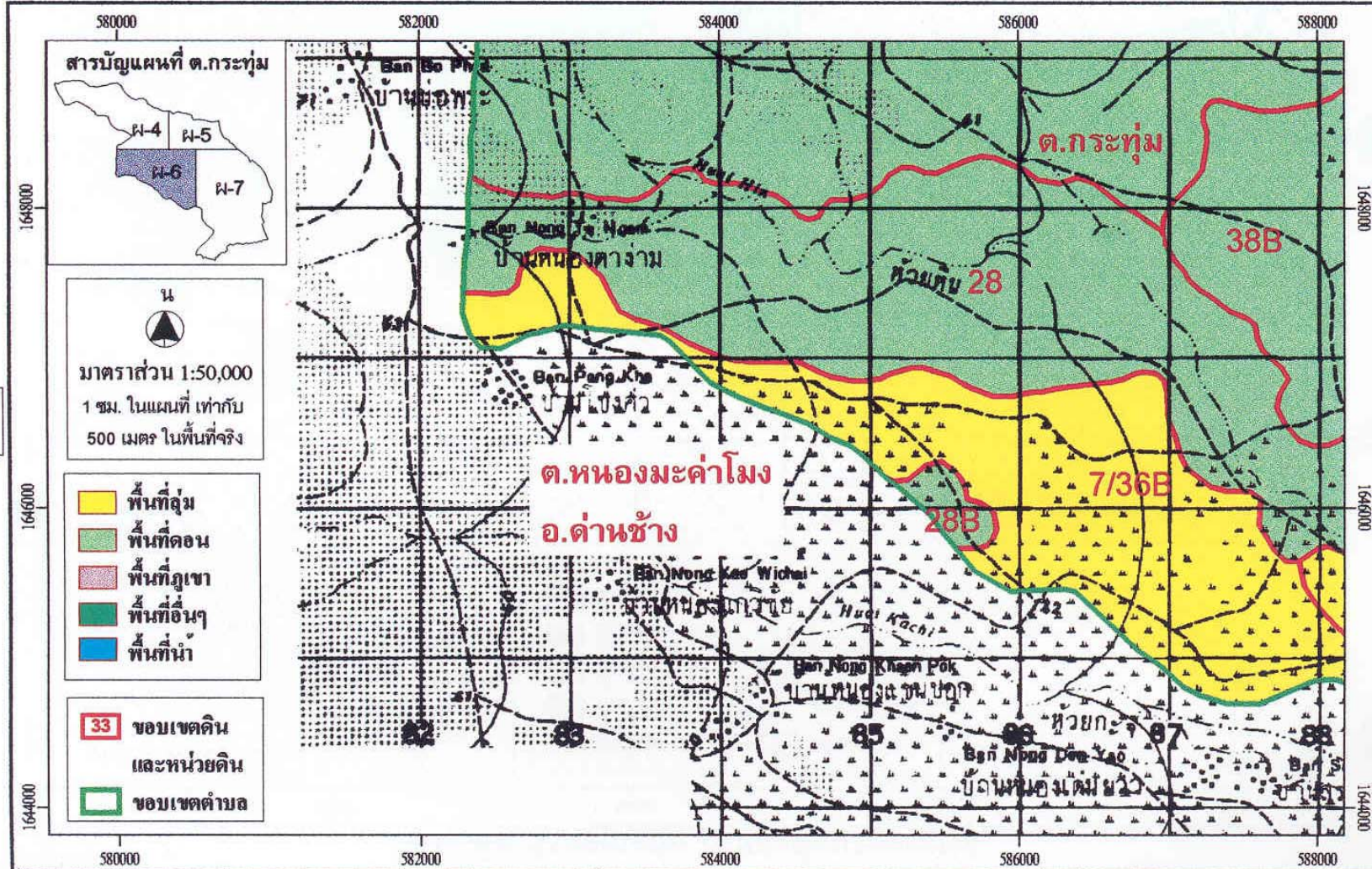

แผนที่ดิน ตำบลกระทุ่ม อำเภอดำรงวิทยารบช

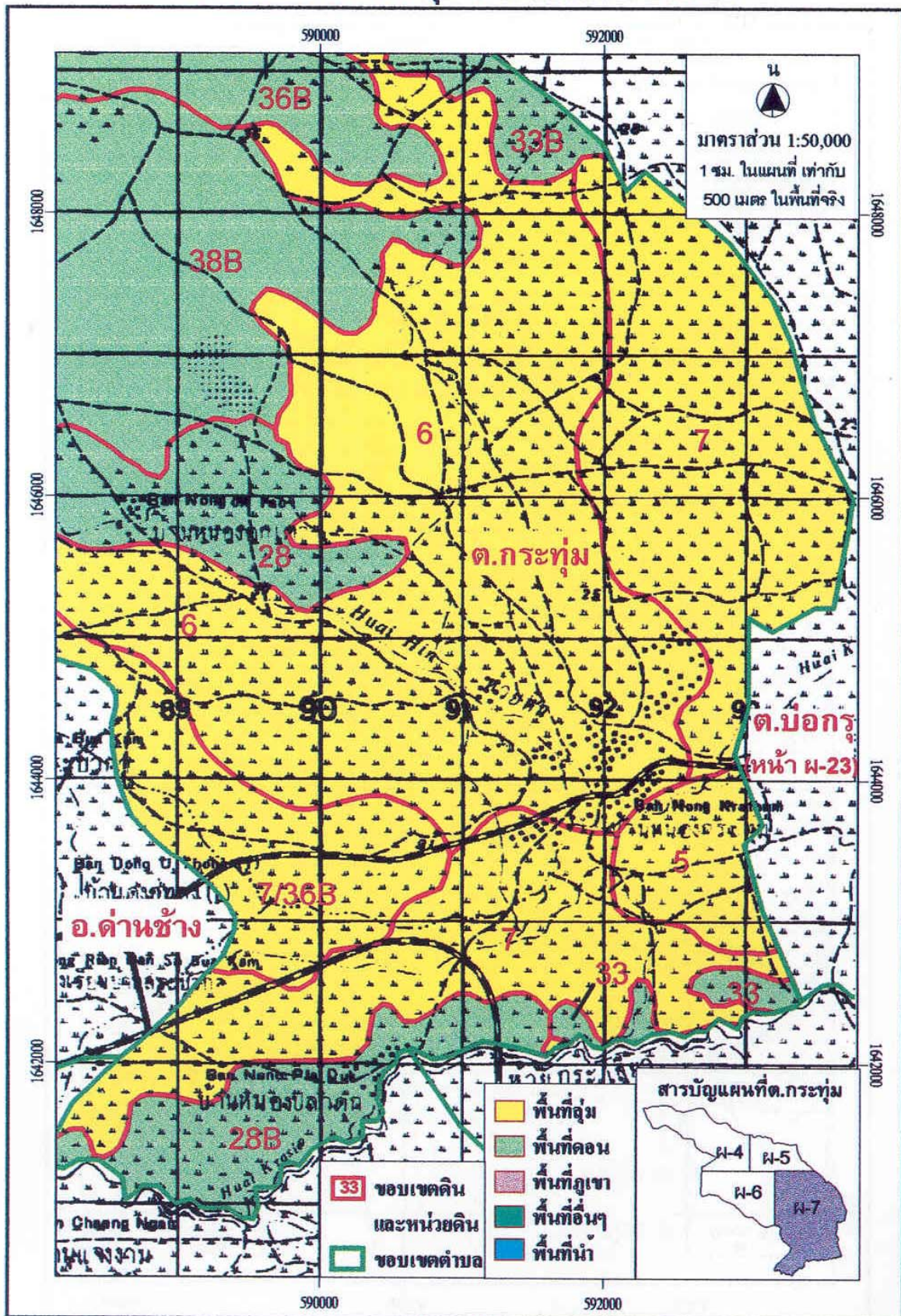

แผนที่ดิน ตำบลกระทุ่ม อำเภอดมขามบางนางบัว

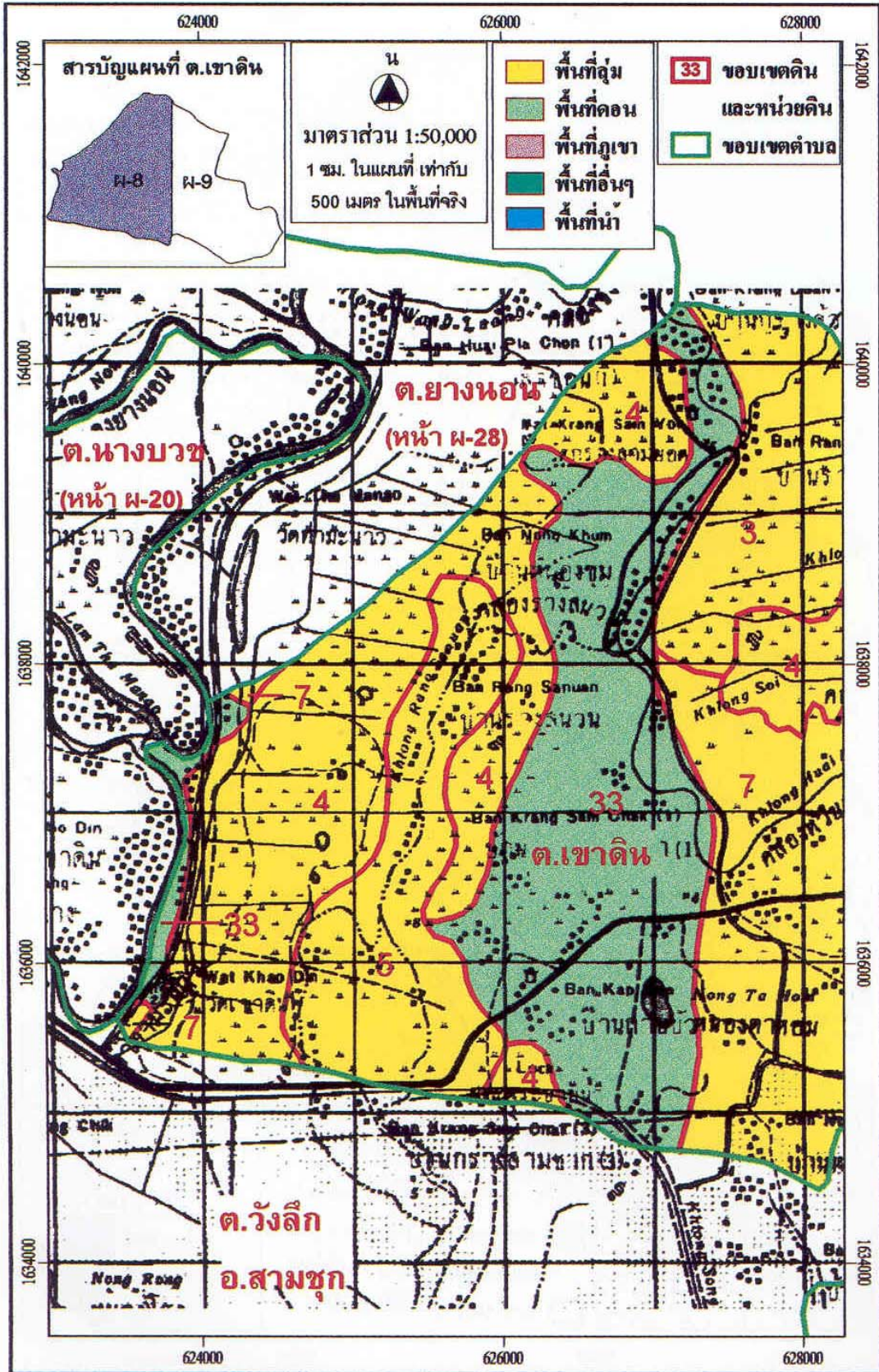

แผนที่ดิน ตำบลกระทุ่ม อำเภอเดิมบางนางบวช

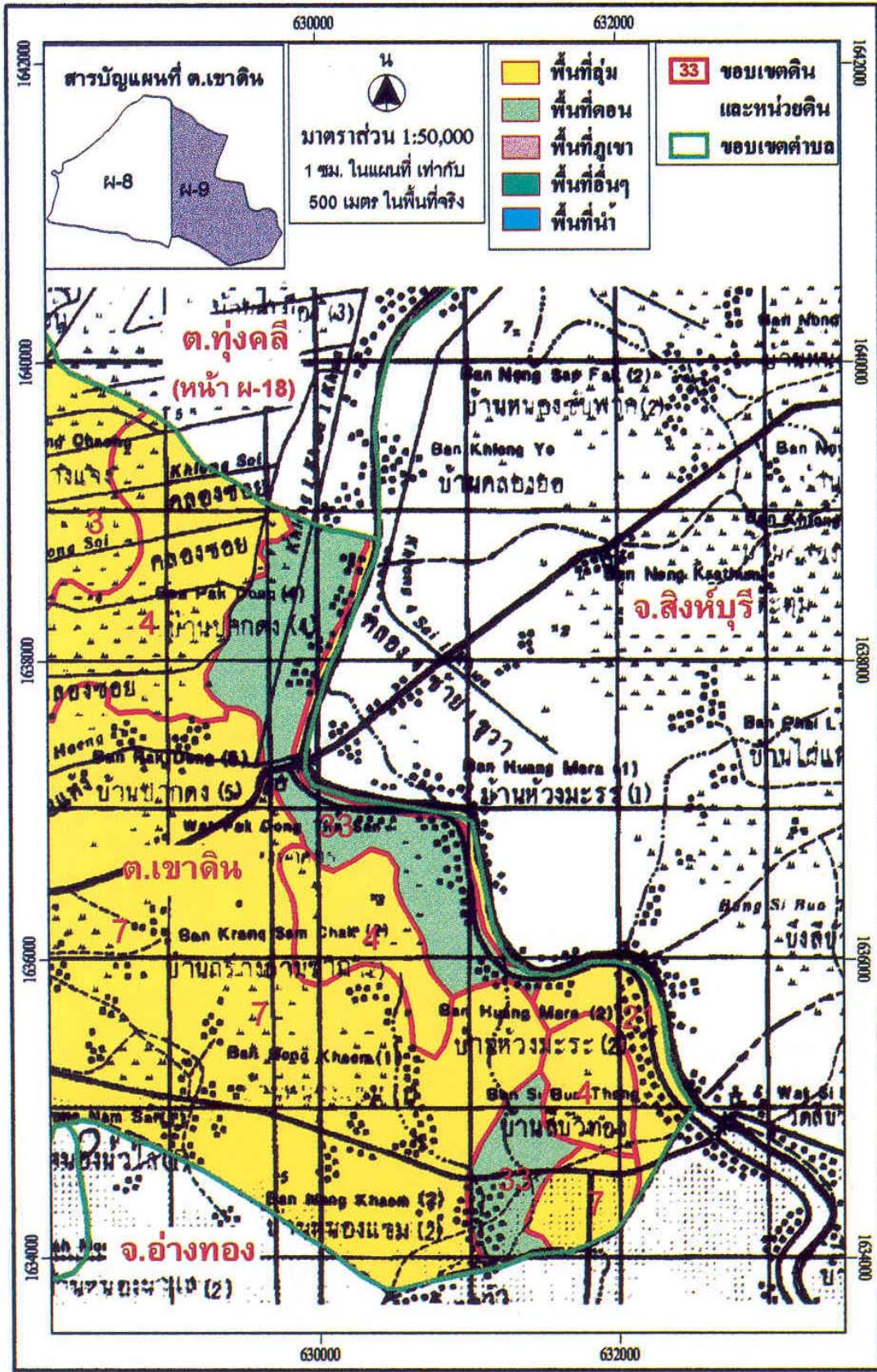
แผนที่ดิน ตำบลเขาดิน อำเภอเดิมบางนางบวช

ผ-8

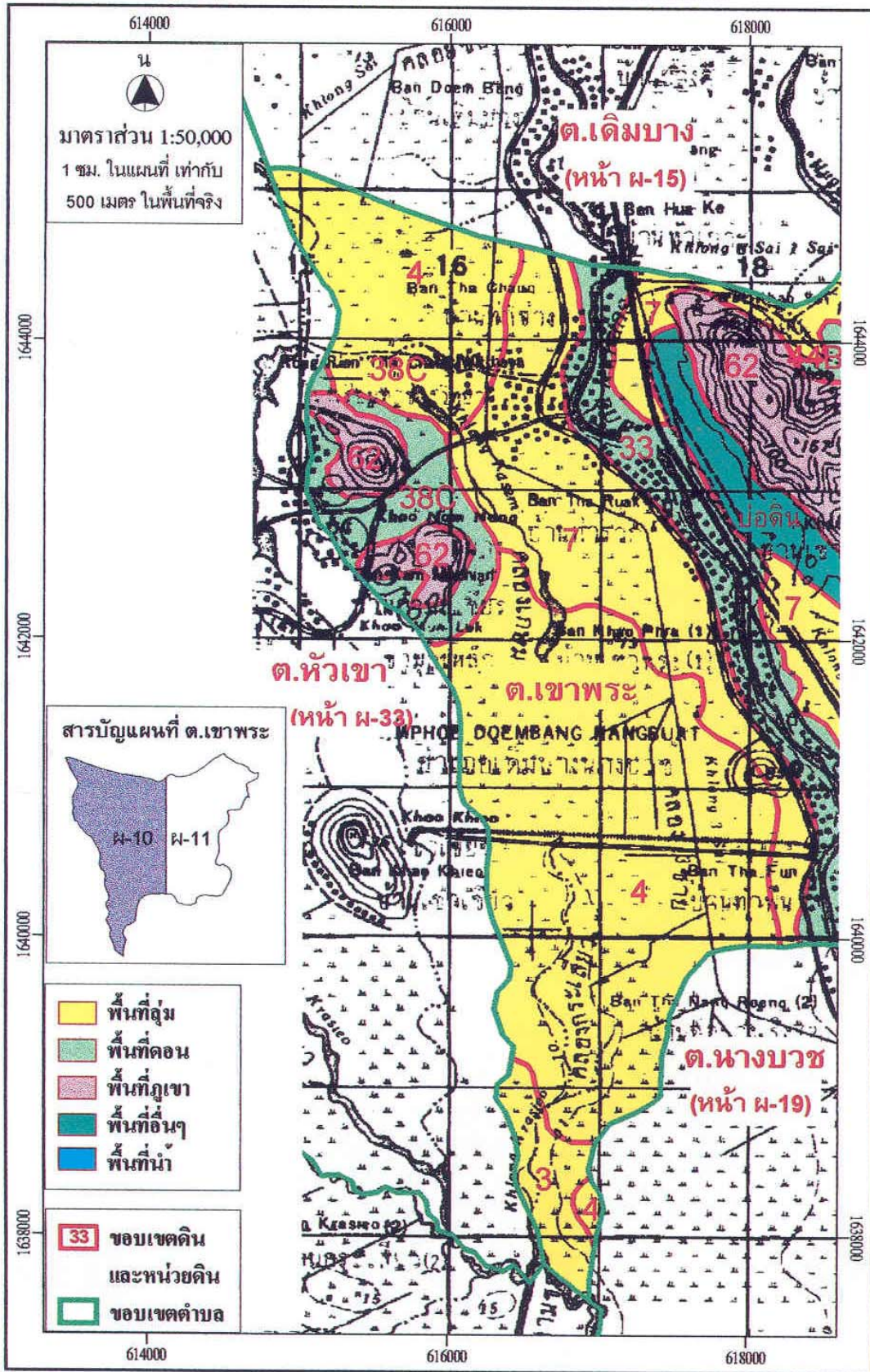

แผนที่ดิน ตำบลเขาดิน อำเภอเดิมบางนางบวช

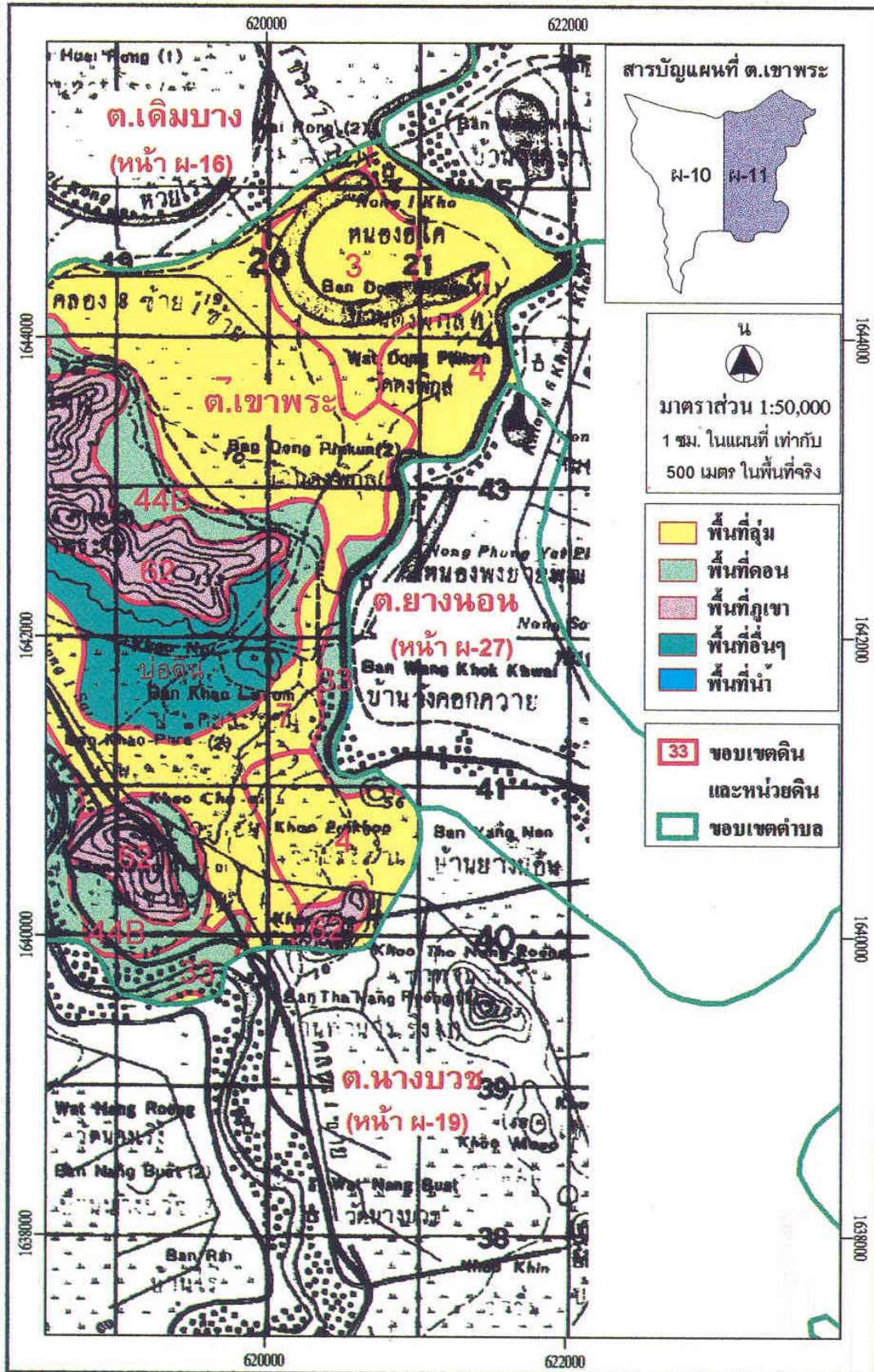

แผนที่ดิน ตำบลเขาพระ อำเภอเดิมบางนางบวช

แผนที่ดิน ตำบลเขาพระ อำเภอเดิมบางนางบวช

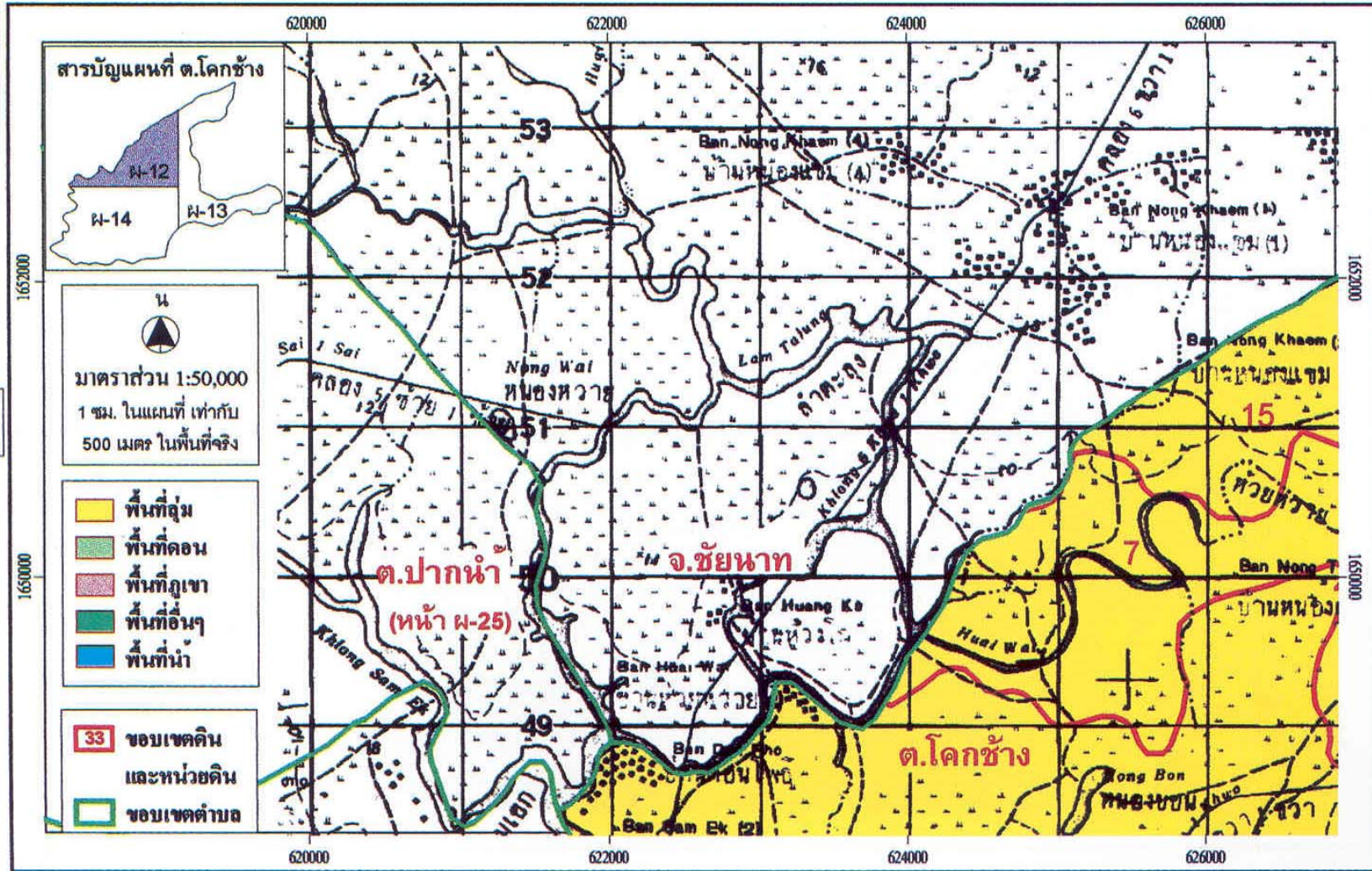
น

 มาตรการส่วน 1:50,000
 1 ซม. ในแผนที่ เท่ากับ
 500 เมตร ในพื้นที่จริง

- พื้นที่ลุ่ม
- พื้นที่ดอน
- พื้นที่ภูเขา
- พื้นที่อื่นๆ
- พื้นที่น้ำ

- ขอบเขตดิน และหน่วยดิน
- ขอบเขตตำบล

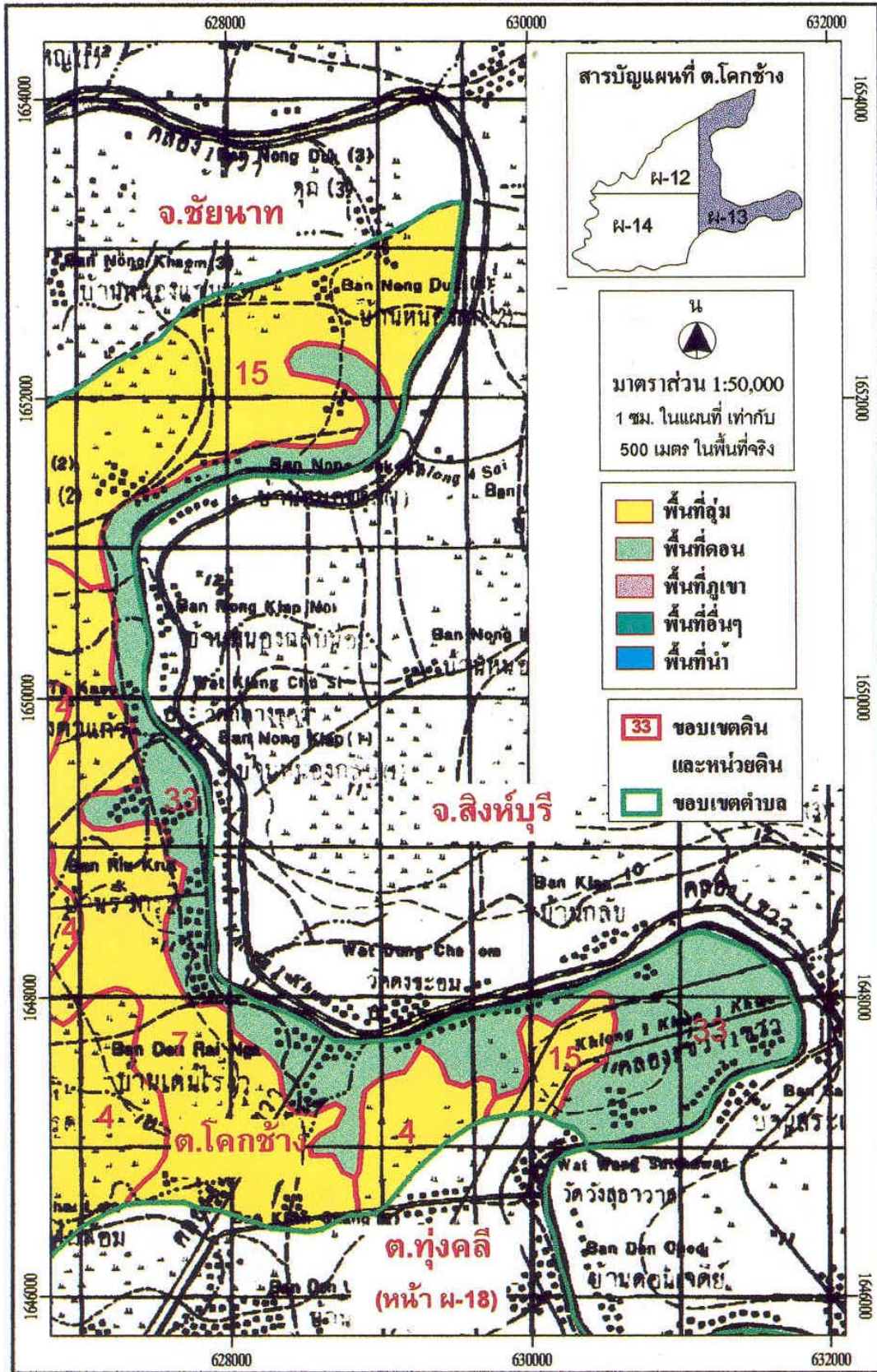

แผนที่ดิน ตำบลโคกช้าง อำเภอเดิมบางนางบวช

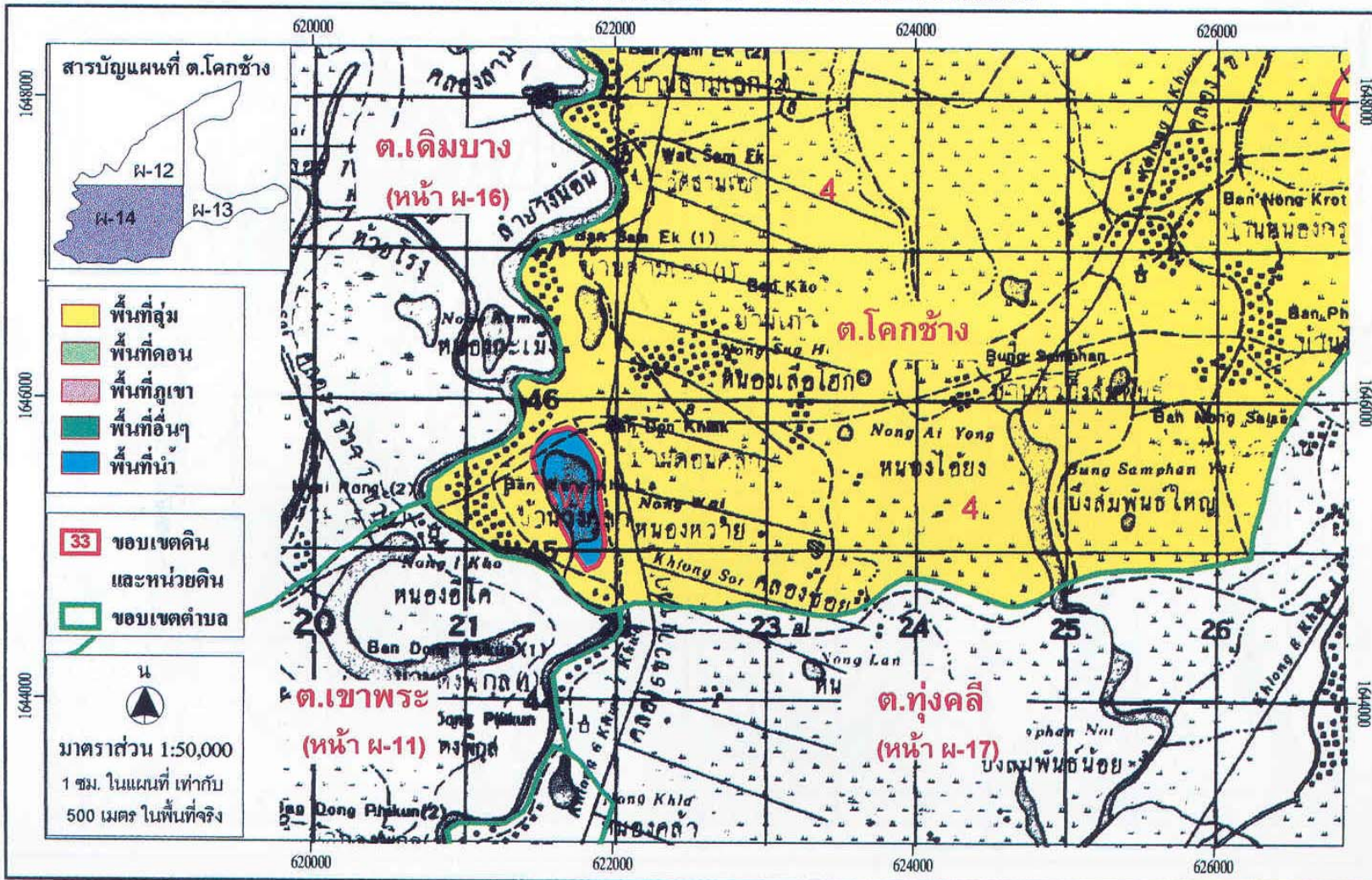

แผนที่ดิน ตำบลโคกช้าง อำเภอดำรงวิทยารบวร

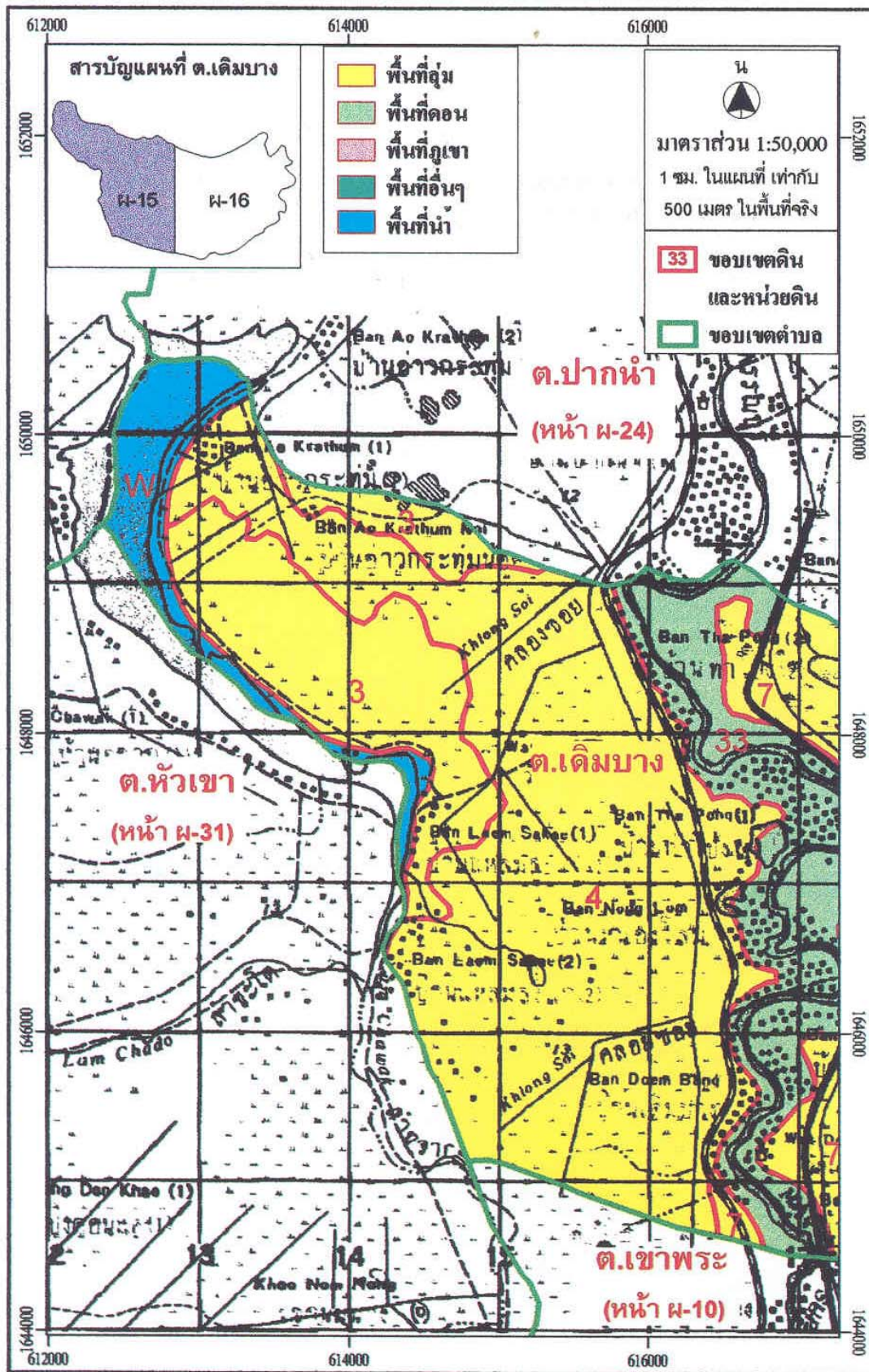
แผนที่ดิน ตำบลโคกช้าง อำเภอเดิมบางนางบวช

หน้า 14

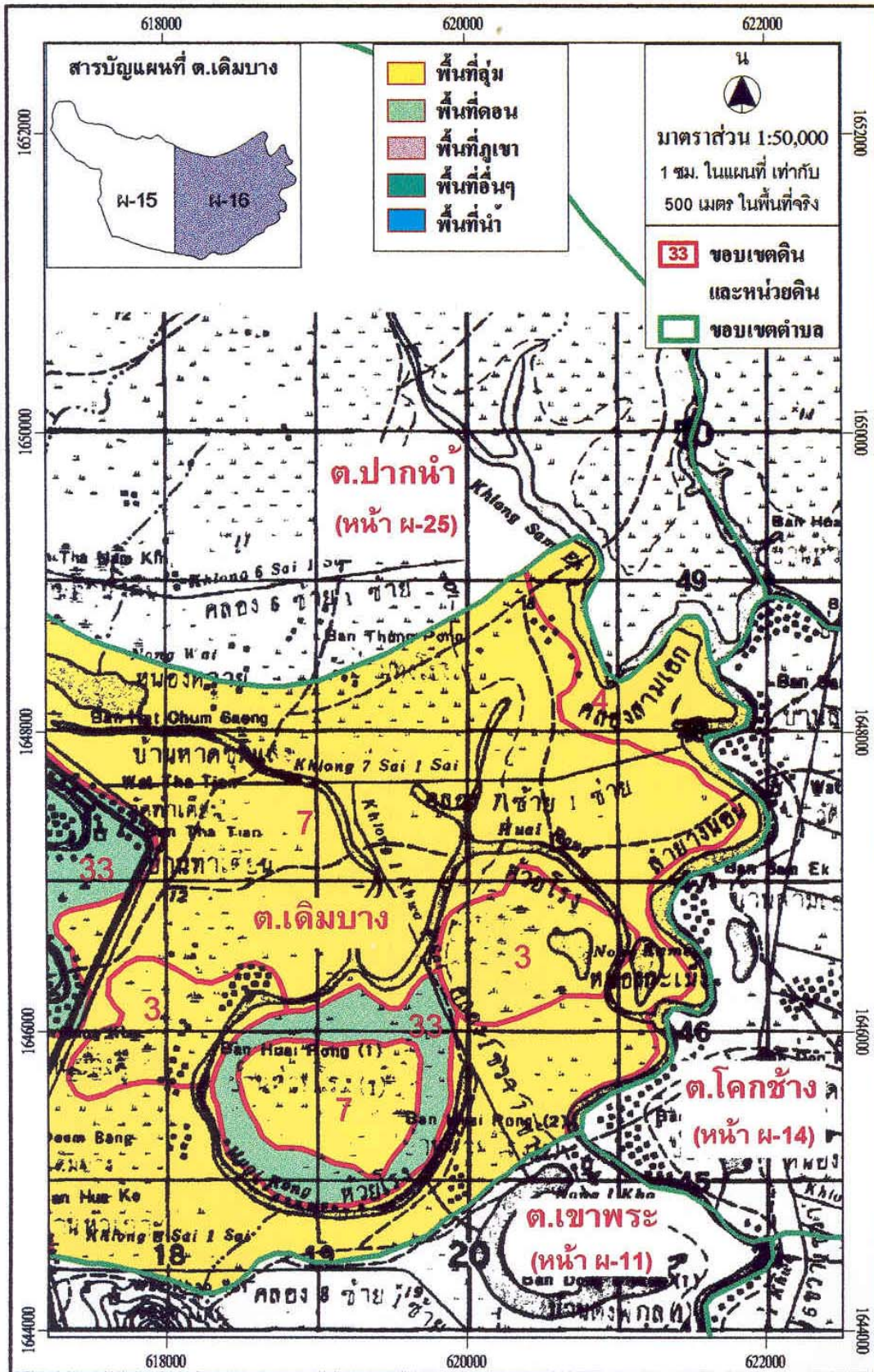

แผนที่ดิน ตำบลเดิมบาง อำเภอดเดิมบางนางบวช

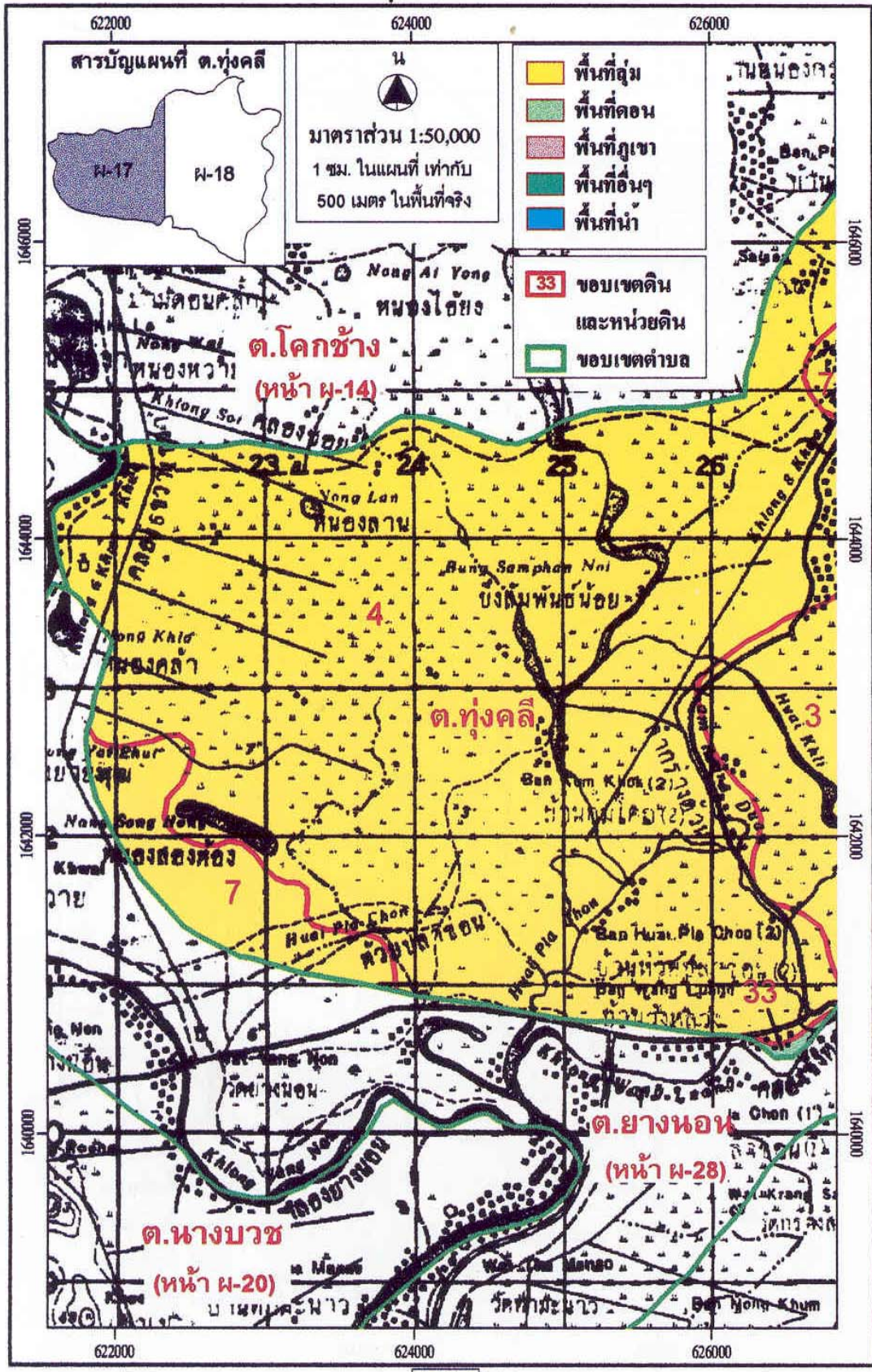

แผนที่ดิน ตำบลเดิมบาง อำเภอดเดิมบางนางบวช

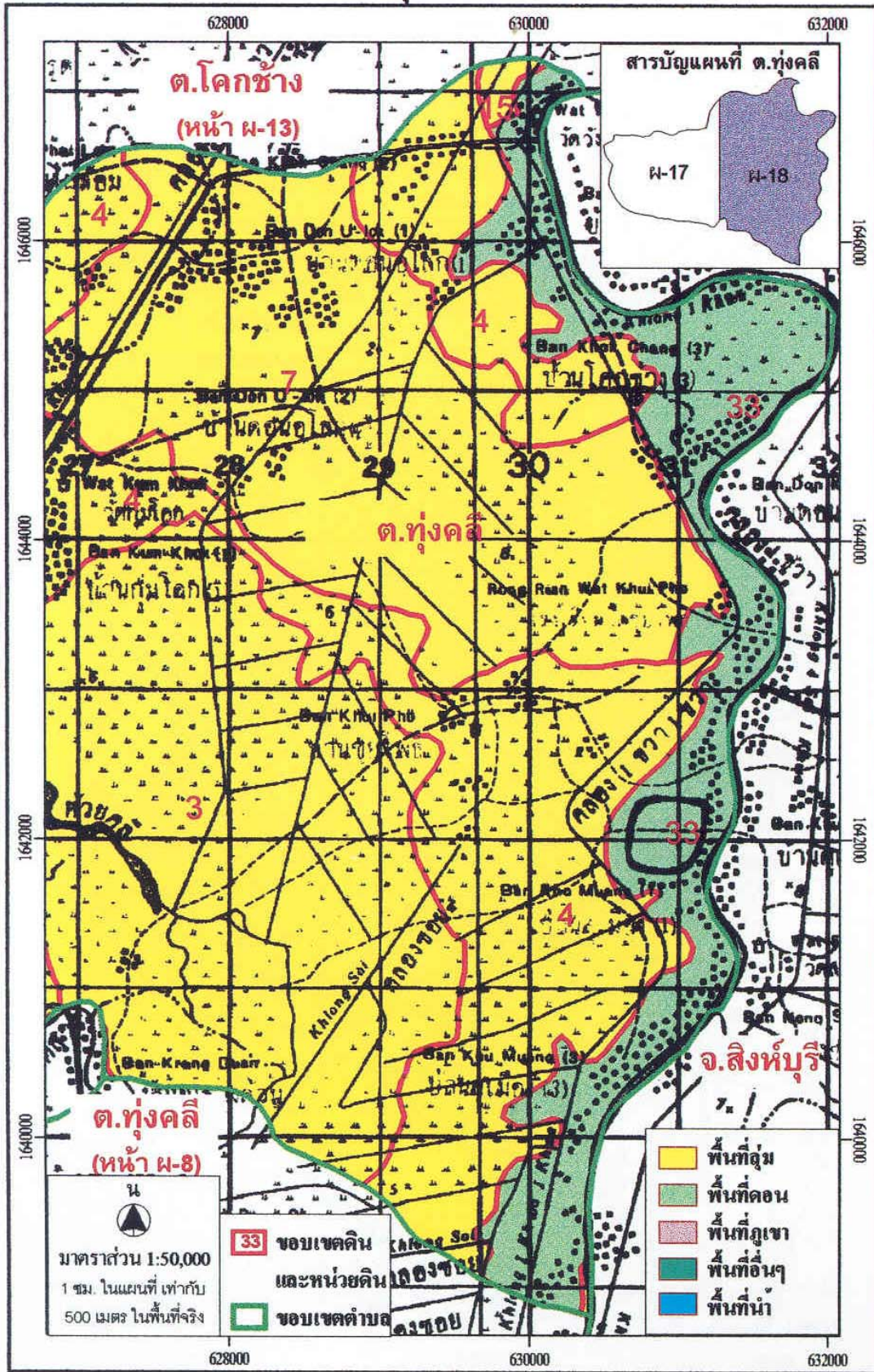

แผนที่ดิน ตำบลทุ่งคลี อำเภอเดิมบางนางบวช

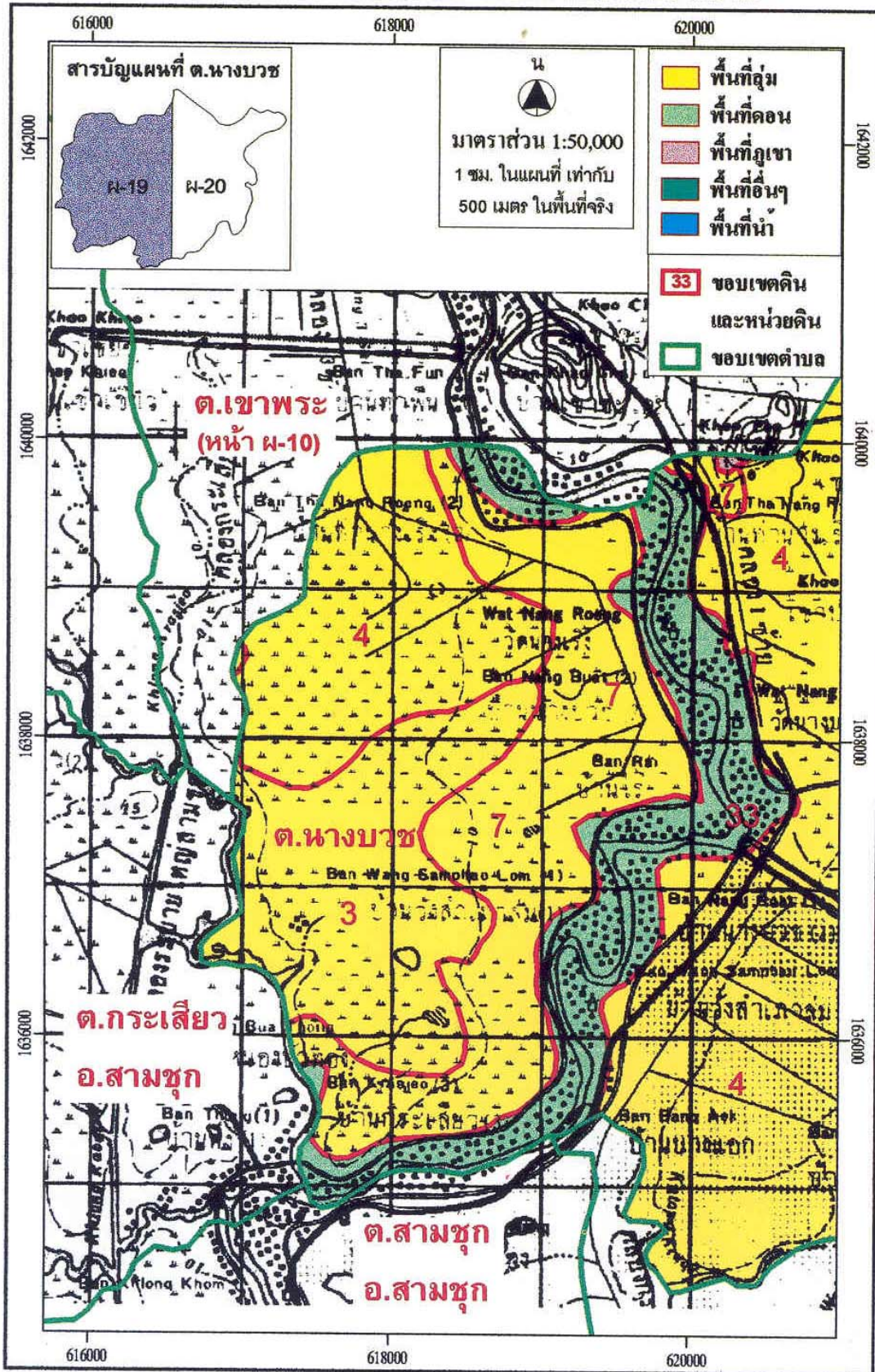

แผนที่ดิน ตำบลทุ่งคลี อำเภอดำรงวิทยารบช

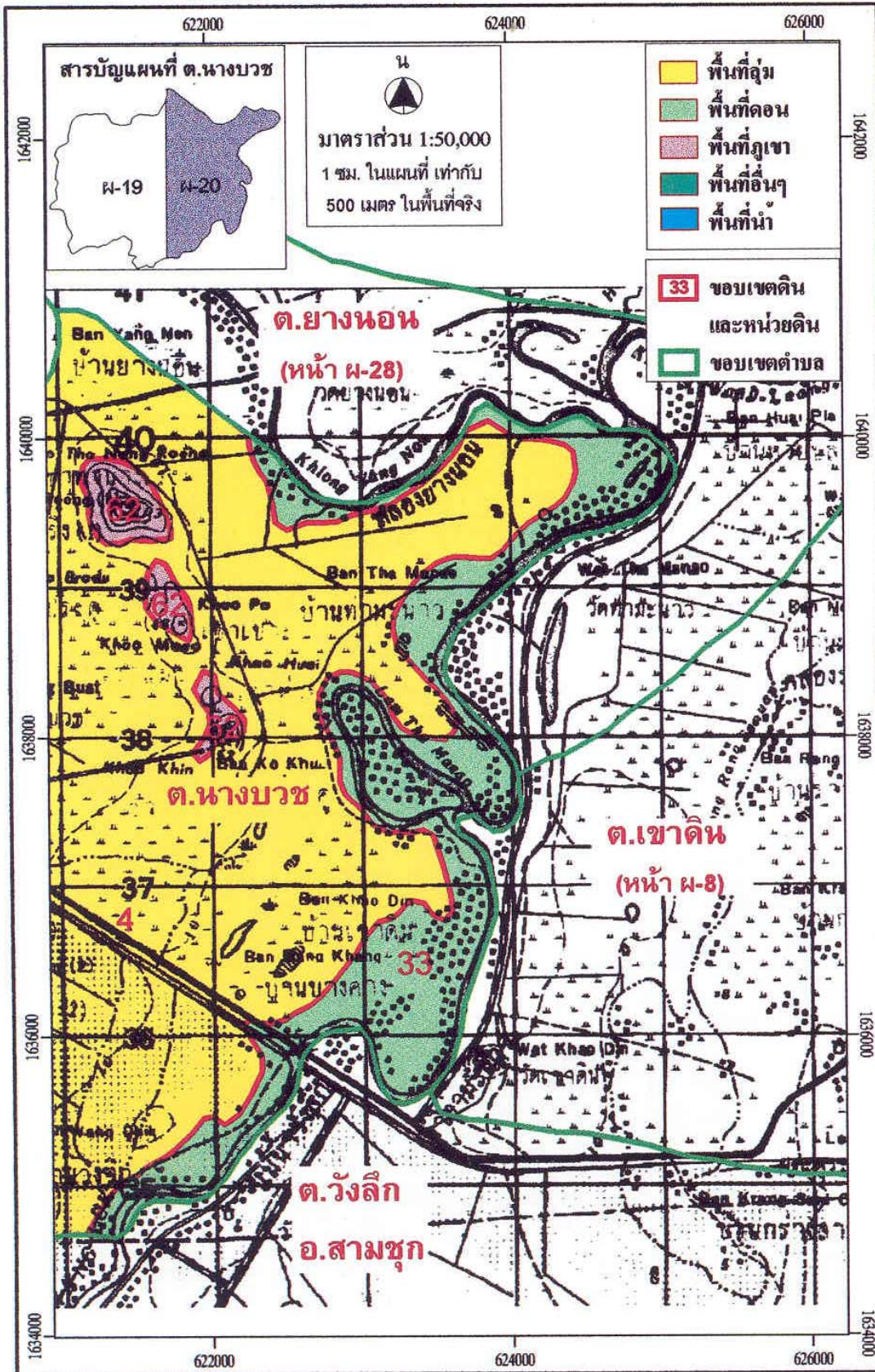

แผนที่ดิน ตำบลนางบวช อำเภอเดิมบางนางบวช

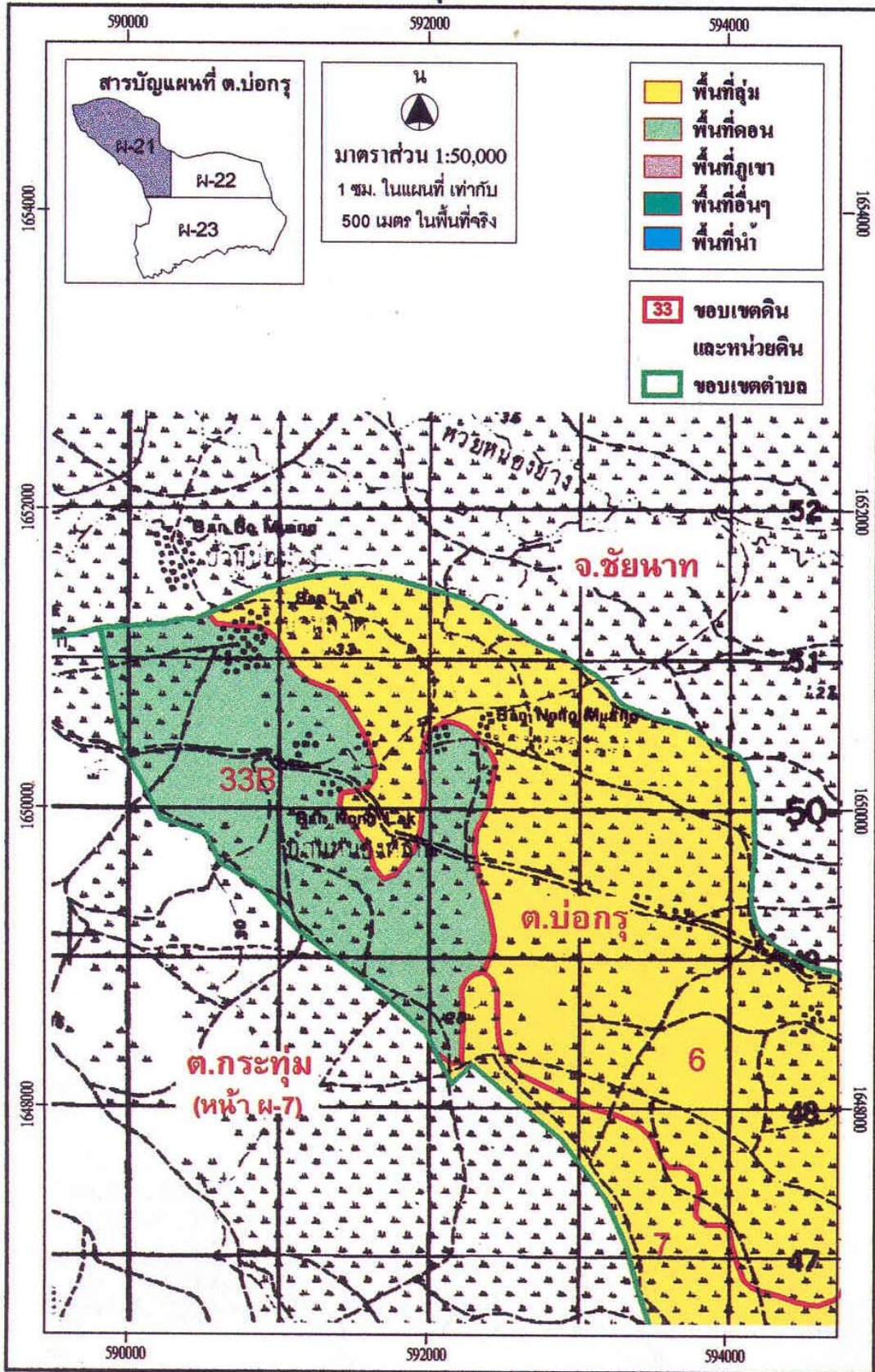

แผนที่ดิน ตำบลนางบวช อำเภอเดิมบางนางบวช

แผนที่ดิน ตำบลบ่อกร อำเภอดำรงวิทยารบวร

น
 ๑
 ๒
 ๓
 ๔
 ๕
 ๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐
 ๕๑
 ๕๒
 ๕๓
 ๕๔
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

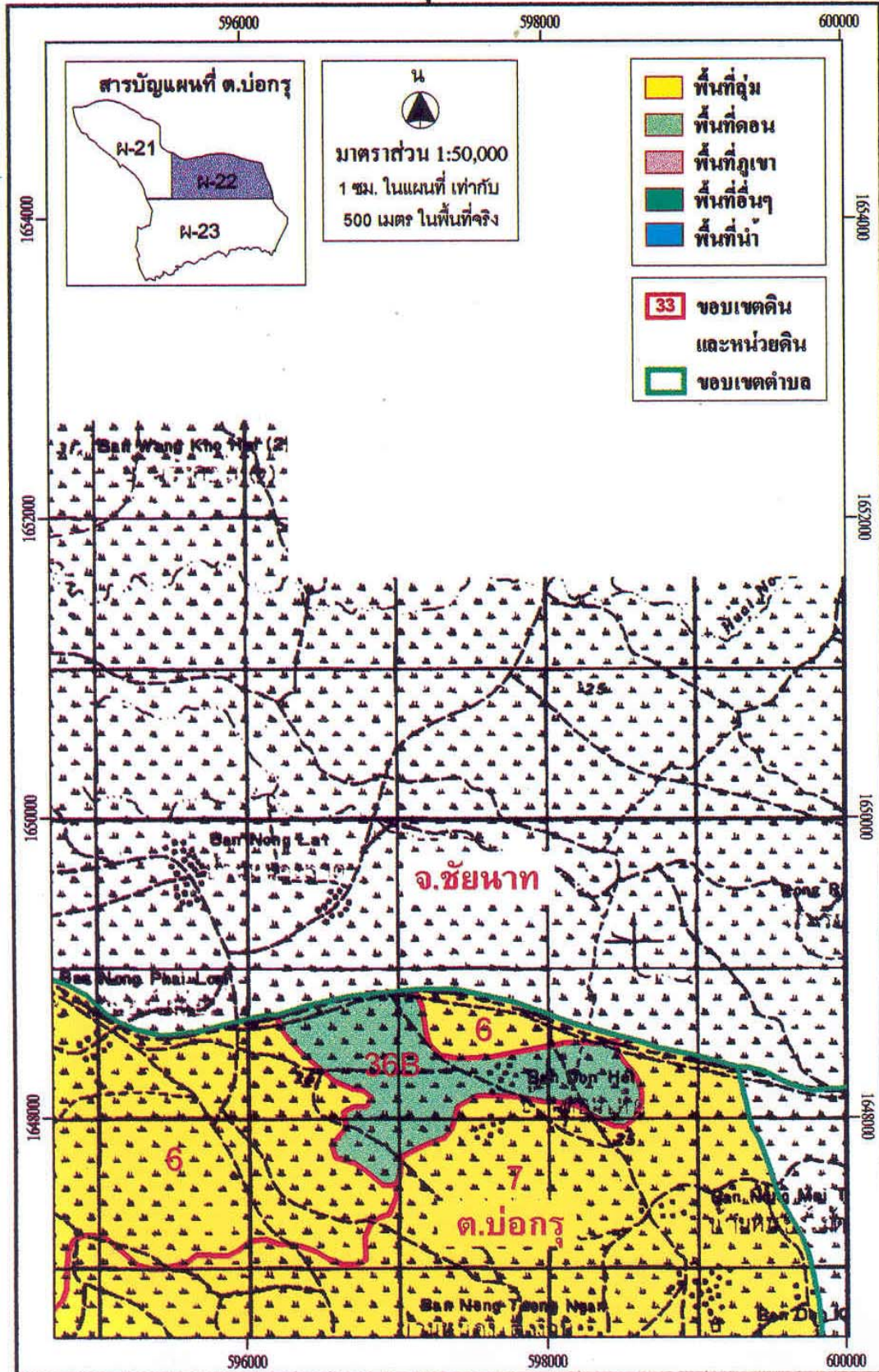
มาตราส่วน 1:50,000
 1 ซม. ในแผนที่ เท่ากับ
 500 เมตร ในพื้นที่จริง

- พื้นที่ลุ่ม
- พื้นที่ดอน
- พื้นที่ภูเขา
- พื้นที่อื่นๆ
- พื้นที่น้ำ

- 33 ขอบเขตดิน และหน่วยดิน
- ขอบเขตตำบล

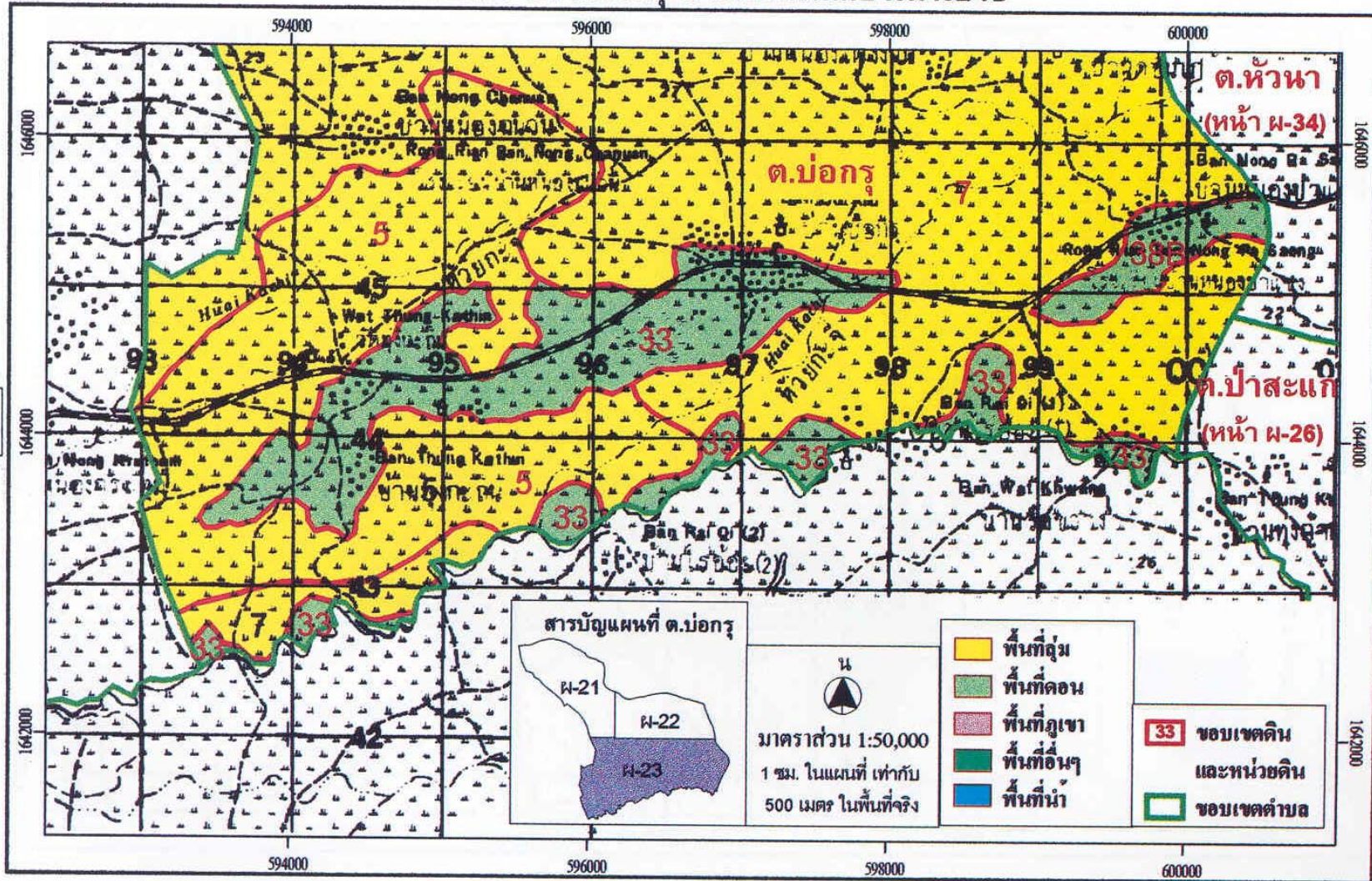
แผนที่ดิน ตำบลบ่อกร อำเภอเดิมบางนางบวช

M-22

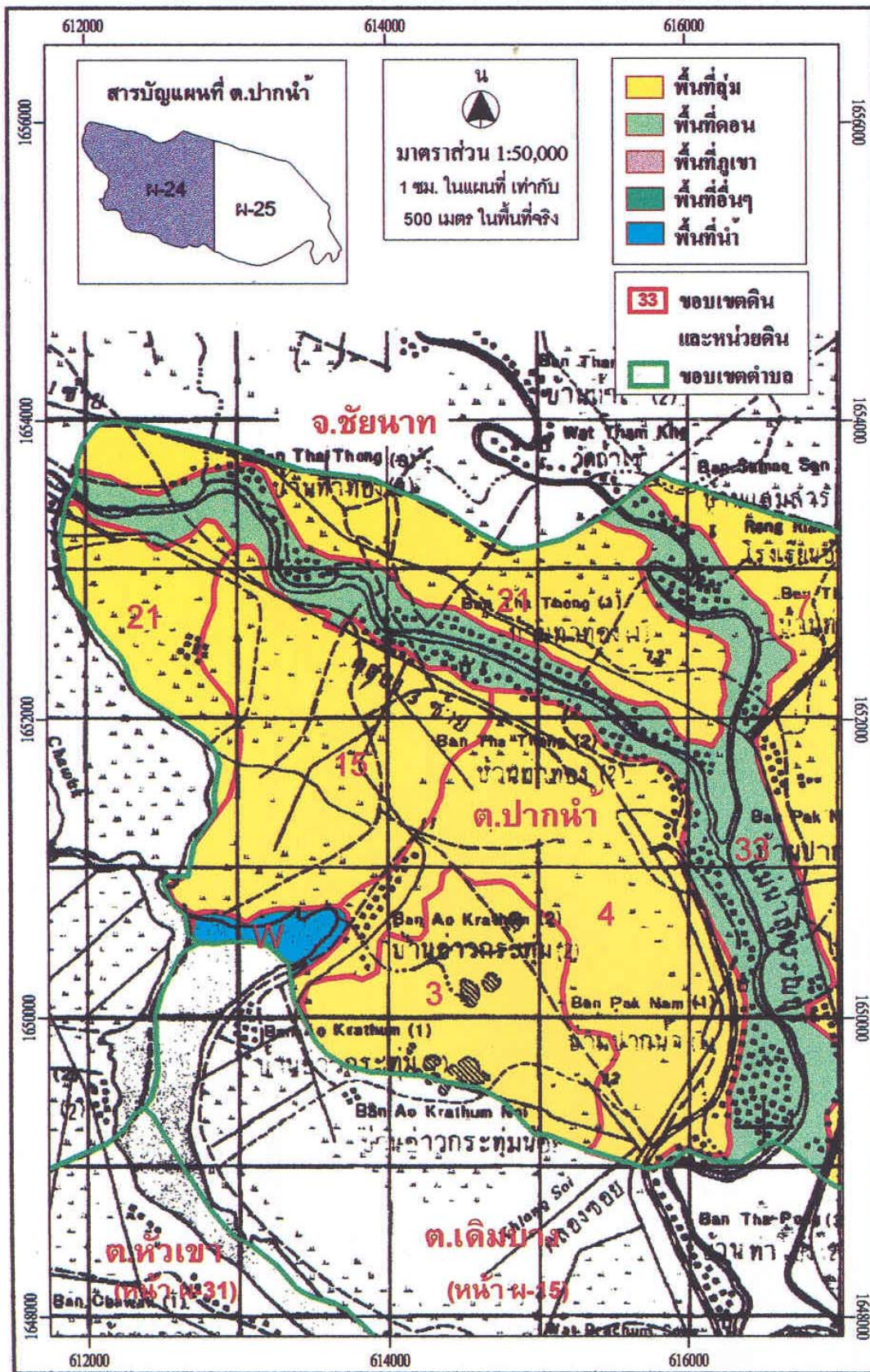

แผนที่ดิน ตำบลบ่อกร อำเภอนางเดิมบางนางบวช

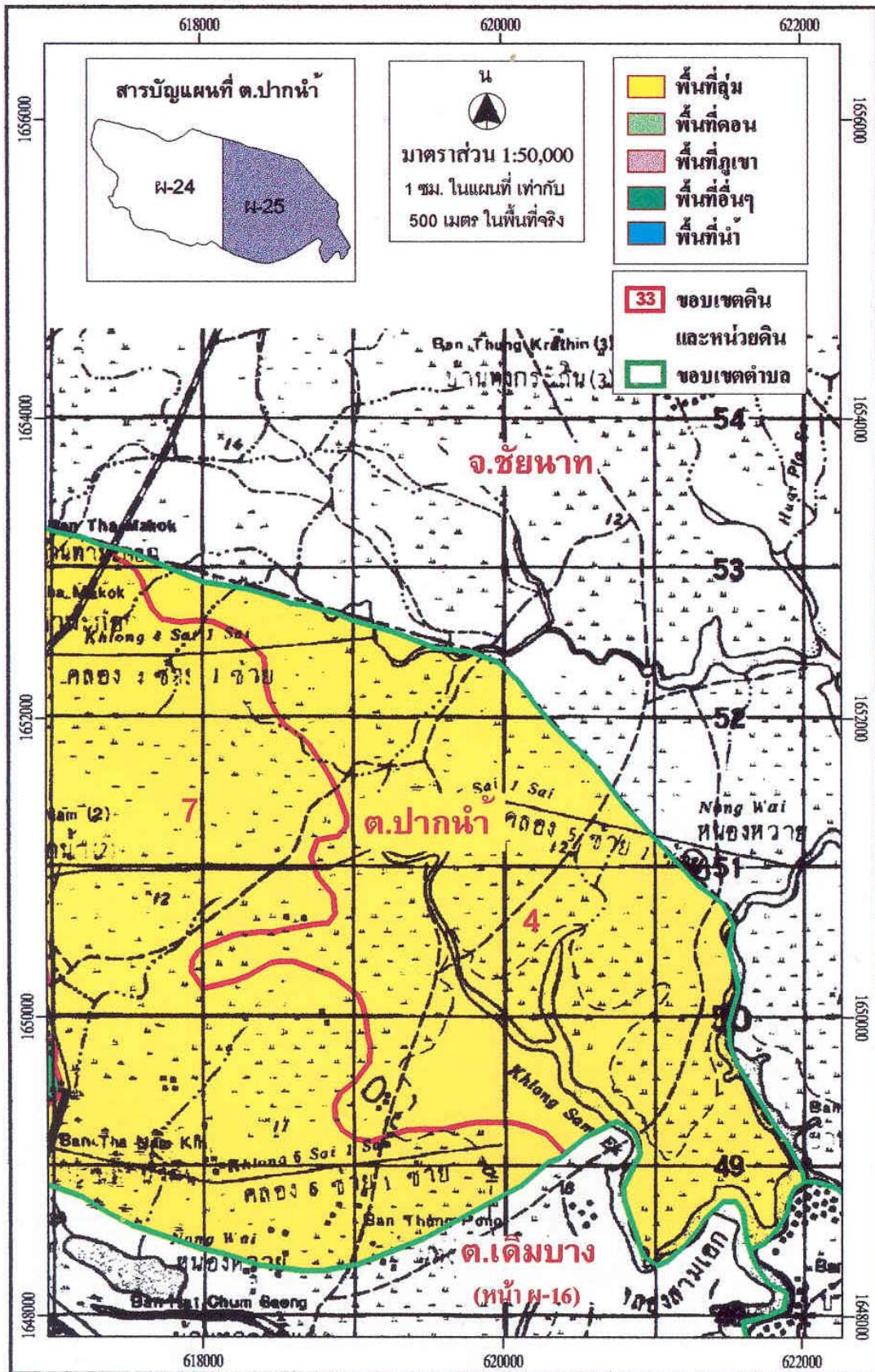
แผนที่ดิน ตำบลปากน้ำ อำเภอดำรงวิทยารบช

T-24

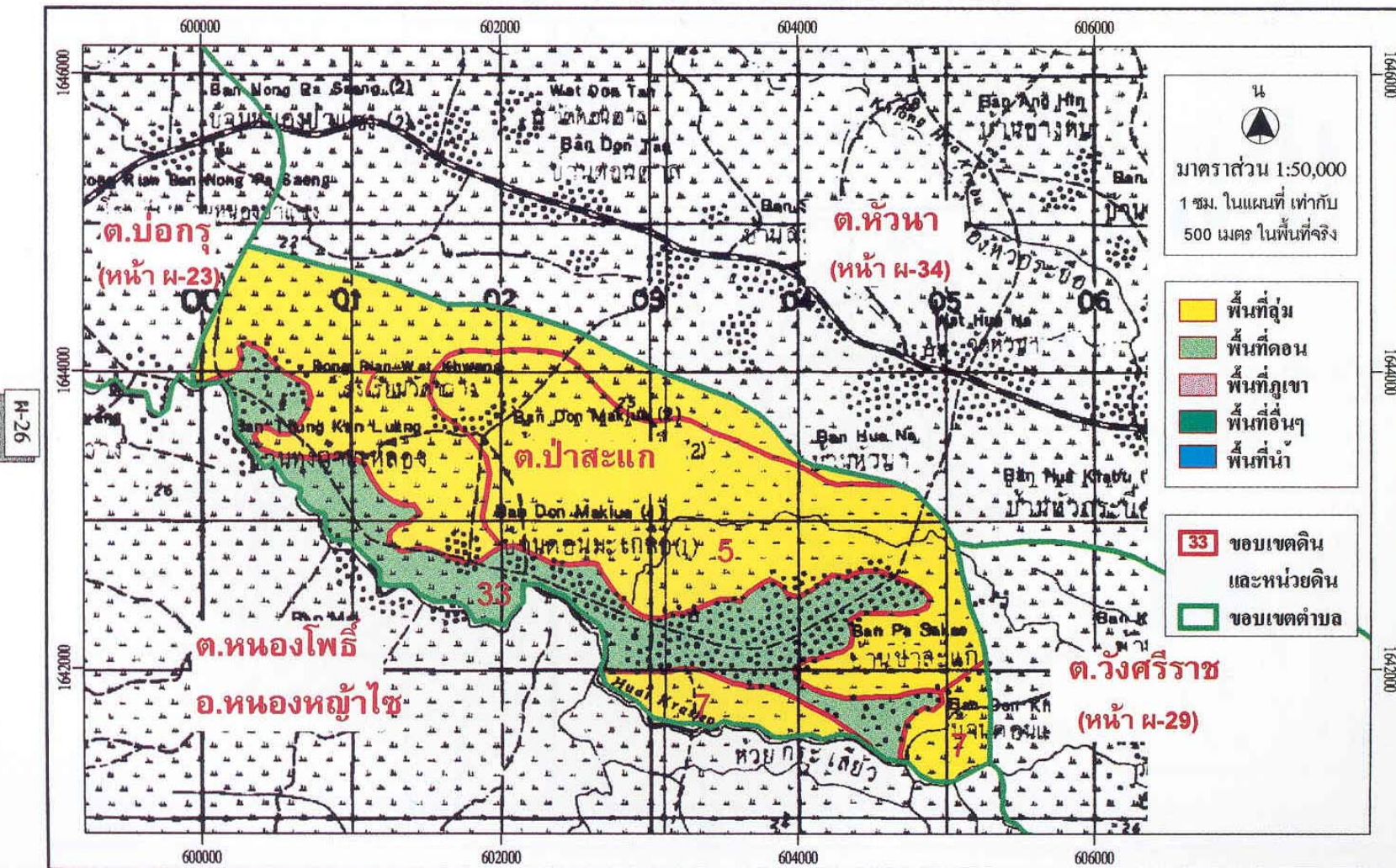

แผนที่ดิน ตำบลปากน้ำ อำเภอเดิมบางนางบวช

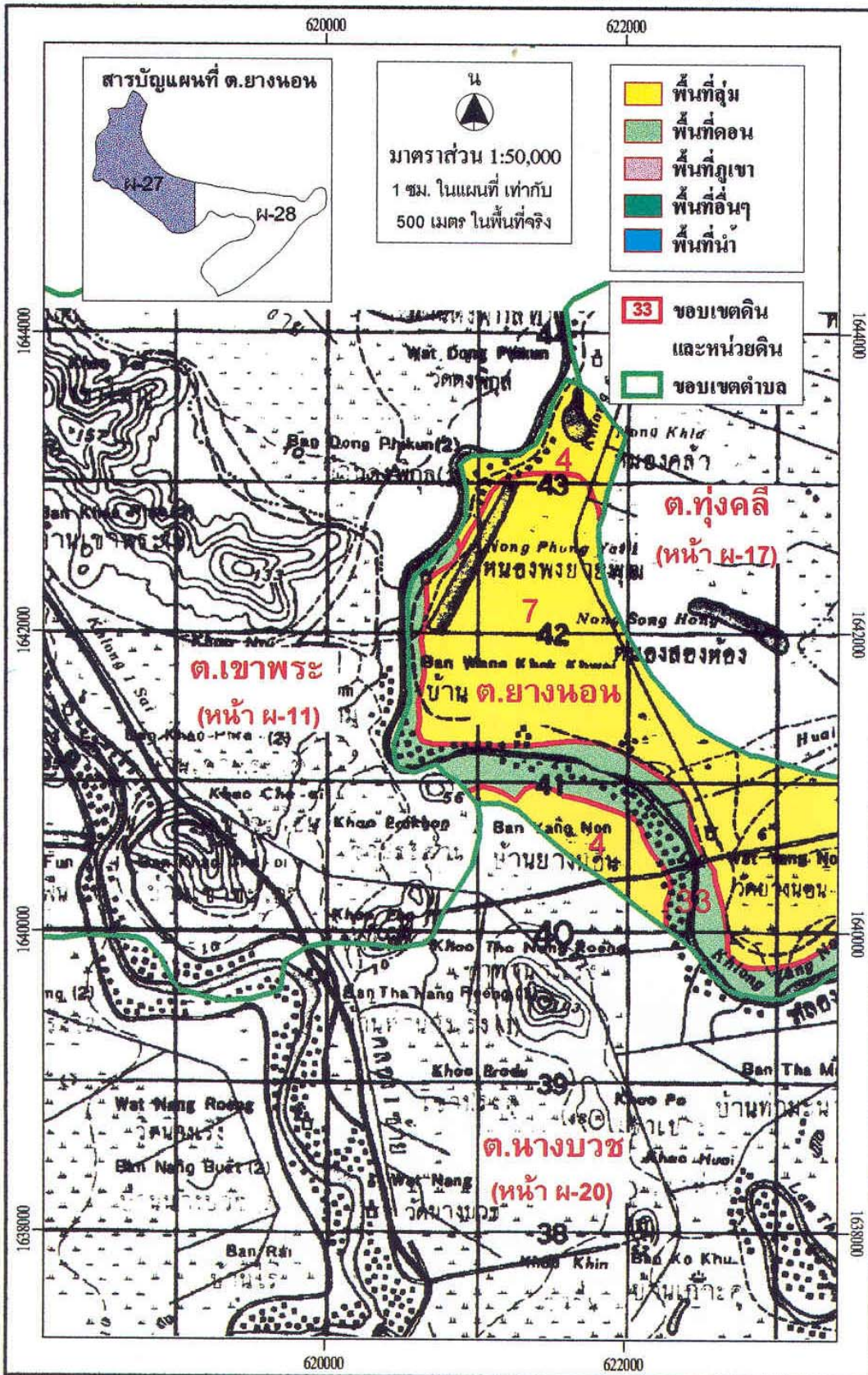
แผนที่ดิน ตำบลป่าสะแก อำเภอดำรงนางบวช

ผ-26

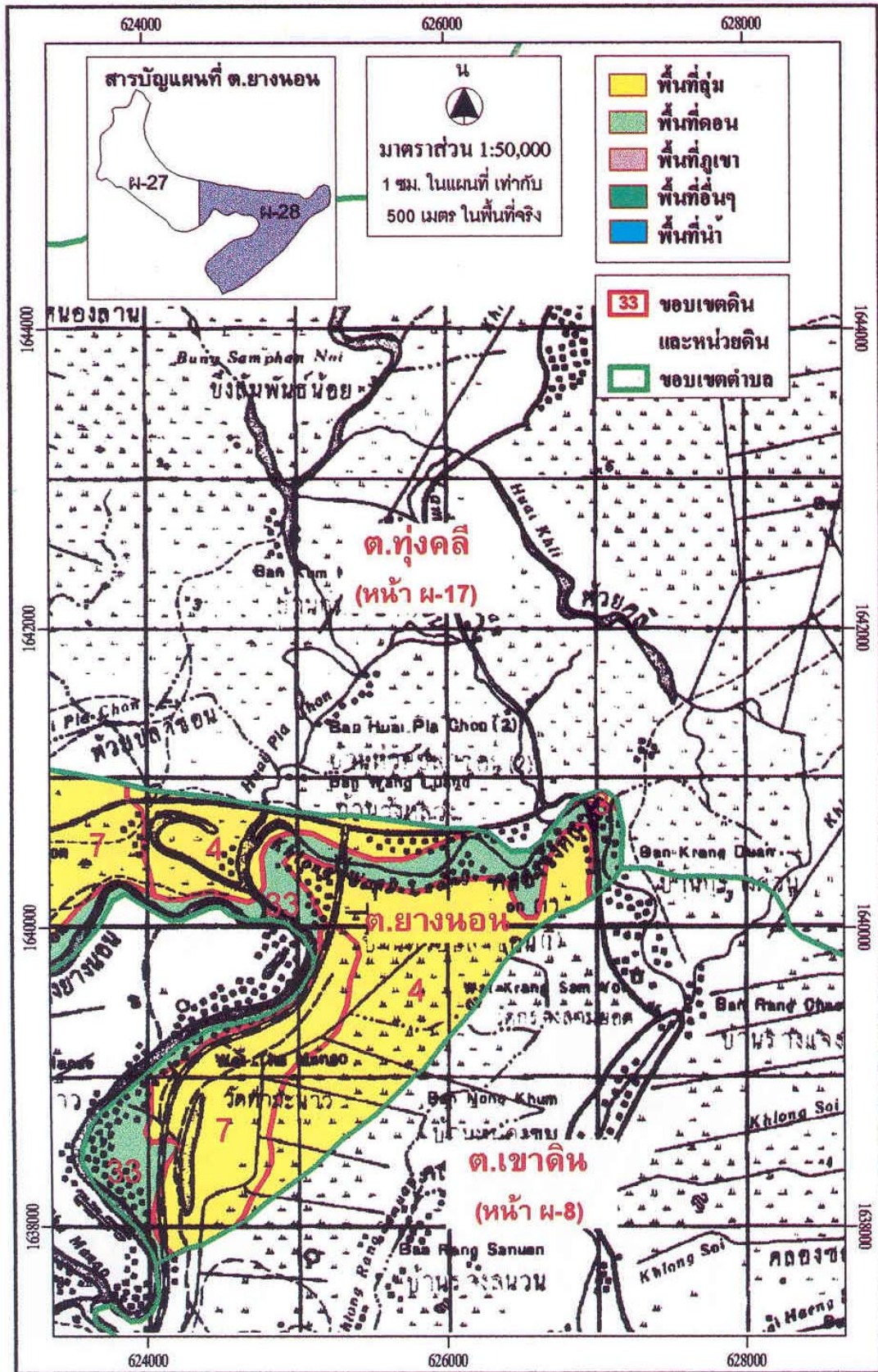
แผนที่ดิน ตำบลยางนอน อำเภอเดิมบางนางบวช

M-27

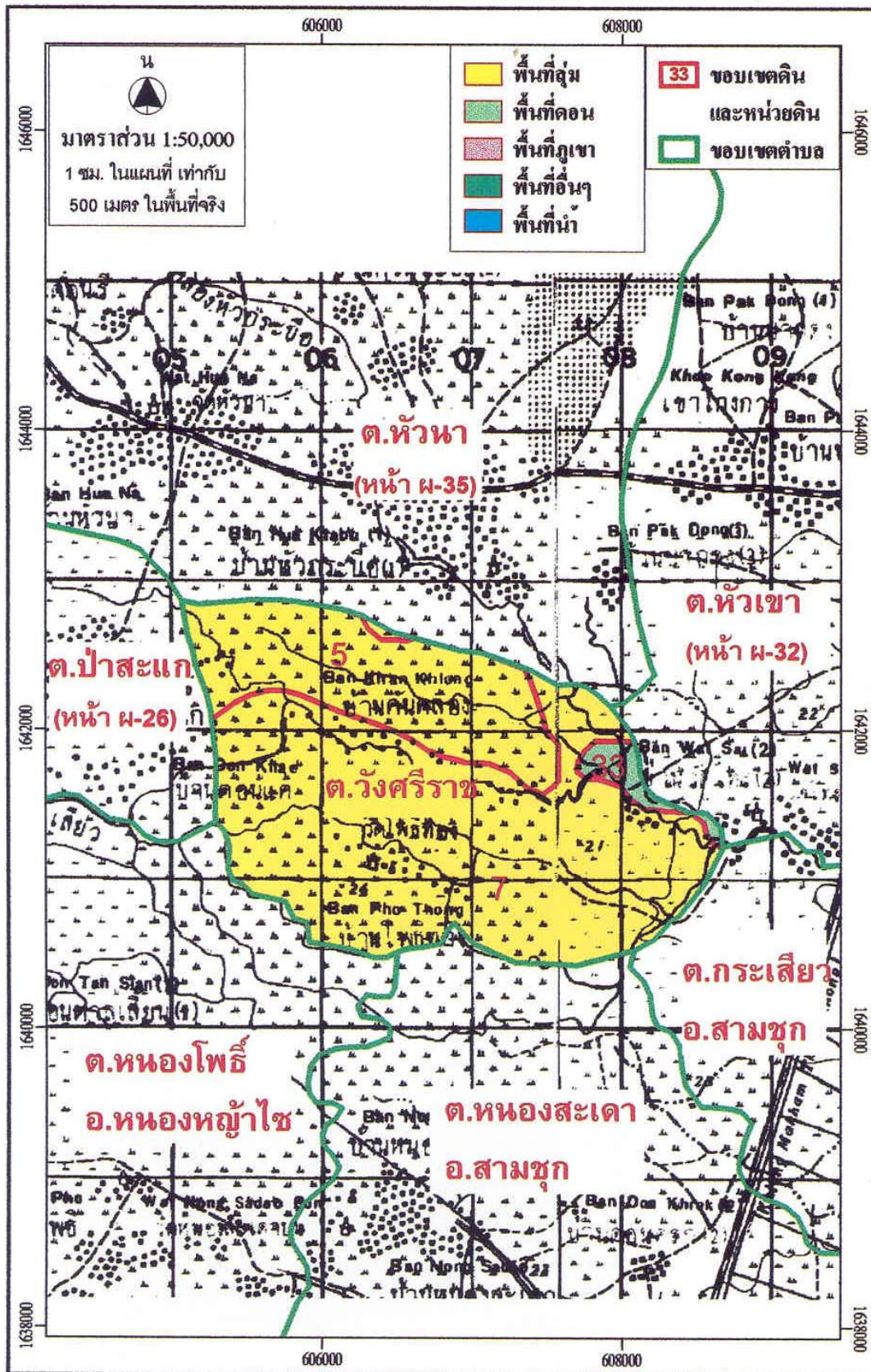

แผนที่ดิน ตำบลยางนอน อำเภอเดิมบางนางบวช

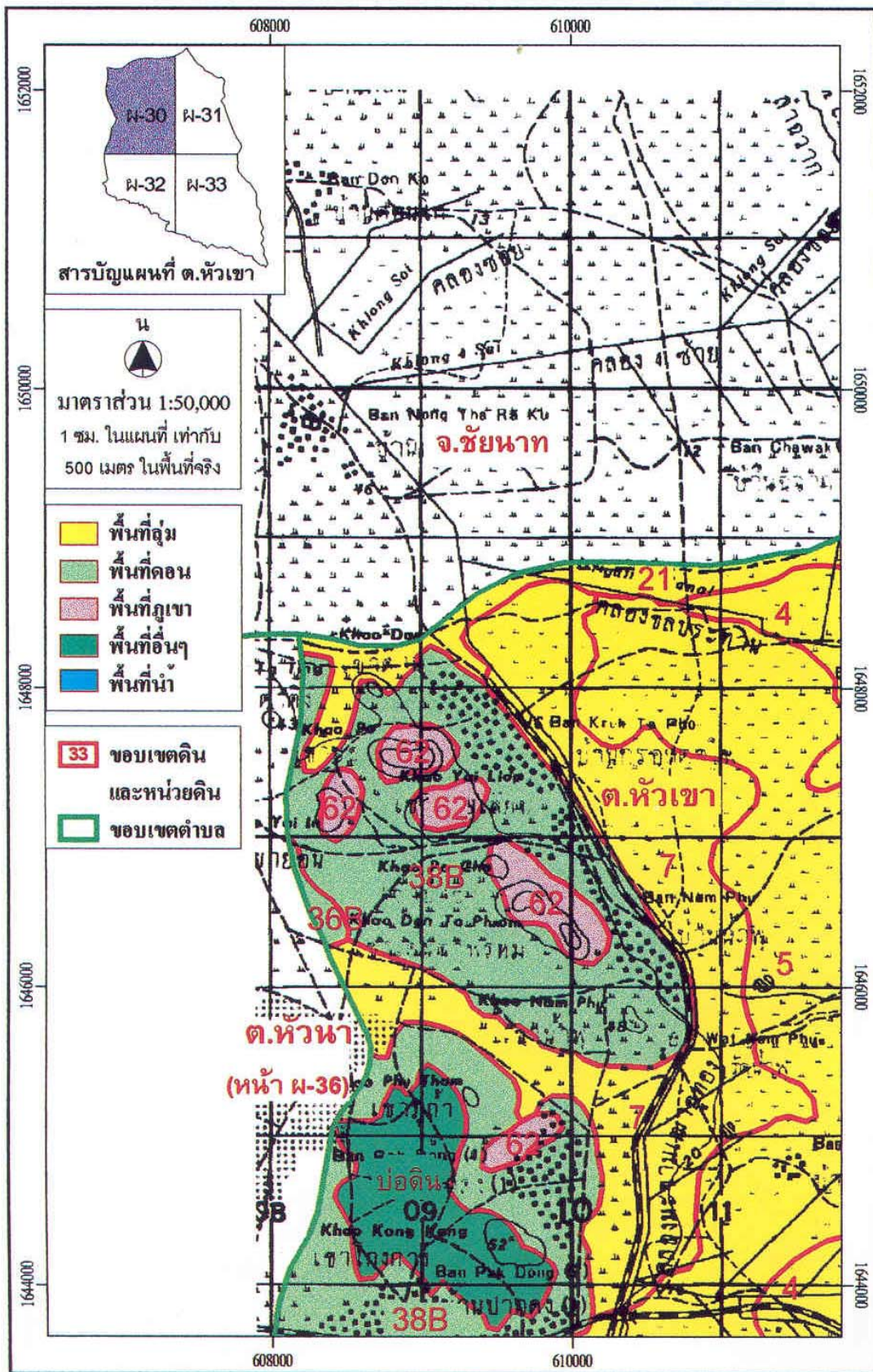

แผนที่ดิน ตำบลวังศรีราช อำเภอเดิมบางนางบวช

แผนที่ดิน ตำบลหัวเขา อำเภอเดิมบางนางบวช

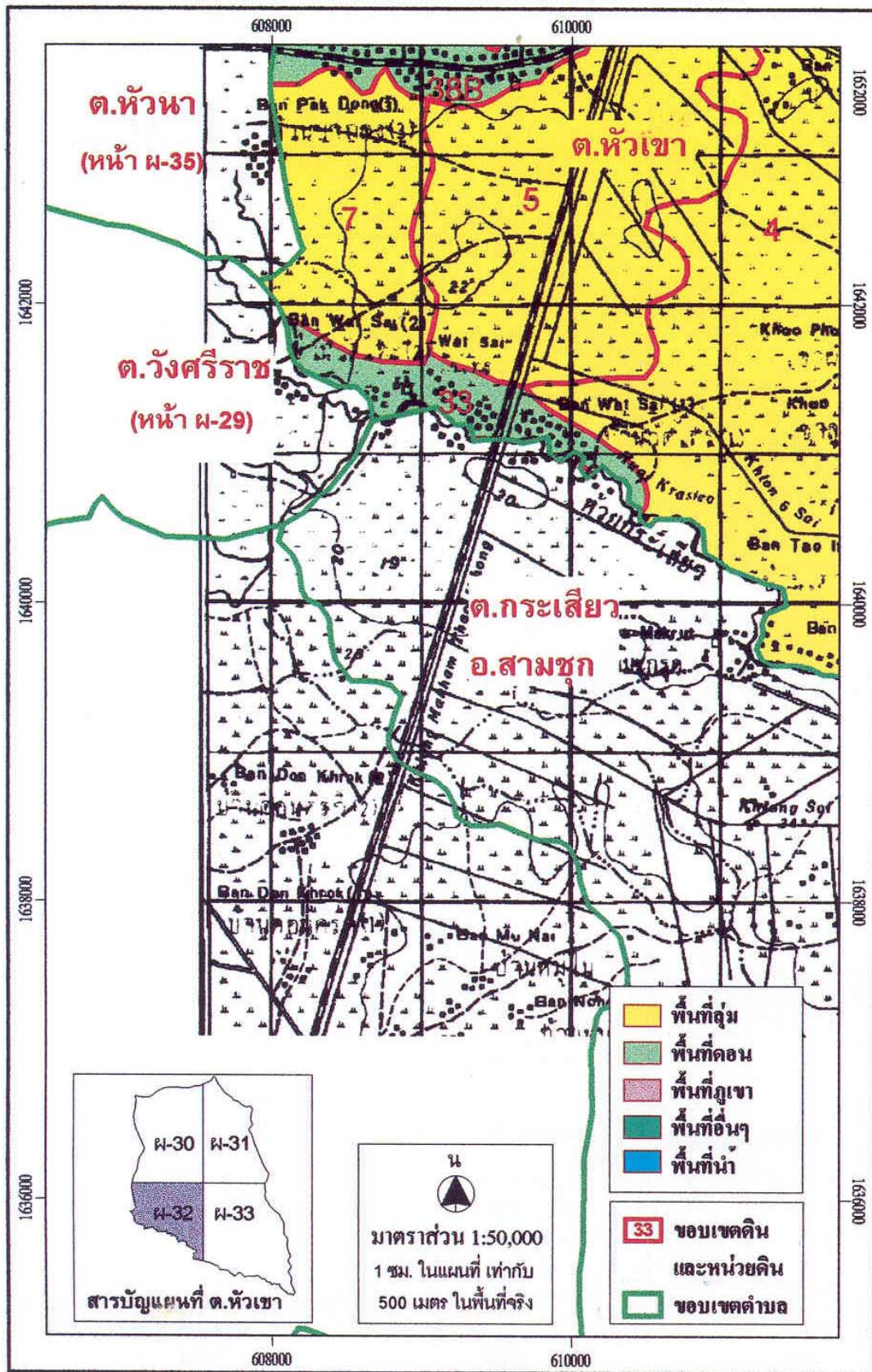
ผ-30

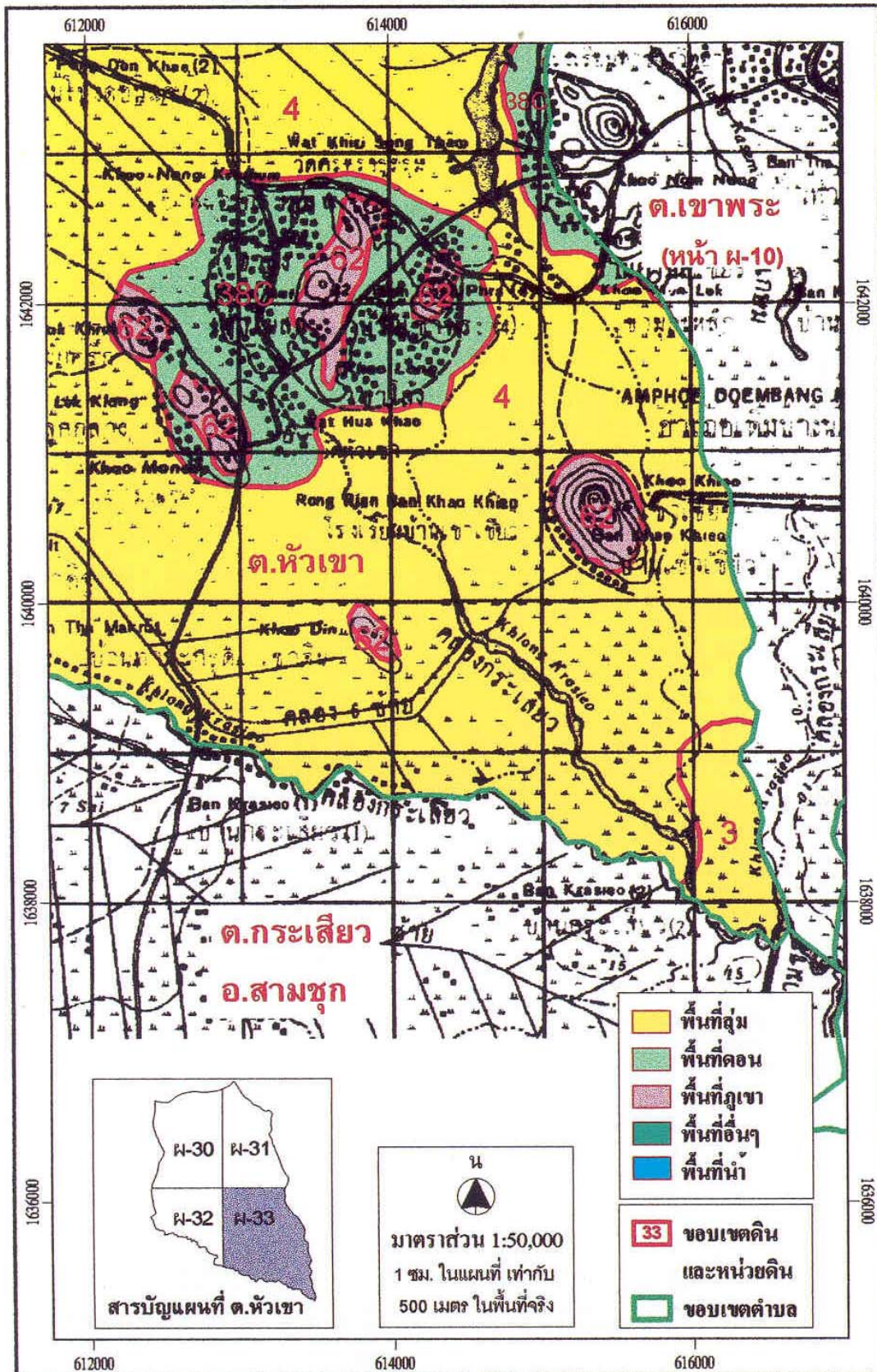

แผนที่ดิน ตำบลหัวเขา อำเภอเดิมบางนางบวช

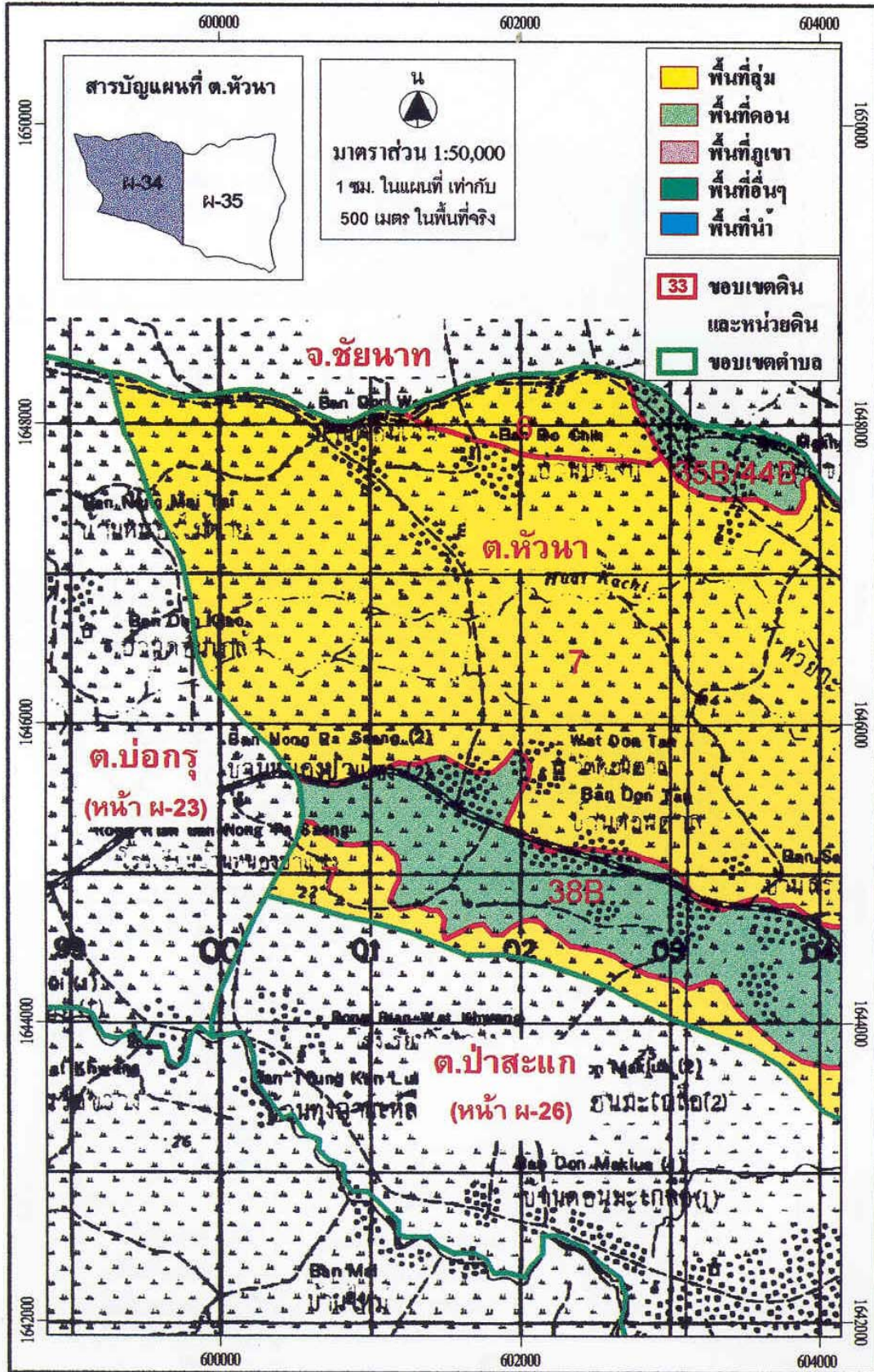
แผนที่ดิน ตำบลหัวเขา อำเภอเดิมบางนางบวช

ผ-33

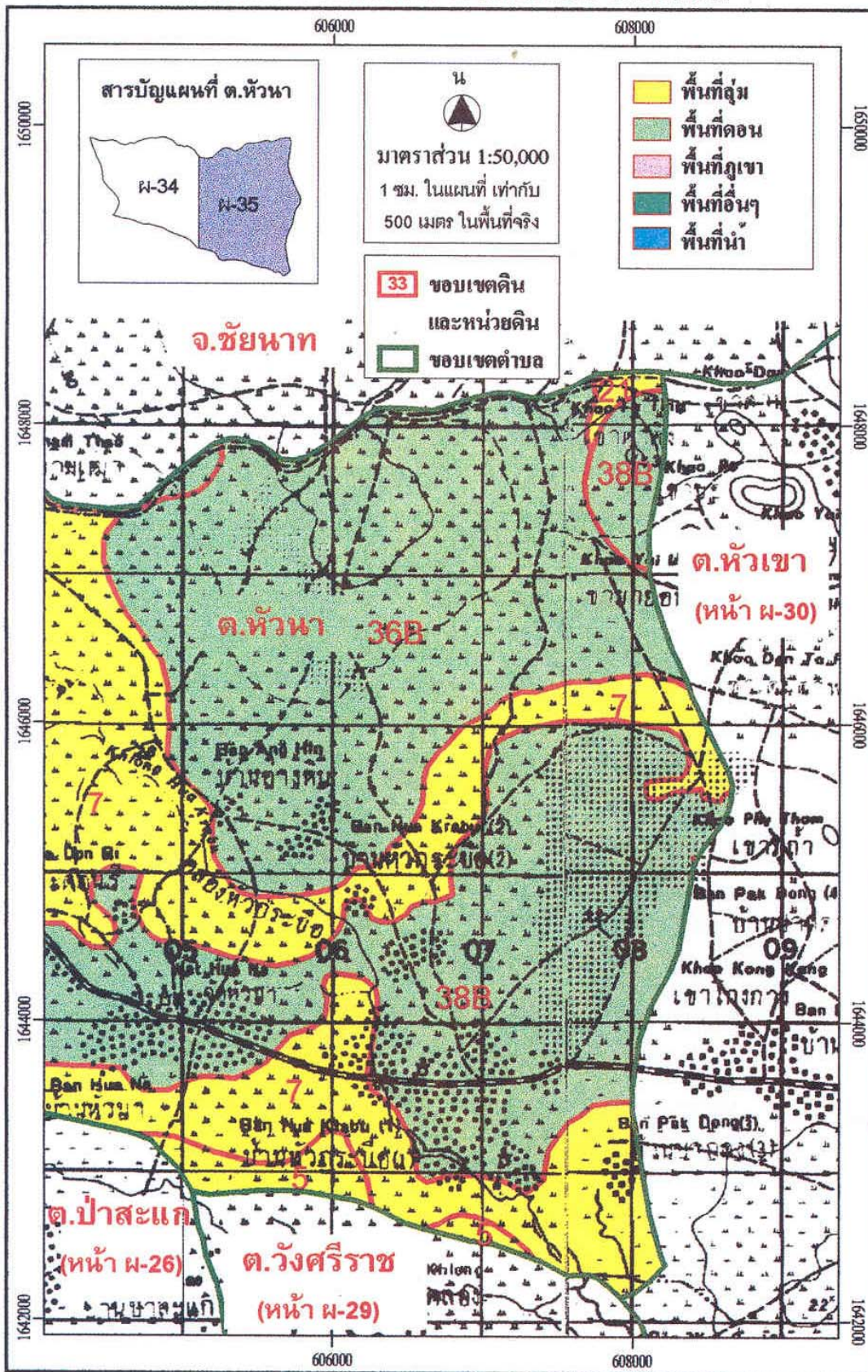

แผนที่ดิน ตำบลหัวนา อำเภอเดิมบางนางบวช

แผนที่ดิน ตำบลหัวนา อำเภอเดิมบางนางบวช

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายประภัตร	โพธสุธน	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายสีมา	โมรากุล	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายไชยสิทธิ์	เอนกสัมพันธ์	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายจำเนียร	กรุแก้ว	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายอรรถ	สมร่าง	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

ผู้จัดทำ

นายเดชา	สัมฤทธิ์	ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ดินและน้ำ
นายพิชัย	วิชัยดิษฐ์	ผู้อำนวยการกองสำรวจและจำแนกดิน
นายชุมพล	วรรณะสาร	ผู้อำนวยการกองวางแผนการใช้ที่ดิน
นายวุฒิชชาติ	สิริช่วยชู	กองสำรวจและจำแนกดิน
นางสาวประทุมพร	พินเพ็ง	กองสำรวจและจำแนกดิน
นายยุทธชัย	อนุรักติพันธ์	กองอนุรักษ์ดินและน้ำ
นางเบญจรัตน์	อนันต์พงษ์สุข	กองแผนงาน
นางสาวรัญจวน	เอี่ยมไพบุลย์	กองแผนงาน
นายวิรัตน์	เรืองเลิศบุญ	สำนักงานเลขานุการกรม
นายฉัตรชัย	ชินวรสิริวัฒน์	กองวางแผนการใช้ที่ดิน
นางสาวณานิตา	หลอดอ่อน	กองสำรวจและจำแนกดิน
นางสาวรุ่งฤดี	นพรัตน์	กองวางแผนการใช้ที่ดิน

คณะทำงานยกย่องคู่มือการจัดการดินกับพืชเศรษฐกิจสำหรับเกษตรกรเป็นรายจังหวัด

E-mail : pld_10@ldd.go.th
<http://www.ldd.go.th>

ดินจะดี

เพราะมีพืชปุ๋ยสด

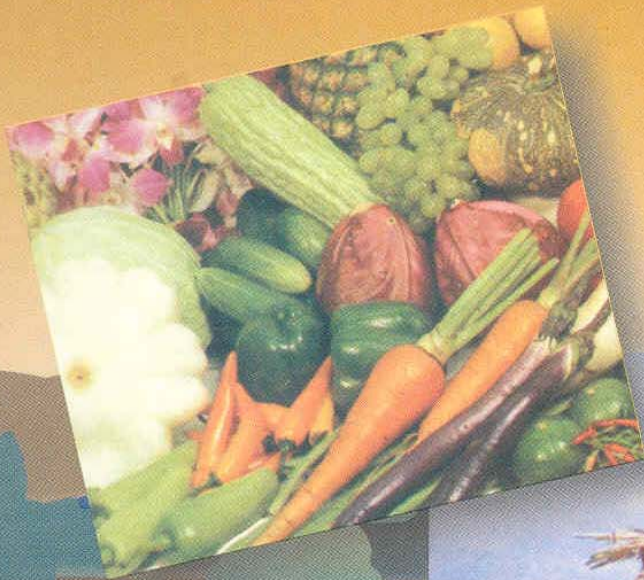

ขอ พันธุ์พืชปุ๋ยสด

เพื่อความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน ได้ที่

- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 โทร. 577-3371
- สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี
199/3 ม.5 ต.รั้วใหญ่ อ.เมือง 72000 โทร. 035-543213
- หรือ สถานีพัฒนาที่ดิน ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใกล้บ้านท่าน

กรมพัฒนาที่ดิน คือ
กรมที่ดูแลป้องกันรักษาดิน
และที่ดินของประเทศไทย
ไม่ให้เป็นที่เลทรายหรือ
อาจ เรียกว่าสั้นๆว่า

กรมหมอดิน ที่ดูแล
ป้องกันรักษาโรคของดิน
(โรคของดินที่ทำให้ผล
ผลิตพืชลดลง เช่น ดินเค็ม
ดินเปรี้ยว ดินที่มีสภาพการ
ชะล้างพังทลาย เป็นต้น)

**ดินมีปัญหา
ปรึกษาพัฒนาที่ดิน**